



HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/19

URBROJ: 65-23-02

Zagreb, 30. ožujka 2023.

P.Z.E. br. 469

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o mirnom rješavanju sporova***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 30. ožujka 2023. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/171

URBROJ: 50301-21/32-23-3

Zagreb, 30. ožujka 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o mirnom rješavanju sporova

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o mirnom rješavanju sporova.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK
3

sc. Andrej Plenković

REPUBLICA HRVATSKA
VLADA ZAGREB
REPUBLICA HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O MORNOM RJEŠAVANJU SPOROVA

PRIJEDLOG ZAKONA O MIRMOM RJEŠAVANJU SPOROVA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o mirnom rješavanju sporova sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Mirenje kao način rješavanja sporova prvi puta je regulirano u hrvatskom zakonodavstvu posebnim propisom, i to Zakonom o mirenju („Narodne novine“, broj 163/03.), koji je stupio na snagu 24. listopada 2003. te je nakon toga 2009. izmijenjen. Početkom 2011. donesen je novi Zakon o mirenju („Narodne novine“, broj 18/11.), koji je u cijelosti stupio na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Zakonski okvir mirenja u Republici Hrvatskoj obuhvaća opći zakonski okvir, i to ZM te Zakon o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22. i 114/22.).

Pored općeg zakonskog okvira, postoji poseban zakonski okvir mirenja, a neki od propisa koji su obuhvaćeni su Obiteljski zakon („Narodne novine“, br. 103/15. i 98/19.), Zakon o radu („Narodne novine“, br. 93/14., 127/17., 98/19. i 151/22.), Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. i 80/22.), Zakon o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 19/22.), Zakon o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, br. 75/09., 112/12., 143/13., 147/13., 9/15., 78/15., 102/15., 56/16. i 128/22.), Zakon o kreditnim institucijama („Narodne novine“, br. 159/13., 19/15., 102/15., 15/18., 70/19., 47/20., 146/20. i 151/22.), Stečajni zakon („Narodne novine“, br. 71/15., 104/17. i 36/22.).

Važeći Zakon o mirenju uređuje mirenje u građanskim, trgovačkim, radnim i drugim sporovima, i to u odnosu na prava kojima stranke mogu slobodno raspolagati, uz mogućnost proširenja primjene na druge sporove, ako to odgovara prirodi pravnog odnosa iz kojeg proizlazi spor i ako posebnim zakonom za te sporove nisu propisana drugačija pravila.

Cilj Zakona o mirenju je olakšati pristup mirenju, osigurati raspoloživost mirenja, jačati svijest o mirenju kroz poticanje primjene mirenja te osigurati uravnotežen odnos između mirenja i sudskog postupka.

Nadalje, u odnosu na strukturu mirenja prema sadašnjem uređenju, mirenje može biti sudsko mirenje i mirenje izvan suda.

Mirenje izvan suda provodi se pred institucijama za mirenje, a neke od njih su centri za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj odvjetničkoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori, Hrvatskoj udruzi za medijaciju i dr.

Također, Zakon o mirenju izmiritelje određuje kao osobe koje na temelju sporazuma stranaka provode postupak mirenja dok im je Pravilnikom o registru izmiritelja i standardima za akreditiranje institucija za mirenje i izmiritelja („Narodne novine“, broj 59/11.; u daljnjem tekstu: Pravilnik) omogućen upis u Registar izmiritelja, koji upis je dobrovoljan. Izmiritelj koji je stekao certifikat od akreditirane institucije na temelju osnovne obuke za izmiritelje i upisao se u Registar izmiritelja predstavlja se u pravnom prometu kao registrirani izmiritelj.

Unatoč dosadašnjim zakonodavnim intervencijama, ali i ostalim aktivnostima u svrhu promoviranja mirenja, učinci razvoja mirenja u Republici Hrvatskoj nisu u potpunosti zadovoljavajući. Navedeno iz razloga što i dalje nedostaje faktor povjerenja građana u mogućnost rješavanja spora mirenjem, dok građani i dalje više poklanjaju vjeru odluci suda. Broj sudaca i odvjetnika kao punomoćnika koji su aktivno uključeni u rješavanje sporova mirenjem je neznatan. Sustav je u određenoj mjeri disperziran (Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike bavi se mirenjem u kolektivnim radnim sporovima te mirenjem u obiteljskim sporovima, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja bavi se mirenjem u potrošačkim sporovima), a institucije za mirenje nisu ni na koji način povezane, kao što su centri za mirenje pri komorama, udruge koje se bave mirenjem, odnosno izmiritelji pojedinci. Aktivnosti na promociji mirenja sporadične su i nisu u dovoljnoj mjeri praćene medijski zbog čega građani ne razumiju u dovoljnoj mjeri dostupne informacije, dok se izmiritelji, odnosno institucije za mirenje, ne bave profesionalno mirenjem (djelatnost izmiritelja nije regulirana) te nisu dovoljno medijski eksponirani kako bi građani prepoznali mirenje kao primarni način rješavanja sporova.

Razlozi donošenja novog zakona o mirnom rješavanju sporova nalaze se u utvrđenim nedostacima primjene mirenja u praksi. Navedena reforma instituta mirenja kroz normativnu izmjenu provodi se u okviru reforme sudskog postupka, radi povećanja ažurnosti i efikasnosti sudova.

Naime, reforma i jačanje instituta mirenja kroz normativne izmjene predviđena je u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti kojima se osigurava provedba reformske mjere C2.5. R1 – povećanje učinkovitosti pravosudnog sustava za veće povjerenje građana u dijelu koji se odnosi na reformu instituta mirenja.

U tom smislu, propisuje se osnivanje Centra za mirno rješavanje sporova koji će u cilju ostvarenja svrhe zakona poticati razvoj kulture mirnog rješavanja sporova, dati suglasnost institucijama za mirno rješavanje sporova, dati suglasnost na programe edukacije za pojedine vrste mirnog rješavanja sporova, provoditi samostalno ili u suradnji s ovlaštenim institucijama stručno osposobljavanje i usavršavanje medijatora, voditi Registar medijatora, objavljivati informacije o mirnom rješavanju sporova i drugo.

Nadalje, široko se definira područje mirnog rješavanja sporova (u smislu koji obuhvaća i medijaciju, zakonom uređene pregovore i druge alternativne načine rješavanja sporova) te se osigurava da se Centar za mirno rješavanje sporova može uključiti i u poticanje drugih metoda autonomnog rješavanja sporova.

Nadalje, pokušaj mirnog rješenja spora postaje procesna dužnost stranaka prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete, a izričito se propisuje da troškovi medijacije koja nije dovršena sklapanjem nagodbe, ulaze u parnične troškove.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu ovoga Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. i projekcijama za 2024. i 2025. godinu u okviru razdjela 109 - Ministarstvo pravosuđa i uprave u okviru redovnog poslovanja pravosudnih tijela. Očekivani početak rada Centra za mirno rješenje sporova kao javne ustanove i tri podružnice je lipanj 2023. Procijenjeni troškovi za ukupno 16 izvršitelja (10 u središnjici, 6 u podružnicama) za 6 mjeseci 2023. za rashode za zaposlene iznose 166.673 eura, a za materijalne rashode 39.784 eura (računala i računalna oprema, uredski namještaj, rashodi za materijal i energiju, uredski materijal). Rashodi za zaposlene za 2024. i 2025. procjenjuju se u iznosu od 285.726 eura, a materijalni rashodi u iznosu od 29.800 eura godišnje. Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O MIRMOM RJEŠAVANJU SPOROVA

DIO PRVI

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje mirno rješavanje sporova u građanskim, trgovačkim, radnim, obiteljskim, upravnim i drugim sporovima (u daljnjem tekstu: mirno rješavanje sporova).

(2) U postupcima mirnog rješavanja sporova uređenim posebnim zakonom, na pitanja koja nisu drugačije uređena, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

(3) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na mirno rješavanje sporova u Republici Hrvatskoj bez obzira na to imaju li stranke prebivalište ili boravište, odnosno sjedište u Republici Hrvatskoj, u drugoj državi Europske unije ili u inozemstvu.

Uskladenost s pravnim aktima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi:

- Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima medijacije u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 136/3)
- Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8) i
- Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305/17).

Svrha zakona

Članak 3.

(1) Svrha ovoga Zakona je stvoriti uvjete za sporazumno rješavanje sporova, izbjegavanje nepotrebnog pokretanja sudskih postupaka te osiguravanje uravnoteženog odnosa između postupka mirnog rješavanja spora i sudskog postupka.

(2) Mirno rješavanje spora provodi se prije ili tijekom sudskog postupka.

(3) Nakon što odluka nadležnog tijela o sporu postane pravomoćna i ovršna, u postupku mirnog rješavanja spora može se sporazumijevati o načinu i uvjetima provedbe odluke te o drugim pitanjima.

(4) U cilju ostvarenja svrhe ovoga Zakona poticati će se i ohrabrivati korištenje postupaka mirnog rješavanja sporova te edukacija medijatora i drugih osoba koje provode postupak mirnog rješavanja spora, a putem sredstava javnog priopćavanja, elektroničkih i drugih medija objavljivat će informacije o tim postupcima, uključujući informacije o institucijama i medijatorima.

Definicije

Članak 4.

(1) U smislu ovoga Zakona:

a) mirno rješavanje spora je svaki izvansudski ili sudski postupak kojim stranke nastoje sporazumno riješiti spor, uključujući medijaciju i strukturirane pregovore

b) medijacija je svaki postupak, bez obzira na to provodi li se u sudu, instituciji za medijaciju ili izvan njih, u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor uz pomoć jednog ili više medijatora koji strankama pomažu postići nagodbu, bez ovlasti da im nametnu obvezujuće rješenje

c) strukturirani pregovori su zakonom propisani ili dogovoreni postupci mirnog rješavanja spora u kojem stranke neposredno nastoje nagodbom riješiti svoj spor

d) medijator je osoba upisana u Registar izmiritelja koja na temelju sporazuma stranaka provodi medijaciju

e) institucija za medijaciju je pravna osoba upisana u Registar institucija za medijaciju koja organizira medijaciju i druga pravna osoba za koju je posebnim propisom određeno da organizira medijaciju.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Načela tumačenja zakona

Članak 5.

(1) Prilikom tumačenja odredaba ovoga Zakona primijenit će se načelo savjesnosti i poštenja te međunarodno prihvaćeni standardi mirnog rješavanja sporova izraženi u aktima Europske unije, Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe.

(2) Pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom rješavat će se u skladu s načelima procesne suradnje, razmjernosti, dobrovoljnosti, učinkovitosti postupka, jednakog postupanja sa strankama, autonomije stranaka u postupku, povjerljivosti postupka i nepristranosti medijatora.

GLAVA II.

INSTITUCIJE ZA MIRNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Centar za mirno rješavanje sporova

Članak 6.

(1) Centar za mirno rješavanje sporova (u daljnjem tekstu: Centar) je javna ustanova koja u cilju ostvarenja svrhe ovoga Zakona:

- potiče razvoj kulture mirnog rješavanja sporova i korištenje postupaka uređenih ovim zakonom
- daje suglasnost institucijama za mirno rješavanje sporova
- daje suglasnost na programe edukacije za pojedine vrste mirnog rješavanja sporova
- provodi, samostalno ili u suradnji s institucijama za medijaciju, stručno osposobljavanje i usavršavanje medijatora
- odlučuje o upisu medijatora u Registar medijatora
- vodi Registar medijatora te Registar institucija za medijaciju i izdaje potvrde iz navedenih Registara
- osigurava djelotvornu suradnju s tijelima sudbene vlasti i institucijama za mirno rješavanje sporova
- posreduje u dodjeli predmeta na rješavanje institucijama za medijaciju
- imenuje, na zahtjev stranaka, osobe koje provode postupak mirnog rješavanja spora
- provodi informativni sastanak o medijaciji i medijaciju kada informativni sastanak o medijaciji i medijaciju ne može u primjerenom roku i uz manje troškove provesti druga institucija za medijaciju
- izdaje potvrde o pokušaju mirnog rješavanja spora
- sustavno prikuplja podatke o postupcima mirnog rješavanja spora
- objavljuje informacije o mirnom rješavanju sporova, medijatorima i institucijama za medijaciju te pomaže strankama u izboru prikladne metode rješavanja spora.

(2) Poslove iz stavka 1. podstavaka 2., 5. i 6. ovoga članka Centar obavlja kao javnu ovlast, dok ostale poslove iz stavka 1. ovoga članka Centar obavlja kao javnu službu.

(3) Osnivač Centra je Republika Hrvatska, a u ime osnivača osnivačka prava obavlja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(4) Centar djeluje u skladu s načelima kooperativnosti, supsidijarnosti, transparentnosti, nepristranosti i djelotvornosti.

(5) Sjedište Centra je u Zagrebu.

(6) Centar se osniva rješenjem Ministarstva.

(7) Sredstva za financiranje djelatnosti Centra osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Institucije za medijaciju

Članak 7.

(1) Institucije za medijaciju su institucije koje su Zakonom ovlaštene ili koje su dobile suglasnost Centra:

- za provođenje osnovne i napredne obuke za medijatora, i/ili
- za provođenje obuke za trenera, i/ili
- za provođenje medijacije.

(2) Centar o suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.

(3) Institucije za medijaciju koje su Zakonom ovlaštene ili su dobile suglasnost Centra za provođenje osnovne i napredne obuke za medijatora te za provođenje obuke za trenera vode upisnik izdanih potvrda o provedenoj obuci i evidenciju polaznika obuke.

(4) Institucije za medijaciju koje su dobile suglasnost Centra iz stavka 1. ovoga članka Centar će upisati u Registar institucija za medijaciju koji se vodi pri Centru. Registar je javan i vodi se u elektroničkom obliku. Centar izdaje potvrdu iz Registra koja ima svojstvo javne isprave.

(5) Institucije za medijaciju iz stavka 1. ovoga članka dužne su Centru redovito dostavljati informacije o postupcima mirnog rješavanja spora te njihovom trajanju i ishodu.

(6) Način upisa u registar, dostavu informacija od strane institucija za medijaciju, način provođenja obuke i vođenja evidencije o polaznicima propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Medijatori

Članak 8.

(1) Svojstvo medijatora stječe se upisom u Registar medijatora koji vodi Centar. Registar je javan i vodi se u elektroničkom obliku. Centar izdaje potvrdu iz Registra koja ima svojstvo javne isprave.

(2) U Registar iz stavka 1. ovoga članka može se upisati medijator koji je stekao potvrdu od institucije za medijaciju iz članka 7. ovoga Zakona o provedenoj osnovnoj obuci za medijatora.

(3) Centar o upisu u Registar iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.

(4) Medijator je dužan stalno stručno se usavršavati.

(5) Način upisa u Registar iz stavka 1. ovoga članka, njegova vođenja i obvezu usavršavanja medijatora iz stavka 4. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

DIO DRUGI**GLAVA III.****ODNOS MIRNOG RJEŠAVANJA SPORA
I SUĐENJA PRED SUDOM****Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka****Članak 9.**

(1) Stranke su prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem.

(2) Ako posebnim propisom nije drukčije određeno, dužnost iz stavka 1. ovoga članka stranka će ispuniti:

- ako je između nje i protivne stranke bezuspješno okončan postupak mirnog rješavanja spora, ili
- ako je obavijestila drugu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima, činjenicama na kojima ih temelji te je pozvala suprotnu stranku na ispunjenje zahtjeva ili sudjelovanje u postupku mirnog rješavanja spora preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili na drugi način kojim se potvrđuje primitak te obavijesti, a suprotna stranka je odbila takav prijedlog ili se nije očitovala u roku od 15 dana od dana primitka prijedloga.

(3) Ako jedna stranka prije pokretanja parničnog postupka predloži provođenje postupka mirnog rješavanja spora, takav prijedlog druga stranka može odbiti samo ako za to postoji opravdani razlog kao što je ranije nasilje među strankama.

(4) Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora iz stavka 1. ovoga članka ne postoji u slučajevima kad zbog nasilja nije razumno očekivati da će stranke ispunjenjem te dužnosti postići mirno rješenje spora, ili kad stranka koja postupak pokreće nije saznala prebivalište odnosno boravište druge stranke iako se sukladno stavku 5. ovoga članka obratila Centru.

(5) Stranke se mogu, u svrhu ispunjavanja dužnosti iz stavka 1. ovoga članka obratiti Centru:

- radi pribavljanja adrese protivne stranke i pomoći u dostavi obavijesti i prijedloga
- radi pomoći u odabiru prikladnog postupka mirnog rješavanja sporova prema odredbama ovoga Zakona.

Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora**Članak 10.**

(1) Ako sud u parničnom postupku utvrdi da stranke spor iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona nisu pokušale riješiti mirnim putem prije pokretanja tog postupka, a da za to ne postoji opravdan razlog iz članka 9. stavak 4. ovoga Zakona, po primitku odgovora na tužbu uputit će stranke da u roku od 15 dana sudjeluju na informativnom sastanku o medijaciji.

(2) Ako su stranke upućene na informativni sastanak o medijaciji, dužne su istom pristupiti i u prisutnosti medijatora obavijestiti protivnu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima te činjenicama na kojima ih temelje, a medijator će pomoći strankama da odrede sporna i nesporna pitanja te im pojasniti prednosti rješavanja spora medijacijom.

(3) Medijator će obavijestiti Centar i sud jesu li stranke pristupile informativnom sastanku o medijaciji i jesu li prihvatile rješavanje spora medijacijom.

(4) Medijacija iz stavaka 3. ovoga članka mora biti okončana u roku od 60 dana od dana početka medijacije, a u svakom slučaju ne smije utjecati na održavanje zakazanih ročišta.

(5) Neovisno o ovlaštenju iz stavka 1. ovoga članka, sud pred kojim je u tijeku parnični ili drugi postupak može na ročištu ili izvan ročišta tijekom cijelog postupka rješanjem uputiti stranke da u određenom roku pokrenu medijaciju ili da poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješavanja spora.

(6) Na informativni sastanak o medijaciji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe glave IV. ovoga Zakona kojima se uređuje imenovanje medijatora, obveze medijatora, način provođenja medijacije, sastanci medijatora i stranaka, povjerljivost, dopuštenost dokaza nespojivost funkcije medijatora i medijaciji o prekograničnim sporovima.

Provođenje strukturiranih pregovora

Članak 11.

(1) Strukturirani pregovori provode se u skladu sa sporazumom stranaka.

(2) Posebnim zakonom može se propisati da je radi ispunjenja dužnosti iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona potrebno pokrenuti i provesti strukturirane pregovore te odrediti opseg, način provođenja i učinke takvih pregovora, te svojstva i učinke nagodbe sklopljene kao rezultat takvih pregovora.

(3) Ako posebnim zakonom nije drugačije određeno, nagodba sklopljena kao rezultat strukturiranih pregovora nema svojstvo ovršne isprave.

GLAVA IV.

MEDIJACIJA

Medijacija i drugi postupci o biti spora

Članak 12.

Medijacija se može provesti neovisno o tome vodi li se o predmetu spora sudski, arbitražni ili drugi postupak.

Početak medijacije

Članak 13.

(1) Stranke mogu unaprijed sklopiti sporazum kojim se obvezuju da će sve ili neke buduće sporove rješavati medijacijom (sporazum o medijaciji). U sporazumu o medijaciji određeno će navesti spor i druga pitanja koja će se pokušati riješiti medijacijom. Sporazum o medijaciji može sadržavati ime i prezime medijatora ili pravila na temelju kojih će medijator biti određen, instituciju za medijaciju, način provođenja postupka, rok za dovršetak medijacije, zastupanje i drugo.

(2) Medijacija se smatra pokrenutom prihvatom prijedloga za provođenje medijacije, osim ako je za sporove u kojima postoji obveza pokretanja medijacije propisano ili ugovoreno drugačije.

(3) Sporazum iz stavka 1. ovoga članka smatra se sklopljenim i kad jedna stranka drugoj stranci podnese prijedlog za provođenje medijacije koji sadržava sastojke iz stavka 1. ovoga članka, a druga stranka u roku od 15 dana od dana kada je primila prijedlog, ili u drugom roku naznačenom u prijedlogu, prihvati rješavanje spora medijacijom.

(4) Ako se druga stranka o prijedlogu za provođenje medijacije ne izjasni u roku iz stavka 3. ovoga članka, smatrat će se da je prijedlog za medijaciju odbijen.

(5) Ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, medijacija se u slučaju iz stavka 4. ovoga članka smatra okončanim.

(6) Medijator će obavijestiti Centar o započetoj medijaciji.

Imenovanje medijatora

Članak 14.

(1) Imenovanje medijatora obavlja se prema pravilima o kojima su se stranke sporazumjele.

(2) Stranke sporazumno određuju hoće li medijaciju provoditi jedan ili više medijatora i tko će biti imenovan za medijatora.

(3) Ako se stranke ne mogu sporazumjeti o broju ili osobi, odnosno osobama medijatora, mogu zatražiti da medijatora imenuje Centar, institucija za medijaciju ili neka treća osoba (u daljnjem tekstu: tijelo za imenovanje).

Obveze medijatora

Članak 15.

(1) Medijator je u postupku medijacije dužan postupati stručno i nepristrano.

(2) Osoba kojoj se ponudi imenovanje za medijatora dužna je otkriti sve okolnosti koje dovode u sumnju njezinu nepristranost. Nakon imenovanja, medijator je dužan obavijestiti stranke o takvim okolnostima čim za njih sazna, ako to već ranije nije učinio.

Način provođenja medijacije

Članak 16.

- (1) Medijacija se provodi na način o kojem su se stranke sporazumjele.
- (2) Medijator će prilikom vođenja postupka imati pravičan i jednak odnos prema strankama.

Sastanci medijatora i stranaka

Članak 17.

- (1) Medijator se u postupku medijacije može sastajati sa svakom od stranaka odvojeno.
- (2) Ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, medijator može informacije i podatke koje je primio od jedne stranke prenijeti drugoj stranci samo uz njezin pristanak.

Pravo medijatora da predlaže nagodbu

Članak 18.

Medijator može sudjelovati u sastavljanju nagodbe i predlagati njezin sadržaj.

Dovršetak medijacije

Članak 19.

- (1) Medijacija je dovršena:
 - ako je jedna stranka uputila drugim strankama i medijatoru pisanu izjavu o odustajanju od medijacije, osim ako u postupku nakon odustajanja jedne stranke sudjeluju dvije ili više stranaka koje su voljne medijaciju nastaviti
 - ako su stranke uputile medijatoru pisanu izjavu o dovršetku medijacije
 - odlukom medijatora da se medijacija obustavlja, donesenom u pravilu nakon što je o tome strankama bila dana mogućnost da se izjasne, zbog toga što daljnje nastojanje da se postigne mirno rješenje spora više nije svrhovito
 - ako se nagodba ne sklopi u roku za dovršetak medijacije koji su stranke odredile svojim sporazumom, a ako rok nije određen, u roku od 60 dana od dana početka medijacije
 - sklapanjem nagodbe koju potpisuju stranke i medijator.
- (2) Medijator će obavijestiti Centar o trajanju i načinu dovršetka medijacije.

Učinci nagodbe

Članak 20.

- (1) Nagodba sklopljena u medijaciji obvezuje stranke koje su ju sklopile. Ako su nagodbom stranke preuzele određene obveze, one su ih dužne pravodobno izvršiti.

(2) Nagodba koja je sklopljena u medijaciji je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, ako sadrži izjavu obvezanika o neposrednom dopuštenju ovrhe (klauzula ovršnosti).

(3) Klauzulom ovršnosti obvezanik izričito pristaje da se na temelju nagodbe radi ostvarenja dužne činidbe nakon dospelosti obveze može neposredno provesti prisilna ovrha. Klauzula ovršnosti može biti sadržana i u posebnoj ispravi.

(4) Ovrha nagodbe iz stavka 2. ovoga članka će se odbiti:

- ako sklapanje nagodbe nije dopušteno,
- ako je nagodba suprotna javnom poretku Republike Hrvatske,
- ako je sadržaj nagodbe neprovediv ili nemoguć.

(5) Stranke se mogu sporazumjeti i da se nagodba sastavi u obliku javnobilježničkog akta, sudske nagodbe ili arbitražnog pravorijeka na temelju nagodbe.

Povjerljivost

Članak 21.

(1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, medijator je dužan u odnosu na treće osobe čuvati povjerljivim sve informacije i podatke za koje sazna tijekom postupka medijacije, osim ako ih je na temelju zakona dužan priopćiti ili ako je to nužno radi provedbe ili ovrhe sklopljene nagodbe.

(2) Medijator odgovara za štetu koju je prouzročio povredom obveza iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na stranke te na druge osobe koje su u postupku medijacije sudjelovale u bilo kojem svojstvu.

Dopuštenost dokaza

Članak 22.

(1) U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku nije dopušteno davati izjave, predlagati dokaze ili podnositi drugi dokaz u bilo kojem obliku, ako se takav dokaz odnosi na:

- činjenicu da je jedna od stranaka predlagala ili prihvatila medijaciju
- izjave o činjenicama ili prijedlozima koje su stranke iznosile u postupku medijacije
- priznanje zahtjeva ili činjenica izvršeno tijekom postupka medijacije, ako takva očitovanja nisu sastavni dio nagodbe
- isprave koje su pripremljene isključivo za potrebe postupka medijacije, osim ako je zakonom propisano da je njihovo iznošenje nužno radi provedbe ili ovrhe sklopljene nagodbe
- spremnost stranaka da tijekom postupka prihvate prijedloge iznesene u postupku medijacije
- druge u postupku medijacije iznesene prijedloge.

(2) Ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, medijator i osobe koje sudjeluju u postupku medijacije u bilo kojem svojstvu, ne mogu biti prisiljene svjedočiti u arbitražnom, sudskom ili bilo kojem drugom postupku vezano za informacije i podatke koji proizlaze iz postupka medijacije ili su s njim povezani.

(3) U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku dokazi iz stavka 1. ovoga članka odbacit će se kao nedopušteni. Iznimno, dokazi iz stavka 1. ovoga članka se u postupku pred arbitražom, sudom ili drugim državnim tijelom mogu upotrijebiti u dokazne svrhe samo:

- pod uvjetima i u opsegu koji zahtijeva zakon, ako je to nužno zbog zaštite javnog poretka Republike Hrvatske, ili
- ako je to potrebno za provedbu ili ovrhu nagodbe.

(4) Osobe koje postupe suprotno stavcima 1. i 2. ovoga članka odgovorne su za štetu koju time prouzroče.

(5) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka primjenjuju se bez obzira na to je li arbitražni, sudski ili drugi postupak povezan sa sporom glede kojeg se vodila ili se vodi medijacija.

(6) Osim u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, dokazi koji su inače dopušteni u arbitražnom, sudskom ili drugom postupku, neće biti nedopušteni samo zato jer su bili upotrijebljeni u medijaciji.

Nespojivost funkcije medijatora

Članak 23.

(1) Ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, medijator ne može biti sudac ili arbitar u sporu koji je bio ili jest predmet medijacije, ili u nekom drugom sporu koji je proizašao iz toga pravnog odnosa ili je povezan s njim.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, stranke mogu ovlastiti medijatora da kao arbitar donese pravorijek na temelju nagodbe.

Učinak na zastarne rokove i rokove za podnošenje tužbe

Članak 24.

(1) Stranke koje su u skladu s ovim Zakonom izabrale medijaciju radi pokušaja mirnog rješavanja spora ne gube zbog toga mogućnost pokretanja sudskog, arbitražnog ili drugog postupka zbog proteka zastarnog ili prekluzivnog roka.

(2) Zastara ne teče za vrijeme trajanja medijacije.

(3) Ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, taj rok ne teče dok medijacija traje.

Odnos medijacije i drugih postupaka o istom predmetu spora

Članak 25.

Ako su se stranke sporazumjele o provođenju medijacije i izrijekom se obvezale da tijekom točno određenog razdoblja ili do nastupanja točno određenog uvjeta neće pokretati ili nastavljati sudske, arbitražne ili druge postupke, takav sporazum ima obvezujući učinak. U tom slučaju, sud, arbitri ili druga tijela kod kojih se pokrene postupak o istom predmetu spora, odbacit će na zahtjev druge stranke tužbu ili drugi podnesak kojim se postupak pokreće ili nastavlja.

Troškovi

Članak 26.

(1) Ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, svaka stranka snosi svoje troškove, a troškove medijacije i informativnog sastanka o medijaciji stranke snose na jednake dijelove, odnosno u skladu s posebnim zakonom ili pravilima institucija za medijaciju.

(2) Troškovi informativnog sastanka o medijaciji i medijacije koja nije dovršena sklapanjem nagodbe, ulaze u parnične troškove.

Medijacija u prekograničnim sporovima

Članak 27.

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i u prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim predmetima.

(2) Prekograničnim sporovima u smislu ovoga Zakona ne smatraju se porezni, carinski ili upravni sporovi ili oni sporovi koji se odnose na odgovornost države za radnje ili propuste u vršenju vlasti.

(3) Prekogranični spor u smislu ovoga Zakona je spor u kojem jedna od stranaka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici Europske unije (u daljnjem tekstu: državi članici), a u kojoj ga druga stranka nema na dan:

- kad su se stranke sporazumjele o korištenju medijacije nakon što je došlo do spora
- kad je sud odredio medijaciju
- kad je po nacionalnom pravu nastala obveza primjene medijacije
- kad je sud kojemu je podnesena tužba uputio stranke na medijaciju.

(4) Iznimno, u svrhu primjene članka 21. i 24. ovoga Zakona, prekogranični spor je i onaj spor u kojem je sudski ili arbitražni postupak između stranaka započeo u državi članici u kojoj stranke nisu imale prebivalište ili uobičajeno boravište na dan na koji upućuju prva tri podstavka iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Odredbe o prekograničnom sporu neće se primjenjivati u odnosu na Kraljevinu Dansku.

(6) Prebivalište, odnosno boravište određuje se u skladu s odredbama Poglavlja 5. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) (SL L 351, 20. 12. 2012.).

Ovrha nagodbe postignute medijacijom izvan Republike Hrvatske

Članak 28.

(1) Ako država članica u skladu sa svojim propisima osigurava mogućnost strankama, ili jednoj od njih uz izričiti pristanak druge stranke, da se sadržaj pisane nagodbe postignute medijacijom u prekograničnom sporu utvrdi ovršnim, sud u Republici Hrvatskoj će priznati i ovršiti takvu nagodbu.

(2) Ako je sadržaj nagodbe u državi članici unesen u neku drugu ovršnu ispravu tako što ga je sud ili drugo nadležno tijelo potvrdilo presudom, odlukom, arbitražnim pravorijekom ili drugom ovršnom ispravom u skladu s pravom države članice u kojoj je podnesen zahtjev, na priznanje i ovrhu te ovršne isprave primjenjuju se pravila mjerodavna za priznanje i ovrhu tih isprava.

(3) O zahtjevu za priznanje i o prijedlogu za određivanje ovrhe nagodbe iz stavka 1. ovoga članka u predmetima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova nadležan je Trgovački sud u Zagrebu, a u ostalim predmetima Županijski sud u Zagrebu.

(4) Sud iz stavka 3. ovoga članka odbit će ovrhu na temelju nagodbe sklopljene u sporu s međunarodnim obilježjem ako ovršenik dokaže:

- da stranka u postupku nije bila sposobna zaključiti sporazum o medijaciji i biti stranka u sporu ili da stranka nije bila uredno zastupana
- da sporazum o medijaciji nije uopće bio sklopljen ili da nije valjan u skladu s pravom koje su stranke odabrale, odnosno pravom druge države koje je mjerodavno prema pravilima međunarodnog privatnog prava
- da nagodba nije obvezujuća ili nije konačna, odnosno da je naknadno izmijenjena
- da su obveze iz nagodbe već izvršene, odnosno da je činidba preuzeta nagodbom neizvršiva ili nemoguća
- da je ovrha suprotna samim uvjetima nagodbe
- da je medijator koji je pomogao strankama sklopiti nagodbu grubo prekršio načela i međunarodno prihvaćene standarde iz članka 8. ovoga Zakona, a to je moglo utjecati na sadržaj nagodbe.

(5) Sud iz stavka 3. ovoga članka po službenoj će dužnosti odbiti ovrhu inozemne nagodbe ako utvrdi:

- da spor prema odredbama ovoga Zakona ne može biti riješen u medijaciji,
- da je nagodba u suprotnosti s javnim poretkom Republike Hrvatske.

DIO TREĆI

NADZOR

Upravni nadzor

Članak 29.

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

DIO ČETVRTI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Postupci u tijeku

Članak 30.

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se primjenom odredbi Zakona o mirenju („Narodne novine“, broj 18/11.).

Donošenje podzakonskih akata

Članak 31.

(1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će pravilnike iz članka 7. stavka 6. i članka 8. stavka 5. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će rješenje iz članka 6. stavka 6. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja Zakona

Članak 32.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o mirenju („Narodne novine“, broj 18/11.).

Stupanje na snagu

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbi članka 7. i 8., članka 9. stavka 5., članka 10. stavka 3. te članka 19. stavka 2. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu početkom rada Centra za mirno rješavanje sporova.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka propisuje se područje primjene ovoga Zakona. U stavku 1. propisuje se vrste sporova na koje se primjenjuju odredbe ovoga Zakona. U stavku 2. propisuje se podredna primjena odredbi ovoga Zakona na pitanja koja nisu izričito drukčije uređena u postupcima mirnog rješavanja sporova uređenim posebnim zakonom. U stavku 3. propisuje se područje primjene ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Ovom odredbom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenose direktive Europske unije, odnosno uređuje se usklađivanje s pravnim aktima Europske unije.

Uz članak 3.

Odredbama ovoga članka propisuje se svrha ovoga Zakona, kao i što je sve potrebno poduzeti u cilju ostvarenja te svrhe.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se definicije pojmova koji se koriste u ovom Zakonu. Određuje se da su strukturirani pregovori svaki oblik međusobnog dogovora strankama da će pregovarati u cilju mirnog rješavanja spora, ali bez medijatora. Zakonom propisan postupak strukturiranih pregovora bio bi primjerice zahtjev za mirno rješenje spora upućen sukladno čl. 186.a Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/08., 57/11., 148/11. – pročišćeni tekst, 25/13., 89/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/19., 80/22. i 114/22.). Također je određeno da se izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose jednako na muški i ženski rod.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se načela koja je potrebno primijeniti prilikom tumačenja odredaba ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Odredbama ovoga članka propisuje se djelokrug poslova Centra za mirno rješavanje sporova, način njegovog osnivanja, osnivač, odnosno nositelj osnivačkih prava, načela u skladu s kojima djeluje te način financiranja. Određuje se da se Centar za mirno rješavanje sporova osniva rješenjem.

Uz članak 7.

Stavkom 1. i 2. ovoga članka određuje se pojam institucije za medijaciju. Stavkom 3. propisuje se tko vodi upisnik izdanih potvrda o provedenoj obuci i evidenciju polaznika obuke. Stavkom 4. određuje se da Centar vodi javni upisnik u koji se upisuju institucije za medijaciju. Stavak 5. određuje da su institucije za medijaciju dužne Centru za mirno rješavanje sporova redovito

dostavljati informacije o postupcima mirnog rješavanja spora, njihovu trajanju i ishodu. U stavku 6. određuje se da će način upisa u registar, dostavu informacija od strane institucija za medijaciju, način provođenja obuke i vođenja evidencije o polaznicima odrediti ministar nadležan za poslove pravosuđa propisati pravilnikom.

Uz članak 8.

Odredbama ovoga članka propisuje se kada se stječe svojstvo medijatora, uvjeti za upis u Registar medijatora, obveze registriranih medijatora, kao i da će način upisa u Registar medijatora i njegova vođenja propisati pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uz članak 9.

Stavkom 1. ovoga članka propisuje se dužnost stranke da prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete pokuša riješiti spor mirnim putem. Stavkom 2. propisuje se način ispunjenja dužnosti stranke iz stavka 1. ovoga članka. U stavku 3. propisuje se slučaj kada jedna stranka može odbiti prijedlog druge stranke za provođenje postupka mirnog rješavanja spora prije pokretanja parničnog postupka. U stavku 4. propisuju se iznimke od dužnosti stranaka da pokušaju riješiti spor mirnim putem, kako bi se postupci mirnog rješavanja spora provodili samo kada je to svrhovito. Stavkom 5. propisuju se slučajevima u kojima se stranke u svrhu ispunjavanja dužnosti da pokušaju riješiti spor mirnim putem mogu obratiti Centru za mirno rješavanje sporova radi pomoći.

Uz članak 10.

Stavkom 1. ovoga članka propisuje se postupanje suda kada utvrdi da stranke nisu pokušale spor riješiti mirnim putem uoči pokretanja parničnog ili drugog postupka, a da za to ne postoji opravdan razlog. Sud će uputiti stranke da sudjeluju na informativnom sastanku o medijaciji pred točno određenom institucijom za medijaciju samo ako su stranke izabrale tu instituciju ili medijatora. Ako stranke nisu izabrale instituciju za medijaciju ili medijatora koji će sudjelovati na informativnom sastanku o medijaciji, sud će upoznati stranke s mogućnosti izbora medijatora i institucije za medijaciju kao i mogućnosti obraćanja Centru u svrhu pomoći strankama pri izboru. U stavku 2. propisuje se dužnost stranaka upućenih na informativni sastanak o medijaciji, kao i dužnosti medijatora u vezi s informativnim sastankom. Svrha prvog informativnog sastanka je potaknuti stranke na komunikaciju do koje nije došlo spontano uoči pokretanja postupka, potaknuti ih na mirno rješenje spora i sudjelovanje u medijaciji te suziti sporna pitanja o kojima će trebati odlučiti u parničnom postupku ako pokušaj mirnog rješenja spora bude neuspješan. Stavkom 3. propisuje se obvezu medijatora da obavijesti Centar o održanom informativnom sastanku o medijaciji na koji su stranke bile upućene i prihvatanju ili neprihvatanju medijacije. Stavkom 4. propisuje se rok u kojem u mora biti okončana medijacija po uputi suda. U stavku 5. propisuje se ovlast suda pred kojim je u tijeku parnični ili drugi postupak da na ročištu ili izvan ročišta tijekom cijelog postupka rješenjem uputi stranke da u određenom roku pokrenu postupak medijacije ili poduzmu drugu radnju radi mirnog rješavanja spora. U stavku 6. propisuje se da se na informativni sastanak o medijaciji na odgovarajući način primjenjuju pojedine odredbe glave IV. ovoga Zakona o medijaciji.

Uz članak 11.

Ovom odredbom propisuju se osnove za provođenje strukturiranih pregovora, kao i pravni učinak nagodbe sklopljene kao rezultat strukturiranih pregovora.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se da se medijacija može provesti neovisno o tome vodi li se o predmetu spora sudski, arbitražni ili drugi postupak, odnosno bez obzira je li spor tek nastao ili je već iznesen pred neko drugo nadležno tijelo, s obzirom na to da tijekom drugog postupka nije procesna zapreka za pokretanje i uspješno vođenje medijacije, koja će u pravilu dovesti i do okončanja svih drugih već pokrenutih postupaka.

Uz članak 13.

Odredbama ovoga članka propisuje se pojam i sadržaj sporazuma o medijaciji, određuje se početak medijacije, sklapanje sporazuma o medijaciji, kao i kada će se smatrati da je prijedlog stranke za medijaciju odbijen, odnosno kada će se postupak medijacije smatrati okončanim.

Uz članak 14.

Ovom odredbom propisuje se način imenovanja medijatora, odnosno tko i kako može izabrati medijatora, broj medijatora te mogućnost da se obavi supstitucijsko imenovanje od strane treće osobe ili tijela.

Uz članak 15.

Ovom odredbom propisuju se obveze medijatora u postupku medijacije.

Uz članak 16.

Ovom odredbom propisuje se način provođenja medijacije pri čemu se naglašava autonomnost i dispozitivnost, a bez obzira na način provođenja medijacije o kojem su se stranke sporazumjele, medijator mora zadržati pravičan i jednak odnos prema strankama pri vođenju postupka.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisana je mogućnost i načini održavanja sastanaka medijatora i stranaka.

Uz članak 18.

Ovom odredbom propisuje se pravo medijatora da predlaže nagodbu.

Uz članak 19.

Ovom odredbom precizirana određuje se dovršetak medijacije. Navedeno je precizirano zbog utjecaja na eventualne zastarne i prekluzivne rokove te sprječavanje mogućih zlouporaba. Pravila odgovaraju standardnim rješenjima te potiču djelotvorno provođenje postupka. Određeno je kako će medijator obavijestiti Centar o načinu dovršetka medijacije i trajanju postupka, kako bi Centar mogao obavljati svoju funkciju statističkog praćenja uspješnosti postupaka medijacije.

Uz članak 20.

Ovim člankom je reguliran učinak nagodbe sklopljene u postupku medijacije odnosno propisani su uvjeti pod kojima se sklopljena nagodba može ovršiti. Propisano je da nagodba djeluje između stranaka i stvara obveze koje su stranke dužne pravodobno izvršiti te da medijacijska nagodba ima svojstvo ovršnog naslova koji se može neposredno ovršiti ako sadrži izjavu obveznika o neposrednom dopuštenju ovrhe (klauzulu ovršnosti).

Uz članak 21.

Ovom odredbom je regulirano jedno od temeljnih načela postupka mirnog rješavanja sporova, a to je povjerljivost. Sve osobe koje su sudjelovale u postupku dužne su čuvati kao tajnu sve informacije koje se odnose na postupak uz rijetke iznimke koje proizlaze iz obveze poštivanja prisilnih propisa ili ako je to nužno radi provedbe ili ovrhe sklopljene nagodbe.

Uz članak 22.

Ovim člankom se propisuje nemogućnost prisile svjedočenja u arbitražnom, sudskom ili drugom postupku medijatora i osoba koje su sudjelovale u postupku mirnog rješavanja spora, a vezano za informacije i podatke koje proizlaze iz postupka ili su s njim povezane. Također su propisana i pravila kojima se određuje postupanje tijela pred kojima, suprotno obvezi povjerljivosti, budu predloženi ili izneseni dokazi koji se odnose na zaštićene informacije i podatke iz postupka. I ova je zakonska norma temeljena na međunarodnim standardima medijacije, a od vitalne je važnosti za osiguranje poticajne atmosfere u postupku medijacije za čiju je djelotvornost važno uvjerenje stranaka da se informacije i prijedlozi izneseni u povjerljivom razgovoru s medijatorom i pregovorima u sklopu postupka neće zlorabiti u eventualnim kasnijim postupcima.

Uz članak 23.

Ovom odredbom određeno je da medijator ne može biti sudac ili arbitar u sporu koji je bio ili je predmet postupka medijacije ili u nekom drugom sporu koji je proizašao iz toga pravnog odnosa ili je u vezi s njim. Međutim, dozvoljeno je da stranke koje su počele postupak medijacije naknadno ovlaste medijatora da kao arbitar u skladu s odredbama Zakona o arbitraži („Narodne novine“, broj 88/01.) donese pravorijek na temelju nagodbe.

Uz članak 24.

Ovom odredbom određeno je da stranke koje su izabrale mirenje radi pokušaja rješavanja spora ne smiju izgubiti mogućnost pokretanja sudskog, arbitražnog ili drugog postupka zbog proteka zastarnog ili prekluzivnog roka. Pokretanjem postupka medijacije dolazi do zastoja zastare te ne teče rok za podnošenje tužbe ako je određen posebnim propisom. Hoće li ti rokovi nastaviti teći, ovisit će o ishodu medijacije.

Uz članak 25.

Ovom odredbom je propisan obvezujući učinak sporazuma o medijaciji, pod uvjetom da su se stranke sporazumjele o provođenju mirenja i obvezale da tijekom određenog vremenskog razdoblja neće pokretati ili nastavljati sudske, arbitražne ili druge postupke. Takvi sporazumi obvezuju sud i druga tijela, te su propisane pravne posljedice u slučaju kršenja preuzetih obveza.

Uz članak 26.

Ovom odredbom reguliran je način snošenja troškova, odnosno propisano je da ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, svaka stranka snosi svoje troškove, a troškove postupka medijacije i informativnog sastanka o medijaciji stranke snose na jednake dijelove, odnosno u skladu s posebnim zakonom ili pravilima institucija za medijaciju. Također se propisuje se da troškovi informativnog sastanka o medijaciji i medijacije koja nije dovršena sklapanjem nagodbe ulaze u parnične troškove. Na taj način su troškovi neuspješno provedene medijacije preneseni u troškove sudskog postupka kako bi se potaknulo stranke na mirno rješavanje sporova bez vođenja sudskog postupka.

Uz članak 27.

Odredbom ovoga članka određuje se primjena zakona i u prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim predmetima, propisuje što se u smislu ovoga Zakona smatra prekograničnim sporom, uz propisivanje da se odredbe o prekograničnom sporu neće primjenjivati u odnosu na Kraljevinu Dansku, a ujedno propisuje podredna primjena Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) (SL L 351, 20. 12. 2012.) za potrebe određivanja prebivališta, odnosno boravišta.

Uz članak 28.

Ovom odredbom propisana je primjena ovoga Zakona u prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim sporovima, pravila o priznanju strane medijacijske nagodbe i ovrhe iste.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisano je da Ministarstvo provodi upravni nadzor nad radom Centra.

Uz članak 30.

Ovim člankom propisano je da će se postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti primjenom odredbi Zakona o mirenju.

Uz članak 31.

Ovom odredbom je propisan rok za donošenje rješenja o osnivanju Centra te pravilnika.

Uz članak 32.

Ova odredba propisuje da stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o mirenju.

Uz članak 33.

Ovim člankom se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije, s tablicama usporednih prikaza**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o mirnom rješavanju sporova.
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa i uprave.
Svrha dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o mirnom rješavanju sporova.
Datum dokumenta	24. veljače 2023.
Verzija dokumenta	Prva verzija dokumenta.
Vrsta dokumenta	Izvešće.
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o mirnom rješavanju sporova.
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Redni broj 24. u Planu zakonodavnih aktivnosti Ministarstva pravosuđa i uprave za 2022. godinu
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo pravosuđa i uprave.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona o mirnom rješavanju sporova sastojala se od predstavnika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Županijskog suda u Zagrebu, Trgovačkog suda u Zagrebu, Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Hrvatske odvjetničke komore, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatske udruge za medijaciju, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Nezavisnih hrvatskih sindikata, Matice hrvatskih sindikata, Saveza samostalnih sindikata Hrvatske te Hrvatske udruge poslodavaca.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da. Nacrt prijedloga zakona o mirnom rješavanju sporova objavljen je na mrežnim stranicama e Savjetovanja 30. prosinca 2022. Savjetovanje je trajalo do 29. siječnja 2023.(30 dana)
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi.

<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Dostupno u dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Provedeno savjetovanje nije prouzročilo troškove.</p>

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o mirnom rješavanju sporova

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	PETAR PETRIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MORNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>Opći komentar Petar Petrić, odvjetnik i medijator Poštovani, kao dugogodišnji odvjetnik, medijator i trener medijatora, predložio bih da ovako važan zakon kojim se želi regulirati područje mirnog rješenja sporova, bude raspravljen i što je još važnije usaglašen od strane svih onih koji imaju znanje i iskustvo na ovom važnom području pružanja usluga građanima i poslovnim subjektima, dakle sa svim dionicima medijacije u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Radi se o iznimno velikoj medijacijskoj zajednici koja najbolje poznaje potrebe za mirnim rješavanjem sporova i još više poznaje blagodati koje medijacija donosi i može donijeti.</p> <p>Razlozi za potrebni konsenzus su sljedeći.</p> <p>Svi poznavatelji medijacije znaju da se radi o svijetu tolerantne komunikacije, kulturnog i sadržajnog dijaloga, strukturiranog pregovaranja s ciljem da sve strane budu zadovoljna postignutim rješenjima, o svijetu građenja i čuvanja odnosa. Odvjetnici, suci, medijatori ali najvažnije, svi ljudi koji su doživjeli takav način komunikacije i rješavanja dugogodišnjih sporova će me sigurno razumjeti.</p> <p>Onima koji su imali sreću upoznati medijaciju, osobito steći znanja o medijaciji, poznat je taj svijet u kojem se postižu rješenja koja su nekima, tijekom godina sporenja, bila nezamisliva.</p> <p>Kada se nakon dugogodišnjeg sukoba i spora, u medijaciji postigne rješenje kojim se ne samo okonča dotadašnji spor već omogućuje nastavak ili obnova ljudskog, životnog, poslovnog, susjedskog, partnerskog odnosa, tada oni koji su to doživjeli više ne moraju nikome dokazivati koje su prednosti medijacije kao mirnog rješenja spora.</p> <p>Zakonom uređeni sustav mirenja odnosno medijacije koji</p>	Djelomično prihvaćen	<p>Nacrtom prijedloga zakona odabran je koncept kojim se šire definira područje mirnog rješenja sporova. Osniva se Centar za mirno rješavanje sporova te se jasno određuje djelatnost Centra. Radi se o novom konceptu kojim će se sustav medijacije dodatno osnažiti i potaknuti, institucionalno unaprijediti te građanima učiniti pristupačnijim. I prema važećem uređenju ne postoji zapreka da odvjetnici savjetuju stranke i u pitanjima koja uređuje Nacrt prijedloga zakona, dok honoriranje takvog rada sa strankama nije predmet uređenja ovog Nacrta prijedloga zakona. Nacrt prijedloga zakona ne sadrži institut obveznog postupka medijacije, već se radi o dužnosti pokušaja riješiti spor mirnim putem. Provođenje postupka medijacije uvijek ovisi o sporazumu stranaka. Već naziv članka 9. govori da se radi o dužnosti prije pokretanja sudskih postupaka, dok faza upućivanja na informativni sastanak o medijaciji dolazi nakon podnošenja tužbe, odnosno po primitku odgovora na tužbu te je iz navedenog jasno da se ne radi o procesnoj pretpostavci za podnošenje tužbe jer je tužba u toj fazi već podnesena. Sadržaj informativnog sastanka o medijaciji je jasnije propisan Nacrtom.</p>

trenutno postoji u Republici Hrvatskoj, zadovoljava najveći broj zahtjeva koji se postavljaju pred medijaciju i one koji je provode. Takav sustav mogao bi se eventualno nadograditi nekim sadržajnim dopunama koje bi osigurale bolje upoznavanje i informiranje većeg broja korisnika usluga s ovim načinom rješavanja sporova u kojima stranke same nalaze rješenje naravno uz nužnu pomoć medijatora koji svoja znanja i iskustva stječu dugogodišnjim edukacijama, svakodnevnim učenjem i radom.

U daljnjem tekstu iznosim neke prijedloge kojima bi se postojeći sustav mogao dopuniti i poboljšati a kojima se došlo do željenih rezultata i u nekim državama u EU i izvan EU. Smatram da ne bi trebalo mijenjati cjelokupni postojeći sustav medijacije i institucija koje je provode te da ne bi trebalo uvoditi cijeli niz potpuno novih instituta koji do sada nikada nisu bili prisutni u hrvatskom pravnom sustavu. Činjenica je da je u hrvatskom sustavu prisutan relativno mali broj medijacija u odnosu na broj predmeta u sudovima, što se naravno mora promijeniti. Navedenu prisutnost malog broja medijacija, osobito u građanskim i trgovačkim sporovima moglo bi se promijeniti sa nekoliko mjera koje bi se mogle uvoditi postupno i oprezno.

1) S jedne strane, može se zadržati dobrovoljnost medijacije koja je osnovno polazište i načelo medijacije a koja se može kontinuirano osigurati na način da su stranke uvijek, u svim sporovima koji su u tijeku kao i prije nego što oni budu pokrenuti, u mogućnosti same predložiti pokretanje medijacije (jednostrani prijedlog ili suglasni prijedlog) odnosno da im može biti predložena mogućnost rješenja spora medijacijom (od strane suda ili upravnog ili drugog tijela pred kojim se vodi postupak).

U medijaciji bi, pored nužnosti sudjelovanja medijatora i stranaka koje su je pokrenule, bilo učinkovito predvidjeti i sudjelovanje njihovih odvjetnika koji su u medijaciji zapravo savjetnici stranaka. Sudjelovanje odvjetnika kao savjetnika stranaka. prema

mom iskustvu, često je presudno za uspjeh medijacije jer postojeći odnos stranaka i odvjetnika utemeljen na međusobnom povjerenju ima vrlo važnu ulogu u mirnom rješenju spora i postizanju sporazuma odnosno nagodbe. Dakle, ta dobrovoljnost pruža strankama mogućnost da uvijek svoj budući ili tekući spor pokušaju riješiti u medijaciji.

2) S druge strane, da bi se osigurala veća prisutnost medijacije kao načina mirnog rješenja spora, može se predvidjeti medijacija s prvim informativnim sastankom koje bi stranke održale s medijatorom. Takva moguća obveznost prvog informativnog sastanka mogla bi se uvesti u ograničenom broju građanskih i trgovačkih sporova, bez obzira na vrijednost i uz uvođenje nekog probnog razdoblja radi ocjene učinkovitost tog instituta

Jedna stranka, očekivano tužitelj, morao bi podnijeti prijedlog za pokretanje medijacije koji bi bio upućen pružatelju usluge medijacije (institucija, centar, medijator) nakon čega bi uslijedio prvi medijacijski sastanak i sa potencijalnim tuženikom, sve prije pokretanja sudskog postupka. Jedan od osnovnih ciljeva tog prvog sastanka bio bi informiranje svih strana u budućem sporu o mogućnosti mirnog rješenja spora u medijaciji. Uz stranke bi bili prisutni i njihovi pravni savjetnici odnosno odvjetnici. Ukoliko su obje strane prisutne na sastanku, medijator bi stranama objasnio postupak medijacije i kako taj postupak njima može biti od koristi, a potom od strana i odvjetnika zatražio ili predložio da porazgovaraju o mogućnosti započinjanja postupka medijacije.

Ukoliko obje strane ili čak jedna od strana odluče da nakon prvog sastanka ne nastave sa medijacijom, i odustanu od postupka medijacije, smatra se da su ispunile uvjet za pokretanje postupka pred sudom. Stranama koje prisustvuju prvom sastanku i potom odluče da odustanu od medijacije ne bi bile nametnute nikakve sankcije ili posljedice zbog odustajanja. Materijalni troškovi prvog sastanka morali bi biti dovedeni u korelaciju s informativnom ulogom tog prvog sastanka odnosno ne bi trebali biti

opterećujući za sudionike u postupku.
Ukoliko bi se stranke nakon tog prvog sastanka odlučile za medijaciju kao način potencijalnog rješavanja njihovog spora, tada bi i troškovi odnosno naknade za sudionike u tom postupku trebali biti dovedeni u srazmjer sa vrijednošću spora.

3) Pored navedenih načina, i dalje bi medijacija mogla biti provedena po uputi suda, a koji način je i sada prisutan uvođenjem te mogućnosti izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (NN 70/2019) koje su stupile na snagu 01. rujna 2019. godine a kojima se članak 186.d mijenja i glasi:

»Sud može uvažavajući sve okolnosti, posebno interes stranaka i trećih osoba vezanih uz stranke te trajnost njihovih odnosa i upućenost jednih na druge, na ročištu ili izvan ročišta rješenjem uputiti stranke da u roku od osam dana pokrenu postupak mirenja ili rješenjem strankama predložiti rješavanje spora u postupku mirenja. Istim člankom sada je propisano da „stranka koja je upućena pokrenuti postupak mirenja, a ne pristupi sastanku radi pokušaja mirenja, gubi pravo tražiti naknadu daljnjih troškova postupka pred sudom prvog stupnja.“

4) Češća praksa ugovaranje klauzula o medijaciji dovela bi do situacije da u slučaju kada ugovor ili statut uključuju klauzulu o medijaciji, stranke moraju pokušati spor riješiti medijacijom prije nego što rješavanje spora predaju arbitraži ili sudu. Ukoliko ne dođe do pokušaja rješenja spora medijacijom, arbitar ili sudac bi mogli dati strankama rok od 15 dana da podnesu zahtjev za medijacijom.

5) Trgovački i građanski sporovi u kojima bi se spor prije pokretanja sudskog postupka pokušao riješiti medijacijom na način da se održi prvi medijacijski (informativni sastanak) mogli bi biti ograničeni na neke predmete sporova

6) Moglo bi se propisati da se prvi sastanak održava u kratkom roku (npr 30 dana) od dana primitka zahtjeva za medijaciju, a trajanje čitavog postupka medijacije ne bi trebalo trajati duže od 60 ili maksimalno 90 dana osim ako obie strane

			<p>suglasno ne predlože duže trajanje. Ako se suprotna strane ne pojavi na prvom sastanku, medijator bi izdao potvrdu u kojoj se to konstatira a temeljem čega bi onda bilo moguće pokrenuti sudski postupak ako je to bio uvjet za njegovo pokretanje.</p> <p>Prisutnost pravnih savjetnika stranaka mogla bi se propisati kao obvezna osim možda u slučajevima alternativnog rješavanja potrošačkih sporova reguliranih Direktivom EU.</p> <p>I na kraju ponovno pozivam na dogovor svih dionika uključujući suce, odvjetnike, medijatore i nužno potrebni konsenzus o ovako važnim pitanjima za sve navedene profesije a u prvom redu za stranke kojima pružamo svoje usluge.</p>		
2	Radmila Bonifačić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>Odvjetnica Radmila Bonifačić U ovom komentiranju pridružila bih se HUM-u, prijedlozima kolegice Tafre i Pavletić te svakako prijedlogu kolege Grahek. Smatram kako je postojeći Zakon o mirenju dobar te eventualno, zaslužuje doradu. Kao što je rečeno imamo medijatora, ali, nedostaje predmeta. Godinama niz medijatora je upravo, zahvaljujući, osobito HUM -u , stjecao potrebna znanja. Imam dojam kako postaji baza osposobljenih medijatora koji nemaju priliku pokazati što mogu, znaju i žele. Stoga smatram kako bi HUM trebao biti krovna udruga medijatora i nema potrebe osnivati novi Centar , već proširiti djelatnost HUM-a, povjeriti mu veće ovlasti kao npr. vođenje registra, podatka o medijatorskim spisima, dodjela spisa.... HUM se permanentno bavi i edukacijom novih medijatora, stalnim usavršavanjem postojećih. Nadalje, medijatori nisu samo pravnici, a ovaj Nacrt Prijedloga Zakona o mirnom rješavanju sporova je pravnički , normiran zakon koji će obeshrabrili medijatore drugih profesija. Medijacija treba postati u određenim sporovima , timski posao u kojem će se na tržištu medijacije ponuditi dobra usluga angažiranjem stručnjaka iz određenih područja. Jedan od prijedloga je da odvjetnici prije pokretanja spora, upute stranke u mogućnost medijacije (Irska) te potom popunjavanjem obrasca o tome obavijeste sud . Navedeno , opet, ne bi trebalo biti obaveza,</p>	Nije prihvaćen	<p>Reforma i jačanje instituta mirenja kroz normative izmjene predviđena je u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti kojima se osigurava provedba reformske mjere C2.5. R1 – povećanje učinkovitosti pravosudnog sustava za veće povjerenje građana u dijelu koji se odnosi na reformu instituta mirenja. U tom smislu, propisuje se osnivanje Centra za mirno rješavanje sporova koji će u cilju ostvarenja svrhe zakona obavljati propisane poslove. Navedeno ne znači da će se dosadašnja iskustva i rezultati na području razvoja medijacije poništiti ili obezvrijediti, već upravo suprotno, smatra se kako će se postojeći sustav unaprijediti. Kao što je navedeno, cilj je i dalje olakšati pristup medijaciji, osigurati njezinu raspoloživost, jačati svijest o medijaciji kroz poticanje primjene medijacije te osigurati uravnotežen odnos između medijacije i sudskog postupka, ali i proširiti područje mirnog rješavanja sporova, sve kako bi se u konačnici postiglo navedeno. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.</p>

već preporuka koju bi trebalo honorirati u smislu ugrađivanja navedenog u Odvjetničku tarifu i u ZPP .

Dio kolega ne želi niti čuti za medijaciju, ovako bi počeo razmišljati o istoj.

PROCJENITELJ- ovo je naprosto loše. Tko će u roku 60 dana na izraditi Procjenu spora te će čl. 31. Nacrta pravna i činjenična utvrđenja biti obvezujuća i da će se nakon njene izrade i dostave smatrati nespornim.

Ovo je pravni vrač (kolega Grahek), šta je to ?! Ili npr. tzv . rana neutralna procjena u kojoj procjenitelj na temelju sporazuma daje ocjenu spornih činjenica i pravnih pitanja !

Navedeno je opasno jer će zavesti stranke u medijaciji, a potencijalni procjenitelji morali bi biti osobe s velikim iskustvom i znanjem.

Imamo običaj sve prenormirati, učiniti složenim. Za novim Zakonom, nema potrebe , poboljšajmo postojeće i, iskoristimo ono što imamo HUM, centre koji su oformljeni s medijatorima koji znaju svoj posao i radimo na marketingu medijacije.

Nije jasna niti žurba s ovim Zakonom. Koliko mi je poznato, poboljšan je i prosjek dužine rješavanja spisa pri sudovima, smanjeni je priliv spisa (određeni sudovi) te u takvoj situaciji ne treba brzati.

Nizozemska nema zakon iz područja medijacije, medijacije se odvijaju!

" Veliki generator novih sudskih sporova su Vlada, Ministarstva, ustanove, agencije tvrtke u državnom ili lokalnom vlasništvu čije uprave ne žele rješavati sporove sami, već ih isključivo prevaljuju na sudove, nadajući se da će se s presudama ni njihovim posljedicama, a kada nakon niza godina budu donesene suočavati oni koji dolaze na njihova mjesta (Predsjednik Vrhovnog suda Radovan Dobronić u Izvješću za 2021. godinu)". To je problem. Vjerujem kako će se uvažiti dati prijedlozi i nastaviti poboljšavati postojeći zakon te iskoristiti resursi koji postoje. Osnivanje novih centara, traži dodatne troškove, osoblje, a vrijeme je za štednju i upotrebu obnovljivih izvora , a to je postojeći Zakon o mirenju koji se kroz radnu skupinu može uvijek učiniti boljim.

3	Hrvatska udruga za medijaciju	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>Prijedlozi Hrvatske udruge za medijaciju (HUM) na Nacrt prijedloga Zakona o mirnom rješavanju sporova (savjetovanje)</p> <p>U najboljoj vjeri i u medijacijskom duhu te u duhu medijatora i medijatorica te mirotvoraca, nakon ozbiljnog razmatranja Nacrta ovog Zakona u čijem sastavljanju HUM nije sudjelovao želimo prvo dati određene teze, a potom viđenja i prijedloge, te ih obrazložiti.</p> <p>Teze:</p> <p>1. Postojeći Zakon o mirenju je kreiran u skladu s najboljim medijacijskim praksama i punom smislu u medijacijskom duhu. Sve njegove malobrojne i minimalne odredbe su gotovo besprijekorne u svojoj dostatnosti u postupovnom smislu u pogledu medijacije kao neformalnog postupka (u tom smislu Zakonu o mirenju baš ništa ne treba dodavati), osim možda u dijelu koji uređuje pitanje zastare (čl. 17.) kojeg ćemo radi otklanjanja velikih nedoumica u praksi predložiti mijenjati. Jednako tako moguće mu je dodati određene nove odredbe koje će ga samo po nekim pitanjima dopuniti u željenom pravcu.</p> <p>Ovim Zakonom medijacija besprijekorno organizacijski i provedbeno u praksi bez suviše reguliranja funkcionira već 20 godina bez ikakvog problema. Broj medijacija sam po sebi nije razlog za drastično mijenjanje postojećeg Zakona, pogotovo ne u dijelu u kojem se sada sasvim bespotrebno pokušava formalizirati medijacija u svakom njenom segmentu i eventualno je pretvoriti samo u još jedan novi strogo formalni postupak.</p> <p>U prilog toga pozivamo se na nizozemsku praksu koja ima najrazvijeniju medijaciju u EU i u kojoj se jednostavno ne želi donijeti Zakon o medijaciji kako bi sačuvali njenu neformalnost, elastičnost i iznimne prednosti u odnosu na formalne pravne postupke.</p> <p>To bi mogao biti dovoljan razlog da zadržimo u pretežnom dijelu postojeći Zakon o mirenju u</p>	Djelomično prihvaćen	<p>Nacrtom prijedloga zakona obuhvaćeno je mirno rješavanje sporova, čime se nastoji omogućiti širi spektar načina na koji stranke mogu spor riješiti mirnim putem. Pravo izbora načina mirnog rješenja spora je na strankama. Također, organizacija i poslovi Centralni na koji način ne utječu na rad već postojećih centara koji provode postupke medijacije, već upravo suprotno, uvodi se organizacija koja će stranke uputiti i potaknuti na primjenu mirnih načina rješavanja sporova čime će se, u konačnici, i rad svih koji provode postupke mirenja pospješiti. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe u vezi s homologacijom nagodbi te su brisane odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene. Nacrt prijedloga zakona ne sadrži institut obveznog postupka medijacije, već se radi o dužnosti pokušaja riješiti spor mirnim putem. Provođenje postupka medijacije uvijek ovisi o sporazumu stranaka. Već naziv članka 9. govori da se radi o dužnosti prije pokretanja sudskih postupaka, dok faza upućivanja na informativni sastanak o medijaciji dolazi nakon podnošenja tužbe, odnosno po primitku odgovora na tužbu te je iz navedenog jasno da se ne radi o procesnoj pretpostavci za podnošenje tužbe jer je tužba u toj fazi već podnesena. Sadržaj informativnog sastanka o medijaciji je jasno propisan. U Nacrtu prijedloga zakona radi jasnijeg i kvalitetnijeg propisivanja izmijenjen je članak 24. koji sada, između ostalog, propisuje da zastara ne teče za vrijeme trajanja medijacije, kao i da ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, taj rok ne teče dok medijacija traje. Također, U Nacrtu prijedloga zakona članak 9. stavak 1. je izmijenjen te je propisano da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem, dakle, sužen je opseg sporova u odnosu na koje se</p>
---	-------------------------------	---	--	----------------------	--

neizmijenjenom obliku uz određene dopune.

Ministarstvo može jednostavno odlukom Ministra ili Zakonom osnovati Državni medijacijski centar i njegove podružnice. Taj Centar, bio on pred sudovima ili samostalna ustanova, bi trebao biti sa sasvim jednakim ovlaštenjem i djelatnostima kao i svi drugi medijacijski centri, odnosno akreditirane medijacijske institucije u Hrvatskoj, bez regulatornih ovlaštenja, o čemu će više niže biti riječi. Jedina razlika bi bila u tome što će njegov osnivač biti RH.

2. Zakon o medijaciji
Medijacija je sinonim za sve oblike mirnog rješavanja sporova i njihov najrašireniji oblik potvrđen u praksi. Držimo da nije produktivno rasipati snage na održavanje drugih, javnosti sasvim nepoznatih oblika, mirnog rješavanja sporova kada je upravo medijacija glavni cilj Nacionalnog plana oporavka i otpornosti iz srpnja 2021. kao i Direktive 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008., a ni ona sama po sebi još nije dovoljno poznata. Zato predlažemo ovaj Zakon o mirenju umjesto Zakon o mirnom rješavanju sporova, nazvati Zakon o medijaciji. Takva nepodijeljena podrška medijaciji može mnogo snažnije pridonijeti njenom razvoju i širenju.

3. Medijacija nije samo način rješavanja konflikata i sporova, već način života i poslovanja utemeljen na multidisciplinarnim znanjima uključujući posebno ljudske vještine koje predstavljaju dodatak pravnim, i uz koje je moguće uvećati stupanj rješavanja konflikata i posredno, uvećati međusobno razumijevanje i harmoniju u društvu.

4. Jedan od važnih ciljeva medijacije je pravo stranaka na samo-određenje u pitanjima koja se samo njih tiču i koja su samo njima važna. Zato medijaciju uspoređuju s uvođenjem demokracije u sporenje - demokracije za sudionike konflikata kao njegovih jedinih vlasnika.

5. Druzi važni cili mediacije ie

navedena dužnost propisuje.

samo-osnaženje sudionika konflikta u smislu podrške njima u osvještavanju da itekako imaju kapacitete i sposobnost da ih rješavaju aktivno i izravno na za njih pogodniji način te da postignu zajedničko rješenje po njihovoj mjeri bez da im ga bilo tko nametne. U medijaciji sudionici konflikta dolaze do vlastitog rješenja kojeg zato smatraju pravednim.

6. Daljnji cilj medijacije je pozvati sve sudionike konflikta da preuzmu odgovornost za rješavanje svog konflikta i da se u njegovo rješavanje izravno i aktivno uključe uz odgovarajuću podršku i pomoć. Pri tome je nužno obeshrabriti brojne i kreativne agresivne i suprotstavljajuće pristupe usmjerene na pobjeđivanje i poražavanje te produbljivanje i produžavanje konflikta, te stimulirati suradničke i konsenzualne pristupe usmjerene na rješenje i gašenje konflikta te na trajni mir između njegovih sudionika, o čemu će niže više biti riječi.

Uz takve pristupe, korištenje sudova u konfliktima u kojima doista nije nužno suđenje, trebalo bi postati posljednja, a ne prva opcija. Sudovi koji bi se bavili predmetima koji se nužno moraju nalaziti kod njih, mogli bi uvećati svoju efikasnost i na mnogo bolji način ostvarivati svoju važnu društvenu svrhu.

7. Cilj medijacije je također pored postojećeg temeljnog ili ustavnog ljudskog prava na pristup sudovima, osigurati i temeljno pravo na mirno rješenje spora (čl. st. 3. Prijedloga).

Što to znači? Ako nas primjerice netko tuži, mi nemamo izbora do uključiti se u parnicu koja je tegobna u svakom pogledu. Međutim, ako mi drugoj strani predložimo mirno rješenje konflikta (uključujući i medijaciju), druga strana jednostavno može odbiti naš prijedlog i mi baš ništa više ne možemo učiniti, osim možda tužiti.

Navedeno se uvelike zloupotrebljava i sudovi su prepuni sporova samo zato što jedna ili obje strane u konfliktu svjesno ili nesvjesno nisu htjele ili nisu znale izložiti se mirnim metodama rješavanja sporova.

Dakle, ako jedna strana iskaže ozbiljnu namjeru riješiti spor mirnim putem trebalo bi osmisliti elemente poticaja koji bi češće nego do sada potakli drugu stranu da prihvati medijaciju.

Ono što se nedovoljno percipira je činjenica da medijacija nije alternativa suđenju, već neuspjelim pregovorima (ova rečenica je značajan doprinos u pogledu razumijevanja medijacije). Čak 50% samostalnih pregovora ne uspijeva. Neuspjeli pregovori nisu signal da je vrijeme za parnicu, već za medijaciju, pa i odatle produžena odgovornost sudionika konflikta za rješavanje njihovog spora.

Načelni komentari i prijedlozi

1. Medijacija je strukturirani postupak (predstavlja strukturirane i potpomognute pregovore) koji ima svoja pravila. Međutim, medijacija nije strogo formalni postupak i to ne smije postati.

Brojni prijedlozi pristigli tijekom savjetovanja o Nacrtu zakona, su pravi alarm da nastojanja da se medijacija nametne kao bezuvjetna obveza, proizvode potrebu, posebno kod pravnika, da medijaciju pretvore u strogi formalni detaljno uređeni postupak. Zašto bi to činili kada medijacija u hrvatskoj praksi u provedbenom smislu dobro funkcionira već 20 godina.

MEDIJACIJA U HRVATSKOJ
NEMA PROBLEMA S
FUNKCIONIRANJEM U
POGLEDU NJENOG
POSTUPKA, NI U JEDNOM
POGLEDU, BILO U SUDOVIMA
ILI IZVAN SUDOVA. IMA
„PROBLEM“ JEDINO S
BROJEM MEDIJACIJA. Za
uvećanje broja medijacija ne
treba nam uvećanje
formaliziranja medijacije!

Zato predlažemo ne dopustiti aktivnosti usmjerene na formaliziranje medijacije kako u predloženom Nacrtu, tako i mimo njega. Neformalnost, odsutnost stroge forme rezervirane za sudske postupke i njena elastičnost, među najvećim su prednostima medijacije. Tako oni koji predlažu izmjene Nacrta idu tako daleko da se u Zakonu propiše čak kakav sadržaj treba

imati nagodba, tko je treba potpisati itd., premda je sve to tako jasno i funkcionira besprijekorno već 20 godina. MEDIJACIJA NE SMIJE POSTATI JOŠ JEDAN STROGO FORMALNI POSTUPAK, JER ONA TO NIJE.

Medijacija je smišljena kako bi se drugačijim pristupima odgovorilo na zahtjeve 21. stoljeća u rješavanju konflikata i kako bi se sudionicima konflikata osigurao izbor između više mogućnosti. Zato predlažemo odustati od formaliziranja medijacije više od onog u postojećem zakonu.

2. U medijaciji se zato koriste termini drugačiji od onih u parničnom postupku. Tako se umjesto ročišta koristi sastanak; umjesto podneska, „pismo“ itd. Zato predlažemo da se iz svih predloženih odredbi uz riječ medijacija ispusti svojevrsni prefiks „postupak.“ (čl. 4. st. 1. podstavak 2; čl. 13., 15., 16., 17., 19., 20., 21., 22., 23., 24.).

Dovoljno je npr. umjesto „Početak postupka medijacije“ staviti „Početak medijacije /čl. 13/ ili umjesto Dovršetak postupka medijacije, samo Dovršetak medijacije /čl. 19./ itd. (na drugim mjestima na kojima se spominje postupak, tu riječ ispustiti).

3. Čl. 6. Jasna je namjera predlagatelja Zakona osnivanje državnog tijela koje bi bilo nositelj medijacija, edukacija, zatim svojevrsno centralno mjesto zaduženo za razvoj i promociju medijacije, vođenje registra i ujedno regulatorno tijelo za medijatore i institucije za medijaciju. Tako se predlaže osnivati državni Centar za medijaciju i njegove podružnice.

HUM načelno taj prijedlog podržava. Ono što HUM ne podržava (i nije usamljen u tome) i što se ne bi se smjelo dopustiti sukladno načelu slobode tržišne ekonomije i jednakosti početnih položaja na njemu, je to da državni Centar za medijaciju koji će ujedno i provoditi medijacije i edukacije, bude i regulatorno tijelo koje će odobravati ili ne odobravati rad svih drugih medijacijskih institucija koji se bave istom djelatnošću kao i državni centar i zбоа čеаа su konkurenti na

tržištu.

Uz takva ovlaštenja državni Centar za medijaciju bi bio u očiglednom sukobu interesa, što je vjerujemo neodrživo i u ustavno pravnom pogledu. To bi bilo slično kao da se HANFA koja je regulatorno tijelo za financijske institucije ujedno bavi osiguranjem i bankarskim poslovima.

Zato predlažemo da regulatorno tijelo za medijacijske institucije ostane Ministarstvo pravosuđa i uprave i da ono i dalje vodi Registar medijatora, a da državni medijacijski centar osnovan od RH ima sasvim jednaka ovlaštenja kao i druge institucije za medijaciju.

ALTERNATIVA 1: Pored državnog medijacijskog centra osnovati državni Institut za medijaciju koji će biti regulatorno tijelo i voditi Registar medijatora. Premda je budućnost medijacije i njene regulacije buduća Komora medijatora.

ALTERNATIVA 2: Razvijati sudsku medijaciju umjesto medijacije u državnom Centru.

4. Čl. 6. Sve sadašnje akreditirane institucije za medijaciju u Hrvatskoj već imaju svoje Centre za medijaciju. Predlaganjem da se samo državni centar za medijaciju tako zove, izazvalo bi zabune i otežalo uvriježeno i uhodano poslovanje Centara za medijaciju medijacijskih institucija koji već više godina djeluju.

Zato predlažemo ako se već osniva Državni Centar za medijaciju da se sačuva i mogućnost da akreditirane Institucije za medijaciju mogu kao ustrojstvenu jedinicu zadržati kao i do sada vlastite Centre za medijaciju.

5. Čl. 20. st. 2. . 4. i 3. Homologacija nagodbe je sasvim neprikladni termin za medijaciju kako po nazivu tako i po njegovom sadržaju.

Ovršni zakon, čl. 24. st. 1. t. 6.

Ovršna isprava je nagodba sklopljena pred sudovima časti u komorama u Republici Hrvatskoj te nagodba sklopljena

u postupku mirenja u skladu s odredbama zakona s kojim se uređuje postupak mirenja.

Sadašnji Zakon o mirenju i Ovršni zakon omogućili su medijaciji u Hrvatskoj vrhunsko postignuće uz koje sudionici konflikta ostvaruju pravo na samo-određenje i samo-osnaženje i dopuštenim pravnim okvirima im se dopušta osnažiti njihov dogovor nakon ozbiljnog truda i pregovora.

Za ovršnost takvog njihovog dogovora (njima ovršnost nije važna /važna je pravnicima/, jer stranke dobrovoljno odmah izvršavaju ono što su samostalno dogovorile) potrebna im je samo ovršna klauzula u skladu sa Zakonom o mirenju i ništa i nitko drugo/i.

Ta se praksa pokazala iznimno efikasnom. Stranke odmah dobivaju svoj primjerak nagodbe i u pravilu već sutradan dogovoreno izvršavaju dobrovoljno.

Nema potrebe da bilo tko nagodbu koja je u skladu s prisilnim propisima, moralom društva i nije protivna interesima trećih koji nisu uključeni u medijaciju, naknadno provjerava i odobrava. Strankama je veoma tegobno u svakom pogledu podnositi kontrolu onih koji s njihovim sporom nisu u bilo kakvom odnosu.

Ovakav prijedlog je protivan biti medijacije. Pored navedenog, u 98% slučajeva stranke su i u medijacijama zastupane po odvjetnicima koji paze na zakonitost dogovora, kao i medijatori.

U Crnoj Gori čeka se tako na potvrdu nagodbe u medijaciji od suda ponekad čak i do 8 mjeseci (takva mogućnost znači totalno zakrčenje i odgađanje okončanja medijacije i njenih rezultata). Takva praksa nosi ozbiljan potencijal da se Državni centar za medijaciju i sve ostale medijacijske institucije pretvore u potpuno neefikasna tijela, a jedna od najznačajnijih prednosti medijacije je baš efikasnost.

Strankama ne treba u medijaciji dodatna kontrola suda ili državnog Centra za ono što su oni mukotrpo stvorili sami. Za slučaj rietke potrebe za ovrhom

nagodbe u medijaciji, medijacijska institucija ili Državni centar samo u svojim predmetima, izdat će potvrdu ovršnosti, a sud koji će prisilno provoditi taj sporazum ionako mora provjeriti udovoljava li sporazum zakonskim pretpostavkama za ovrhu. Pri tome će sud te svoje ovlasti vrlo usko koristiti i odobravat će većinu takvih nagodbi, a što potvrđuje praksa drugih zemalja (primjerice Irska).

Zato predlažemo u cijelosti brisati odredbe prijedloga Zakona pod Glavom Učinci nagodbe, čl. 20. i ne dodavati ih postojećem Zakonu o mirenju.

Pitanje, eventualno samo po neke, ovrhe nagodbe u medijaciji kod FINE koju ona sada ne dopušta, treba rješavati kroz promjene Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima koji se treba uskladiti s Ovršnim zakonom.

6. Kako je sastavni dio Nacionalnog plana oporavka i otpornosti iz srpnja 2021. kada je u pitanju pravosuđe te Direktive 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008., zapravo isključivo razvoj mirenja/medijacije kojoj treba posvetiti posebnu i pojačanu pažnju, prije nego što se osnaži medijacija po našem mišljenju je bespotrebno i kontraproduktivno uvoditi dva nova načina rješavanja sporova – rana neutralna medijacija i strukturirani pregovori. Razloge koji to potkrjepljuju dali su i mnogi drugi predlagači tijekom savjetovanja.

Medijacija je već po definiciji strukturirano pregovaranje u kojoj medijator unosi strukturu i vodstvo u pregovore koji ranije bez medijatora među strankama nisu uspjeli. Riječ je o naprednoj verziji pregovora uz pomoć treće osobe u sredini od povjerenja stranaka. Zato nam ne treba dupliranje kapaciteta i zbunjivanje korisnika medijacija koji sve više počinju koristiti medijaciju i tek je trebaju u većoj mjeri prihvatiti, a što je cilj ovog Zakona koji bi se dodatnim opcijama kao što je sa strukturirano pregovaranje, bespotrebno doveo u pitanje.

Uvođenje rane neutralne pravne ocjene držimo također bespotrebnim u ovoj fazi razvoia

medijacije. Takvu ocjenu strankama već daju odvjetnici i stranke nitko ne priječi da takvu ocjenu traže i bez ovog zakona. Zato držimo prijedlog u ovom pravcu preuranjenim.

Predlaže se iz ovog Zakona ispustiti kako odredbe o ranoj neutralnoj procjeni (čl. 28. do 32., kao i čl. 4. st. 1. podstavak 3., 6. i 8.) i strukturiranim pregovorima (čl. 11. i čl. 4. st. 1. podstavak 4.) koji čak i u Norveškoj u kojoj formalno postoje, se apsolutno ne koriste u praksi i ne dodavati ih postojećem Zakonu o mirenju.

Predlažemo sve snage usmjeriti na medijaciju kao dokazano najefikasniji alat u rješavanju sporova.

7. Posebnu pozornost zahtijeva odredba čl. 24. vezana uz učinke medijacije na zastarne rokove i rokove na podnošenje tužbe. Ova odredba je prepisana iz postojećeg Zakona o mirenju. Ona je i prije bila nejasna, dovodi u dvojbu i uvelike je odbila mnoge potencijalne korisnike medijacije u sumnji da će izgubiti pravo na podnošenje tužbe. Ova odredba zahtijeva potpunu izmjenu koja se u biti svodi na to da medijacija ne prekida zastaru niti isključuje mogućnost podnošenja tužbe u zastarnom roku. Naš prijedlog:

Članak 24.

(1) Ako prije početka medijacije nije nastupila zastara u odnosu na zahtjeve koji su predmet spora medijacije, zastara ne može nastupiti tijekom trajanja medijacije.

(2) Ako zakonom koji određuje rokove za podnošenje tužbe ili izvršenje određene radnje pod prijetnjom gubitka prava nije drugačije određeno, stranke neće tijekom trajanja medijacije izgubiti mogućnost pokretanja sudskog, arbitražnog ili drugog postupka u odnosu na predmet spora medijacije.

Naime, upitno je značenje koje „Prescription Period“ iz Direktive 2008/52 daje tom pojmu kad ga se smatra prekluzivnim rokom. Smisao (strogih) prekluzivnih rokova za ostvarivanje zaštite u sudskom postupku upravo i jest da se na njihov tijek ne može utjecati, a pravna zaštita (barem deklaratorno) često se ogleda u hitnosti provođenja barničnoa

postupka (radni spor radi otkaza, smetanje posjeda...). Zašto „gurati“ medijaciju između strogih rokova za traženje sudske zaštite kad je medijacija uvijek moguća, pa i nakon podnošenja tužbe.

Ako se želi postići utjecaj medijacije na posebnim zakonima određene rokove za podnošenje tužbe (pod prijetnjom gubitka prava) onda su upravo takvi posebni zakoni mjesto za uređenje takve situacije. Da se medijacija doista želi uravnotežiti sa sudskim postupkom, tada bi se (kao i za tužbu podnesenu sudu u pogledu prekida zastare) takvo što već i propisalo zakonom kojim se uređuju osnove obveznih odnosa - ugovorni i izvanugovorni obvezni odnosi (ZOO).

Direktiva 2008/52 osigurava da stranke koje izaberu medijaciju ne budu naknadno spriječene pokretanju drugih postupaka u vezi sa sporom radi isticanja zastarnih rokova ili „prescription periods“ tijekom medijacije.

Teško da je intencija Direktive bila takva da i samo želja jedne strane da u medijaciji pokuša riješiti spor omogući toj strani da joj ne teku zastarni (čak i prekluzivni) rokovi u vremenu u kojem je tek nastojala da medijacija počne.

8. U čl. 13. st. 1. spominje se na neodgovarajući način – stranke mogu unaprijed sklopiti sporazum o medijaciji kojim se obvezuju da će sve ili neke buduće sporove rješavati medijacijom (sporazum o medijaciji). Umjesto toga ako Nacrt zakona opstane, što se ne preporučuje, treba pisati – Stranke mogu unaprijed ugovoriti da će sve ili neke sporove rješavati medijacijom (ugovorna klauzula o obveznoj medijaciji).

9. čl. 13. st. 2. je važan, jer od određenja trenutka početka medijacije uvelike ovisi računanje kratkog roka za provedbu medijacije.

Predloženo rješenje da to bude od imenovanja medijatora, može biti neprikladno, jer nakon imenovanja medijatora stranke mogu zbog raznih razloga odgađati prvi medijacijski sastanak što može proizvesti protek vremena predviđen za medijaciju koji se strankama treba dopustiti da ga produlje njihovom suhlasnošću volja.

HUM će po potrebi predložiti drugačiji sadržaj ovog članka. Ovo pitanje na prikladan način uređuje bez ikakvih dvojbi u praksi Zakon o mirenju (čl. 6.). Predlažemo kao i ranije držati se i sačuvati postojeći Zakon o mirenju.

Trenutak početka medijacije (a ne trenutak nastojanja pokretanja medijacije od jedne strane) determinira smislenost ostalih instituta propisanih zakonom (npr. utjecaj na rokove za podnošenje tužbe i/ili zastare), pa je potrebno da bude jasno određen. HUM će se o tome naknadno po potrebi jasnije odrediti kao i pitanju Dovršetka medijacije. I početak i dovršetak medijacije sjajno su uređeni postojećim Zakonom o mirenju, pa se još jednom predlaže održati ga na snazi.

10. Čl. 9. Nacrta izaziva najviše prijepora i otpora, pa zaslužuje posebnu elaboraciju od strane HUM-a. U razmatranju obveznosti medijacije sasvim se zanemaruje pitanje obveznosti i dugotrajnosti sudskog postupka koji kada jednom započne stranke ne mogu okončati kad njima padne na pamet. Kao i to da se u sudskom postupku ne rješava konflikt (problem u odnosu) među strankama, već pravni problem koji je za njih od sporedne važnosti u rješavanju njihovog problema u odnosu (konflikta).

Definitivno je „san“ mnogih medijatora u cijelom svijetu obvezna medijacija. Premda takva nastojanja u pojedinim zemljama polučuju određene rezultate, ona su dosta u suprotnosti s osnovnim načelom dobrovoljnosti medijacije, na što upućuju mnogi predlagatelji tijekom savjetovanja o Nacrtu.

Premda je i HUM iznimno zainteresiran za povećanje broja medijacija, nije za sada zainteresiran za prisilno guranje stranaka u medijaciju. Čini nam se da je u ovom trenutku, kada hrvatsko društvo i hrvatski sveukupni sustav rješavanja sporova, još nisu spremni za takav zahvat, ovaj prijedlog preuranjen i postoje izgledi da će za sada vjerojatno polučiti pravi lom u medijacijskom i sudskom sustavu.

Mnogo potencijalnih problema izaziva obvezno uočavanje

stranaka u svim sporovima u medijaciju.

I. Kao što vidimo to je već rezultiralo zahtjevima predlagača da se medijacija prenormira u svakom mogućem segmentu sve do toga tko će potpisati nagodbu premda je sasvim jasno tko to može učiniti. Prenormiranje medijacije ne smije biti cilj zakonodavca. Ono bi značilo stvaranje mastodonta od Zakona o medijaciji i njen kraj.

II. Ovo prenormiranje stvara tenziju između sudskog parničnog postupka i medijacije, pa se tako medijaciji bez dubljeg promišljanja nameću enormno kratki rokovi od 8, 30 i 60 dana premda je jasno da je te rokove moguće poštivati u svakom pojedinačnim predmetu samo ako Centar za medijaciju nema stotine i tisuće potencijalnih medijacijskih obveznih predmeta. Uz veliki broj predmeta i uz te rokove, svi medijacijski centri će postati usko grlo i postat će sasvim neefikasni. To se dogodilo u Crnoj Gori.

III. Pored navedenog, uporno se inzistira da se vođenje medijacije ne odražava na vođenje parnice koja se mora odvijati paralelno. To je nemoguća misija koja poništava pogodnosti medijacije. Nemoguće je suradnjom u medijaciji doći do nagodbe u medijaciji ako sutradan te iste stranke se nastave suprotstavljati u parnice. Parnične aktivnosti stranaka poništavaju sve efekte miroljubivih napora stranaka u medijaciji.

IV. Ako se svi sporovi gurnu u obveznu medijaciju, pokazalo se u svjetskoj praksi da je kod takvih sustava uspjeh oko 50%. To se čini velikim brojem, međutim to znači ogromno administriranje s velikim brojem drugih 50% medijacija zbog stranaka koji ne žele medijaciju (pozivi, imenovanja medijatora, sastanci, potvrde i dr.) Rezultat je zakrčenje sustava koji nema kapacitete. Pored toga na ovaj način se zna unaprijed da će rješavanje najmanje 50% predmeta u kojima stranke ne žele medijaciju, odgoditi njihovo rješavanje u sudovima, makar bilo riječ i o nekoliko mjeseci.

V. Ustrajanje u obveznom obliku medijacije izaziva enormni otpor, pa čak i onih koji su za medijaciju, što će dodatno otežati razvoj medijacije.

VI. Nedostupnost centara za medijaciju izvan velikih gradova, za sada će strankama iz tih gradova i naselja stvoriti velike troškove i gubitak vremena, premda se ti troškovi mogu izbjeći online medijacijom.

Cilj medijatora i medijacijskih institucija nije nametnuti obvezu svima na medijaciju, već stvoriti preduvjete da se s medijacijom upozna što veći broj ljudi sa sporovima. Kako potaknuti ljude u sporovima i njihove punomoćnike da stranke u većoj mjeri preuzmu odgovornost za njihovo rješavanje umjesto da se oslanjaju samo na sudove te da postanu odgovorne oko mogućnosti da izravno i osobno saznaju postoji li prikladniji postupak za njih od sudskog i je li to medijacija?

Taj cilj je moguće postići na više načina, a bez da se stranke na bilo koji način ozbiljno na nešto prisiljava:

I. Prva mogućnost je predviđena odredbom čl. 9. st. 2. podstavak 2. Nacrta – razmjena podnesaka s točno specificiranim sadržajem s ciljem mirnog rješenja spora (to svakako nisu uobičajene prijeteće opomene pred tužbu koje same po sebi automatski generiraju parnicu). Ova mogućnost ne predstavlja nešto ipak drugačije od onog što za stranke rade često njihovi punomoćnici. Ova odredba zahtijeva bolje uređenje.

II. Druga prikladna mogućnost koja nije tegobna za stranke je da se umjesto da su obvezne započeti s medijacijom ili prvim sastankom u medijaciji, obvežu ili im se samo preporučiti informativni sastanak s medijatorom po izboru. Taj model je najrazvijeniji u Italiji. Pretpostavlja obvezu (u Italiji, u određenim vrstama predmeta) ili moguće je i preporuku strankama u sporu da se prije podnošenja tužbe osobno obrate medijatoru kako bi one medijatora upoznale s njihovim sporom, a on ili ona njih s medijacijom i njenim pogodnostima. Na taj način stranke konačno imaju priliku

izravno i osobno saznati što je to medijacija i donijeti informiranu odluku hoće li je prihvatiti (s istim ili drugim medijatorom) ili ne, bez ikakve njihove obveze bilo u jednom bilo u drugom pogledu (tzv. opt-out mogućnost). Za neprihvatanje medijacije ne postoji bilo kakva sankcija.

Pokazalo se da ovaj pristup može značajno povećati korištenje medijacije.

Cilj ove odredbe je potaknuti stranke da ne traže od sudova pozornost baš u svakom sporu. Pod pretpostavkom da se radi o obveznom informativnom sastanku s medijatorom, njihovo obvezno prisustvovanje tom sastanku smatra se procesnom pretpostavkom za tužbu. Stranka koja odbije prisustvovati ovom sastanku neće imati pravo na tužbu, odnosno tužba će se odbaciti kao nedopuštena.

Zakon o parničnom postupku ide dalje, pa se stranci koja je odbila prisustvovati u medijaciji koja joj je naložena, uskraćuju daljnji parnični troškovi neovisno u njenom uspjehu u parnici.

III. Daljnja sjajna mogućnost je ona za koju smo saznali u Irskoj kroz Projekt "Unaprjeđenje sustava sudskog mirenja". Naime u Irskoj počevši od 2017. odvjetnici imaju obvezu prije podnošenja tužbe svoju stranku veoma detaljno upoznati s medijacijom. Postoji uniformirani obrazac u tom pogledu na više stranica koji sadrži detaljne podatke o medijaciji i njenom pogodnostima, stranke ga moraju pročitati i svojim potpisom potvrditi da su to učinile i razumjele njegov sadržaj. Nisu dužne prihvatiti medijaciju i ako je ne prihvate dužne su sudu predati taj obrazac potpisan kako bi potvrdili da su informirane o mogućnosti medijacije.

Ova jednostavna praksa nije tegobna ni za odvjetnike ni za stranke, a stvorila je pravi boom medijacije u Irskoj.

IV. Daljnja mogućnost stimuliranja medijacije za predmet u sudovima je oslobođenje od snošenja troškova sudskih pristojbi (ili vraćanja već uplaćenog iznosa) i/ili drugih troškova do zaključenja pripremno ročišta

pod uvjetom da do tada prihvate medijaciju i riješe spor nagodbom. Jednako je moguće i primjerice za tužbu koju je stranka podnijela radi očuvanja zastarnog roka, pa će joj se vratiti uplaćena pristojba tužbe ili joj se neće naplatiti ako predmet riješe nagodbom u medijaciji.

V. I konačno ako zakonodavac ipak bude ustrajao u određenom obliku obvezne medijacije, predlaže se razmotriti da se takva obveznost početno uvede samo za određene vrste sporova (primjerice radni, ili obiteljski, ili naknade štete, ili sporovi iz ugovora). Na taj način dobila bi se prilika provjeriti funkcioniranje u praksi s planiranim ograničenim brojem predmeta, a stvorila bi se mogućnost da se kroz određeno vrijeme po potrebi medijacijski centri kapacitetima osnaže

11. Čl. 9. st. 4. Već po nekoj inerciji se pokušava zabraniti medijacija u konfliktima i sporovima u čijoj je pozadini nasilje. Premda nasilje otežava dogovaranje, ono ga samo po sebi ne isključuje. Čak i najveći ratovi nakon velikog nasilja se dovršavaju s pregovorima i MIROM. Zato predlažemo nasilje iz bilo koje verzije Zakona ne smatrati zaprekom za medijaciju. Gotovo ne postoje zapreke za medijaciju za stranke koje žele doći u medijaciju, bez obzira na povijest njihovog odnosa. Upravo njihov odnos u medijaciji dobiva priliku zaliječiti i obnoviti se. To u sudovima nije moguće.

Ovo potvrđuje praksa restorativne pravde u Norveškoj. Broj recidivista - ponavljanja djela nasilja, nakon medijacije i medijacijskih pristupa, je najmanji u odnosu na sva druga kaznena djela. Trebamo i nasilju pružiti priliku i podršku da se učini sve da se nikad više ne ponovi. Isključivo kažnjavanje bez ovakvih napora, gotovo da ne postiže svrhu njegovog neponavljanja u budućnosti.

12. Čl. 1. u Zakonu o medijaciji; postojeći Zakon o mirenju predlaže se uključiti i prekršaje i moguće sporove proizašle iz njih kao mogućnost njihovog rješavanja medijacijom.

13. Za slučaj stvaranja novog Zakona o mediaciji što HUM

			<p>ocjenjuje nepotrebnim i kontraproduktivnim, predlaže se u prijelaznim i završnim odredbama da stoji da medijacijske institucije koje su stekle akreditacije po dosadašnjim propisima i dalje zadržavaju to svoje pravo i stupanjem na snagu ovog zakona.</p> <p>Vjerujemo da bi tako trebalo biti i u odnosu na medijatore u sadašnjem Registru izmiritelja čija će se prava prenijeti u eventualno novi Registar medijatora, koji će svoj status u njemu održavati ispunjavanjem uvjeta u zadanom vremenu ubuduće, računajući od stupanja na snagu ovog Zakona.</p> <p>14. HUM će sukladno navedenom naknadno dostaviti Ministarstvu detaljni prijedlog teksta izmjena bilo da je riječ o samo mogućim određenim izmjenama postojećeg Zakona o mirenju što se iskreno potiče bilo da je riječ o novom Zakonu o medijaciji.</p>		
4	Nezavisni hrvatski sindikati	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>NHS podržava nastojanje predlagatelja Zakona u promicanju alternativnih načina rješavanja sporova, naročito mirenja, kao učinkovitog i brzog postupka kojim se na kvalitetan način rješavaju odnosi među strankama. Međutim, ne možemo se oteti dojmu da su predlagatelji, prilikom oblikovanja zakonskih rješenja, u potpunosti smetnuli s uma radne sporove, individualne i kolektivne, odnosno posljedice koje će primjena tih rješenja imati u radnim sporovima, koji bi po svojoj definiciji trebali biti hitni, sve radi zaštite radnika kao slabije stranke. U radnim sporovima rješavaju se egzistencijalna pitanja radnika slijedom čega je nedopušteno svako odgađanje ostvarenja tih prava, pa makar to bilo i radi provođenja mirenja.</p> <p>Za početak, nužno je da nam predlagatelj razjasni odnos odredbi članka 9. ovog prijedloga zakona i odredbi članka 133. stavak 4. Zakona o radu, naročito s obzirom na tumačenje da se obveza iz članka 9. stavka 2. alineja 2. prijedloga ispunjava podnošenjem zahtjeva za zaštitu prava radnika.</p> <p>Naročito spornom nalazimo i odredbu članka 26. stavak 2.</p>	Prihvaćen	<p>U Nacrtu prijedloga zakona članak 9. stavak 1. je izmijenjen te je propisano da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem, dakle, sužen je opseg sporova u odnosu na koje se navedena dužnost propisuje. Ističe se kako se Nacrtom prijedloga zakona ne derogiraju se odredbe Zakona o radu. Također, u Nacrtu prijedloga zakona izmijenjen je članak 13. stavak 3. koji sada propisuje da se sporazum iz stavka 1. smatra sklopljenim i kad jedna stranka drugoj stranci podnese prijedlog za provođenje medijacije koji sadržava sastojke iz stavka 1., a druga stranka u roku od petnaest dana od dana kada je primila prijedlog, ili u drugom roku naznačenom u prijedlogu, prihvati rješavanje spora medijacijom.</p>

			<p>prema kojoj troškovi neuspjelog mirenja čine pretprocesni trošak. Naime, prema iskustvu sindikata udruženih u NHS, onih koji u kolektivnim ugovorima imaju ugovorenu obvezu pokretanja postupka mirenja u individualnim radnim sporovima prije podnošenja tužbe nadležnom sudu, poslodavci se pozivaju na mirenje ne odazivajući te u potpunosti ignoriraju ovu obvezu iako su ju ugovorili. Za očekivati je kako će se ti isti poslodavci na jednak način odnositi i prema obvezi mirenja prije pokretanja sudskog spora iz ovog prijedloga zakona, jer njihovo nesudjelovanje u mirenju nije sankcionirano. Trošak neuspjelog mirenja, prema gore spomenutom članku, ulazi u parnični trošak kojeg će na kraju postupka, očito snositi stranka koja spor izgubi. Ukoliko ovaj prijedlog zaista želi promicati mirenje, ne bi li pravi način bilo sankcioniranje one stranke koja u istom odbije sudjelovati i to na način da troškovi mirenja u svakom slučaju padaju na njezin teret. (Samo podsjećamo kako je i u Zakonu o parničnom postupku za stranku koja ne ispunila obvezu sudjelovanja u postupku mirenju propisana sankcija gubitka prava na naknadu daljnjih parničnih troškova bez obzira na mogući uspjeh u parnici.)</p> <p>Svakako je nužno ukazati i na odredbu članka 13. stavak 4. prema kojoj je rok za očitovanje o pristanku ili nepristanku na predloženo mirenje 30 dana. Smatramo kako bi rok od 15 dana bio primjereniji te je to dovoljno vremena da stranka kojoj je predloženo mirenje odluči želi li u njemu sudjelovati, dok bi se drugoj stranci omogućilo brže ostvarenje prava pred sudom.</p>		
5	Ured pučke pravobraniteljice	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>Sukladno podacima Europske Komisije, predstavljenim u Pregledu stanja u području pravosuđa u EU za 2022., Republika Hrvatska je među zemljama članicama EU s većim brojem novih građanskih, trgovačkih, upravnih i ostalih predmeta u razdoblju 2018-2020, dok je, s druge strane, pri samome kraju ljestvice kada su u pitanju promicanje i poticanje primjene alternativnih načina rješavanja sporova. Stoga je evidentno potrebno poduzeti dodatne napore radi</p>	Primljeno na znanje	U Nacrtu prijedloga zakona članak 9. stavak 1. je izmijenjen te je propisano da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem, dakle, sužen je opseg sporova u odnosu na koje se navedena dužnost propisuje. Također, smatra se da odredbama Nacrta prijedloga zakona dobrovoljnost stranaka ni na koji način nije dovedena u pitanje. U odnosu na povjerenje građana kada je

rasterećenja pravosudnog sustava te korištenja alternativnih načina rješavanja sporova koji će omogućiti strankama brže i obostrano zadovoljavajuće okončanje sporova. Međutim, pritom je također potrebno voditi računa o specifičnostima pojedinih sporova, spremnosti stranaka da pristupe rješavanju spora mirenjem te učincima koje neuspjeli pokušaji mirenja mogu imati za stranke spora.

U Ocjeni stanja i osnovnim pitanjima koja se uređuju Prijedlogom Zakona, uz navođenje ciljeva koje se donošenjem zakona žele postići, između ostaloga, navodi se kako se istim želi olakšati pristup mirenju, osigurati raspoloživost mirenja, jačati svijest kao i osigurati uravnotežen odnos između mirenja i sudskog postupka, koje ciljeve pozdravljamo jer pretpostavljaju osiguranje dodatnog načina okončanja sporova.

Međutim, ujedno ukazujemo da rješavanje sporova mirenjem pretpostavlja određeni stupanj dobrovoljnosti stranaka da pristupe pokušaju takvog načina rješavanja spora, o čemu je potrebno voditi računa ukoliko se poticanjem primjene mirenja namjerava osigurati povećanje ažurnosti i efikasnosti sudova. Nedostatnom korištenju instituta mirenja zasigurno je doprinio nedostatak povjerenja u tu vrstu rješavanja spora. Međutim osim toga, izostanak pokušaja mirenja u nekim sporovima posljedica je prirode odnosa stranaka i time izostanka volje za pokušajem mirnog rješenja spora.

Stoga smatramo važnim ukazati kako u nekim sporovima nije izgledno da bi se nametanjem obveze građanima da pristupe mirnom rješavanju spora postigao cilj koji se time želi postići, već upravo suprotno, produljenjem trajanja i dodatnim troškovima postupka, građani bi mogli biti dodatno opterećeni, a spor će se u konačnici riješiti sudskom odlukom, ali s vremenskim odmakom koji korespondira trajanju neuspješnog pokušaja mirnog rješenja spora.

Nadalje, nastavno na sam tekst Prijedloga zakona, ukazujemo

u pitanju korištenje mirnih načina rješavanja sporova, smatra se važnim ukazati na sadržaj odredbe kojom se uređuje svrha zakona, ali i kojom se uređuju djelatnosti koje će obavljati Centar za mirno rješavanje sporova, gdje je navedeno kako će Centar, između ostalog, poticati razvoj kulture mirnog rješavanja sporova i korištenje postupaka uređenih ovim zakonom.

			<p>da je osiguranje dvosmjernosti procesa javnog savjetovanja, kako je to definirano Kodeksom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (NN, br. 140/09), moguće ostvariti ukoliko se javnosti pruže odgovarajuća pojašnjenja predloženih odredbi, kako bi bili upoznati s njihovim sadržajem, ciljem i planiranim učincima. Stoga bi u cilju razumijevanja predloženih odredbi i razloga zašto se predlagatelj odlučio za pojedina rješenja, trebalo iste adekvatno obrazložiti, u skladu sa čl. 175. Poslovnika Hrvatskog sabora kojim se propisuje da se u obrazloženju zakona daju objašnjenja pojedinih odredbi koje sadrži Prijedlog Zakona. Stoga smatramo potrebnim uložiti dodatne napore u smjeru kvalitetnog obrazloženja odredbi Prijedloga Zakona, što će ujedno pomoći ujednačenoj primjeni zakona nakon njegovog stupanja na snagu te većem stupnju pravne sigurnosti stranaka na koje se zakon bude primjenjivao.</p>		
6	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>SSSH načelno podržava namjeru uvođenja obveznog postupka mirnog rješavanja sporova. Obvezno mirenje svoje utemeljenje nalazi u samoj Direktivi koja ne ograničava nacionalno zakonodavstvo u propisivanju obveznog mirenja prije ili nakon početka sudskog postupka te dopušta sankcioniranje stranaka radi nepoštivanja navedene norme, pod uvjetom da ih to ne sprječava u ostvarivanju njihovog prava na pristup sudu iz članka 6. stavka 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Obzirom da Sud zauzima stajalište da nametanje strankama obveznog pokušaja mirnog rješenja spora prije podnošenja tužbe ne predstavlja povredu prava na učinkovitu sudsku zaštitu, stavljajući pri tom naglasak na smanjenje opterećenosti sudova kao i smanjenje troškova postupka, ovakav zakonski prijedlog ne bi bio protivan Direktivi. Mišljenja smo, međutim, da je Zakon nužno učiniti jasnijim ujednačenosti u postupanju.</p>	Prihvaćen	U izmijenjenom članku 10. stavku 1. navedeno je da sud ne upućuje stranke u postupak medijacije, već na informativni sastanak o medijaciji. Svrha sastanka je također navedena u Nacrtu prijedloga zakona.

7	HOK	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>Smatramo da nije svrsishodno Zakon opterećivati novim definicijama i glavama kao što su rana neutralna procjena, strukturirani pregovori, procjenitelj, institucija za ranu neutralnu procjenu jer to komplicira postupak mirenja, a građani će steći dojam dodatne birokratizacije cijelog postupka čime se neće ojačati faktor povjerenja građana u mogućnost rješavanja sporova mirnim putem nego upravo suprotno.</p> <p>Nadalje, smatramo da nema potrebe da Centar za mirno rješavanje sporova organizira provođenje postupka mirnog rješavanja sporova da bi ostvario svrhu Zakona jer već postoje tijela sa educiranim zaposlenicima koja uspješno rješavaju postupke mirenja.</p> <p>Predlažemo Pravilnikom, a na Zakonom riješiti odredbe koje se odnose na uvjete stjecanja certifikata medijatora kako se Zakon ne bi nepotrebno prenormirao.</p> <p>U odnosu na dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskog postupka predlažemo brisati odredbu kojom bi strankama bilo omogućeno prije podnošenja tužbe slati obavijest o svojim zahtjevima i prigovorima te ostaviti samo obvezu aktivnog i u dobroj vjeri sudjelovanja u postupku mirnog rješavanja sporova jer smatramo da se samo takvom odredbom uistinu ispunjava svrha Zakona i potiče primjena mirenja bez mogućnosti izbjegavanja i zlouporabe instituta.</p> <p>Smatramo da učinak nagodbe odnosno svojstvo nagodbe sklopljene u postupku mirenja kao ovršne isprave ne treba uvjetovati stavljanjem potvrde ovršnosti od strane Centra za mirno rješavanje sporova nego od tijela koje je provelo postupak mirenja. Također je potrebno „osnovu za naplatu“ koja je definirana Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima proširiti na nagodbu sklopljenu u postupku mirenja i time ju uskladiti s Ovršnim zakonom.</p>	Djelomično prihvaćen	Nacrtom prijedloga zakona obuhvaćeno je mirno rješavanje sporova, uključujući medijaciju, čime se nastoji omogućiti širi spektar načina na koji stranke mogu spor riješiti mirnim putem, a što je opravdano i radi uvođenja dužnosti strankama da prije pokretanja parničnog ili drugog sudskog postupka u kojem se odlučuje o spornim zahtjevima stranka spor pokušaju riješiti mirnim putem. Pravo izbora načina mirnog rješenja spora je na strankama. Također, organizacija i poslovi Centra ni na koji način ne utječu na rad već postojećih centara koji provode postupke medijacije, već upravo suprotno, uvodi se organizacija koja će stranke uputiti i potaknuti na primjenu mirnih načina rješavanja sporova čime će se, u konačnici, i rad svih koji provode postupke mirenja pospješiti. Omogućavanjem strankama da svoju dužnost pokušati spor riješiti mirnim putem mogu ispuniti na načine kako je to u članku 9. stavku 2. Nacrta prijedloga zakona predviđeno smatra se odgovarajućim za sve situacije i moguće reakcije stranaka na takav pokušaj. Dakle, kako na situaciju kad je jedna stranka eventualni tužitelj drugu stranku eventualnog tuženika obavijestila, tako i na situaciju kad se postupak mirnog rješavanja spora i provodio, međutim, bez postignutog sporazuma. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.
8	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	Hrvatska odvjetnička komora smatra da je izgledno kako se propisivanjem obveze postupka mirenja, odnosno dužnosti	Djelomično prihvaćen	U Nacrtu prijedloga zakona izmijenjen je članak 9. stavak 1. tako što se propisuje da su stranke prije pokretanja

stranaka da pokušaju riješiti svoj spor mirnim putem prije pokretanja parničnog ili drugog sudskog postupka u kojem se odlučuje o spornim zahtjevima stranaka neće postići intencija povećanja učinkovitosti pravosudnog sustava koja se donošenjem predmetnog zakona želi postići.

Upravo suprotno, izgledno je da bi se time strankama ograničilo pravo na pristup sudu te bi navedeno utjecalo na dodatno prolongiranje postupaka i odgađanje trenutka u kojem su stranke u mogućnosti od nadležnih tijela tražiti zaštitu i ostvarenje svojih prava. Ujedno, imajući u vidu odredbe Nacrta prijedloga zakona u odnosu na prekluzivne rokove te zastaru, izgledno je kako bi se strankama u kontekstu obveznosti postupka mirenja onemogućio pristup sudu te da bi se stranke dovelo do gubitka mogućnosti pokretanja sudskih postupaka. Nadalje, obzirom na odredbe prema kojima samo medijacija utječe na tijek zastarnih rokova i rokova za podnošenje tužbe, izgledno je da bi dodatna prolongacija postupanja proizašla iz opterećenosti Centra za mirno rješavanje sporova, premda je intencija navedenog olakšati i ubrzati postupanje.

Slijedom svega iznesenog, predlaže se da se postupak mirenja ne propisuje kao obavezan za sve postupke, odnosno da se ne predviđa dužnost stranaka da prije pokretanja bilo kojeg parničnog ili drugog sudskog postupka spor pokušaju riješiti mirnim putem, nego da se takav postupak uredi kao isključivo dobrovoljan, sve u skladu sa Direktivom 2008/52/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima (dalje: Direktiva 2008/52/EZ). Ukoliko bi se postupak mirenja predviđao kao obavezan predlaže se da se izrijekom i taksativno odredi za koje bi postupke isti bio obavezan te da se sam postupak mirenja dodatno precizira i da se uklone niz nedorečenosti i kontradiktornosti koje sadrži predmetni Nacrt, a na koje će se ukazati u nastavku ovog dopisa.

Ujedno, Hrvatska odvjetnička

parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem, a čime je propisana dužnost ograničena na određenu vrstu spora. Smatra se da pitanje prava na pristup sudu Nacrtom prijedloga zakona nije dovedeno u pitanje te da propisivanje dužnosti strankama da u određenim slučajevima pokušaju spor riješiti mirnim putem prije pokretanja postupka neće dovesti u pitanje ni kvalitetu niti efikasnost u provođenju postupaka, a da će se svrha i cilj Nacrta prijedloga zakona ostvariti. Naime, dužnost pokušaja mirnog rješenja spora nije dužnost provođenja medijacije, a kako to neosnovano proizlazi iz komentara. U tom smislu, komentari su bespredmetni. Prijedlog u odnosu na opis u Imenik odvjetnika u kontekstu ovog Nacrta prijedloga zakona je bespredmetan te se ne vidi opravdanost takvog prijedloga. Nacrt prijedloga zakona u skladu je s Direktivom 2008/52/EZ te je dobrovoljnost medijacije osigurana i u okviru navedenog Nacrta prijedloga zakona. Postupak medijacije ne može biti proveden u slučaju da stranke nisu suglasne s provođenjem istog. Obveza pokušati spor riješiti mirnim putem neće dovesti do zastoja i onemogućavanja stranaka da svoja prava ostvare i pred sudom. U odnosu na pojedine zakone, napominje se kako se odredbama Nacrta prijedloga zakona ne derogiraju odredbe ostalih propisa. Pitanje troškova i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika nije predmet uređenja Nacrta prijedloga zakona. U Nacrtu prijedloga zakona izmijenjen je članak 9. stavak 4. koji sada jasnije propisuje da dužnost pokušaja mirnog rješenja spora ne postoji u slučajevima kad zbog nasilja nije razumno očekivati da će stranke ispunjenjem te dužnosti postići mirno rješenje spora, ili kad stranka koja postupak pokreće nije saznala prebivalište odnosno boravište druge stranke iako se sukladno stavku 5. obratila Centru. Također, u Nacrtu prijedloga zakona izmijenjena je i odredba članka 10. stavka

komora predlaže da se propiše da odvjetnici upisom u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore ispunjavaju sve uvjete za upis u odgovarajući registar medijatora u smislu predmetnog zakona. Također se predlaže dodatno precizirati troškove postupka mirenja kao i predvidjeti da isti obuhvaćaju i troškove drugih načina pokušaja mirnog rješavanja osim medijacije.

Slijedom navedenog, kao ključna pitanja u svezi predmetnog Nacrta prijedloga zakona ukazuju se sljedeća pitanja:

1. upitna dopustivost i provedivost propisivanja dužnosti pokušaja mirnog rješenja spora,
2. ograničavanje prava na pristup sudu,
3. utjecaj na prekluzivne rokove za podnošenje tužbe i zastaru
4. utjecaj na hitne postupke te nedovoljna preciziranost samog postupka mirenja i moguće poteškoće u primjeni,
5. troškovi postupka mirenja u slučaju ne postizanja mirnog rješenja.

Ad. 1.) Upitna dopustivost i provedivost propisivanja dužnosti pokušaja mirnog rješenja spora

Člankom 2. Nacrta prijedloga zakona predviđeno je da se u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi spomenuta Direktiva 2008/52/EZ dok je člankom 9. Nacrta prijedloga zakona propisana dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskog postupka, odnosno određeno je da je postupak mirnog rješenja spora obavezan prije pokretanja sudskog postupka.

Točkom 13. Direktive 2008/52/EZ, između ostalog, propisano je:

„Mirenje predviđeno ovom Direktivom trebalo bi biti dobrovoljan postupak u smislu da stranke same vode postupak i da ga mogu urediti po svojoj volji i okončati u bilo kojem trenutku. Međutim, trebalo bi biti moguće da sudovi prema nacionalnom pravu određuju rokove za postupke mirenja. Osim toga, sudovi trebaju imati mogućnost obavješćivanja stranaka o mogućnosti mirenja

1. tako što sada propisuju da će sud stranke uputiti da pod propisanim uvjetima sudjeluje na informativnom sastanku o medijaciji. U odnosu na trošak, izmijenjen je i članak 26. koji je sada uključio i trošak informativnog sastanka o medijaciji. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.

kad god je to primjereno.“.

Članak 5. stavkom 1. predmetne Direktive propisano je:

„1. Sud kojem je podnesena tužba može, kada je to primjereno, i uvažavajući sve okolnosti slučaja, pozvati stranke da za rješavanje spora upotrijebe mirenje. Sud također može pozvati stranke da prisustvuju informativnom sastanku o upotrebi mirenja ako se takav sastanak održava i ako je lako dostupan.“.

Dakle, premda je u Nacrtu prijedloga zakona predviđeno da se istim u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2008/52/EZ, nacrt je u ključnom elementu – dobrovoljnosti/obveznosti postupka mirenja, kontradiktoran predmetnoj Direktivi budući da je Direktivom mirenje izrijekom predviđeno kao dobrovoljno dok Nacrt prijedloga Zakona postupak mirenja predviđa kao obvezan prije pokretanja svih sudskih postupaka.

Nadalje, člankom 10. Nacrta prijedloga Zakona predviđena je obveza suda da u slučaju da utvrdi da stranke nisu pokušale spor riješiti mirnim putem uputi stranke da u roku od osam dana sudjeluju na prvom sastanku medijacije ili poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješenja spora.

Člankom 288. a Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91., 91/92., 112/99., 129/00., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 96/08., 84/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22.) propisano je:

„Sud će tijekom pripremnog ročišta upoznati stranke s mogućnostima da spor riješe sudskom nagodbom ili u postupku mirenja i obrazložiti im te mogućnosti.

Sud će postavljanjem pitanja i na drugi svrsishodan način nastojati da se tijekom pripremnog ročišta iznesu sve odlučne činjenice, da se dopune nepotpuni navodi stranaka o važnim činjenicama, da se označe ili dopune dokazna sredstva koja se odnose na navode stranaka i, uopće, da se daju sva razjašnjenja potrebna

za utvrđenje činjeničnog stanja važnog za odluku ili postizanje mirnog rješenja spora. U mjeri u kojoj je to potrebno radi ostvarivanja toga cilja, sud će sa strankama razmotriti i pravna pitanja spora.“.

Dakle, Zakonom o parničnom postupku predviđena je obveza suda da stranke upozna s mogućnostima da spor riješe u postupku mirenja, odnosno nije predviđena obveza da iste uputi na pokretanje postupka mirenja, slijedom čega je članak 10. Nacrta prijedloga zakona kontradiktoran članku 288.a Zakona o parničnom postupku.

Zaključno se vezano za obvezatnost postupka mirnog rješavanja sporova ukazuje na komparativna rješenja iz Mađarske i Italije. Tako iz komparativnih rješenja navedenih država članica Europske unije proizlazi da je postupak mirenja u Mađarskoj bio predviđen kao obvezan, međutim obveznost takvog postupka je ukinuta budući da je isti u praksi utvrđen kao nesvršishodan i da isti predstavlja samo formalnu zamjenu korespondencije bez stvarnog postizanja mirenja između stranaka. Dakle, postupak mirenja je u Mađarskoj u izvjesnom razdoblju prije stupanja na snagu Zakona o parničnom postupku (2017. godine) bio obvezan, međutim obveznost postupka mirenja je isključena čak i prije stupanja na snagu navedenog zakona, a predmetni, trenutno važeći, zakon ne predviđa obveznost postupka mirenja.

Postupak mirenja u Italiji nije predviđen kao obvezan prije pokretanja svih parničnih ili drugih sudskih postupaka u kojima se odlučuje o spornim zahtjevima stranaka, nego je odredbom članka 5. stavak 1-bis Zakonodavne odlukom br. 28 iz 2010. godine izrijekom propisano za koje je postupke takav postupak mirenja obvezan, pa je tako određeno je obvezan za: pojedine postupke u svezi suvlasništva (npr. razvrgnuće), stvarnih prava, ostavinski postupak, pojedine postupke u svezi obiteljskog prava, postupke u svezi najma i zakupa, postupke u svezi naknade štete u kontekstu zdravstva, povrede časti i u dleda butem mediia ili druaih

sredstava oglašavanja te postupke u svezi ugovora o osiguranju te ugovora s bankama i financijske ugovore.

Ad. 2.) Ograničavanje prava na pristup sudu

Direktiva 2008/52/EZ u točki 5. između ostalog, propisuje kako slijedi:

„Cilj osiguravanja boljeg pristupa pravosuđu, kao dio politike Europske unije za uspostavljanje područja slobode, sigurnosti i pravde, trebao bi obuhvaćati pristup sudskim i izvansudskim načinima rješavanja sporova. Ova bi Direktiva trebala doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, posebno što se tiče raspoloživosti usluga mirenja.“

Točkom 14. predmetne Direktive propisano je:

„Ništa u ovoj Direktivi ne bi trebalo dovesti u pitanje nacionalno zakonodavstvo koje određuje da je upotreba mirenja obvezna ili povezana s poticajima ili sankcijama pod uvjetom da takvo zakonodavstvo ne sprečava stranke u ostvarivanju njihovog prava pristupa pravosudnom sustavu. Također, ništa u ovoj Direktivi ne bi trebalo dovesti u pitanje postojeće samoregulirane sustave mirenja ako se oni odnose na aspekte koji nisu obuhvaćeni ovom Direktivom.“

Također je člankom 5. stavkom 2. navedene Direktive propisano:

„Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje nacionalno zakonodavstvo prema kojem je prije ili nakon početka sudskog postupka upotreba mirenja obvezna ili je predmet poticaja ili sankcija, pod uvjetom da takvo zakonodavstvo ne sprečava stranke u ostvarivanju njihovog prava pristupa pravosudnom sustavu.“

Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe, u članku 6. stavku 1., zajamčeno je pravo na pravično (pošteno) suđenje, koje obuhvaća pravo na sud, a kojem je važan aspekt pravo na pristup sudu, odnosno pravo pokretanja postupka pred

sudom budući da je ostvarenje prava na pristup sudu pretpostavka svih drugih jamstava propisanih navedenim člankom.

Uvažavajući praksu Europskog suda za ljudska prava koji je izveo pravo na pristup sudu kao implicitno pravo iz članka 6. stavka 1. Konvencije, postoji rizik da bi se propisivanje postupka mirenja kao obveznog prije pokretanja bilo kojeg parničnog ili drugog sudskog postupka u kojem se odlučuje o spornim zahtjevima stranaka (kako je to predviđeno u članku 9. Nacrta prijedloga zakona), ograničilo pravo stranaka na pristup sudu, osobito imajući u vidu da je Direktivom 2008/52/EZ (koja je predviđena u članku 2. Nacrta prijedloga zakona) izrijekom određeno da nacionalno zakonodavstvo u kontekstu propisivanja upotrebe mirenja kao obvezna ne smije sprečavati stranke u ostvarivanju njihovog prava pristupa pravosudnom sustavu. K tome, ograničavanje prava na pristup sudu ogleđa se i u utjecaju postupka mirenja, koji se dakle predviđa kao obvezan predmetnim Nacrtom prijedloga zakona, na zastaru i na prekluzivne rokove za podnošenje tužbe kako je to izneseno u točki 2.4.3. u nastavku.

Ad. 3.) Utjecaj na prekluzivne rokove za podnošenje tužbe i zastaru

Točkom 24. Direktive 2008/52/EZ, između ostalog, propisano je:

„Kako bi potaknule stranke da koriste mirenje, države članice bi trebale osigurati da njihova pravila u vezi s rokovima zastare i prekluzivnim rokovima ne sprečavaju stranke da pristupe sudu ili arbitraži, ako njihov pokušaj mirenja ne uspije. Države članice bi trebale osigurati postizanje ovog cilja iako ovom Direktivom nisu usklađena nacionalna pravila o rokovima zastare i prekluzivnim rokovima. Ova Direktiva ne bi trebala utjecati na odredbe o rokovima zastare i prekluzivnim rokovima u međunarodnim sporazumima kako su provedeni u državama članicama, na primjer u području prometnog prava.“

Člankom 8. predmetne Direktive propisano je:

„1. Države članice osiguravaju da stranke koje odaberu mirenje u pokušaju rješavanja spora nisu spriječene u započinjanju sudskog postupka i arbitraže u odnosu na taj spor, zbog isteka prekluzivnih rokova ili rokova zastare u postupku mirenja.

2. Stavak 1. ne dovodi u pitanje odredbe o rokovima zastare i prekluzivnim rokovima u međunarodnim sporazumima kojima su države članice stranke.“

Članak 9. Nacrta prijedloga Zakona predviđa da su stranke prije pokretanja parničnog ili drugog sudskog postupka u kojem se odlučuje o spornim zahtjevima stranaka dužne pokušati riješiti svoj spor mirnim putem, dok članak 4. Nacrta prijedloga Zakona mirno rješavanje spora definira kao svaki izvansudski ili sudski postupak kojim stranke nastoje sporazumno riješiti spor, uključujući medijaciju, ranu neutralnu procjenu te strukturirane pregovore.

Iz navedenog je razvidno da su stranke ovlaštene spor pokušati riješiti mirnim putem na bilo koji od ponuđenih načina, uključujući npr. medijacijom ili ranom neutralnom procjenom.

Članak 24. Nacrta prijedloga Zakona u stavku 2. predviđa da se pokretanjem postupka medijacije zastara prekida, dok članak 28. Nacrta prijedloga Zakona predviđa da pokretanje postupka rane neutralne procjene ne utječe na tijek zastarnih rokova i rokova za podnošenje tužbe.

Dakle, postupak mirenja predviđen je kao obvezan pri čemu je strankama dan izbor načina mirenja, međutim samo jedan od predviđenih načina mirenja – medijacija, utječe na tijek zastarnih rokova i rokova za podnošenje tužbe.

Pored činjenice da je navedeno kontradiktorno prednje navedenim odredbama Direktive 2008/52/EZ, unatoč okolnosti da su propisane višestruke mogućnosti na koji način stranke mogu riješiti spor mirnim putem iste se u naravi primorava da koriste medijaciju

kao sredstvo pokušaja mirnog rješenja budući da samo medijacija utječe na tijek zastarnih rokova i rokova za podnošenje tužbe čime se strankama dodatno ograničava pravo stranaka na pristup sudu.

Navedeno je od osobitog značaja u svezi postupaka za koje su predviđeni prekluzivni rokovi za podnošenje tužbe što je primjerice regulirano odredbama kako slijedi:

Člankom 21. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine" br. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 90/10., 143/12., 94/17., 152/14., 81/15.) propisano je:

„(3) Pravo na zaštitu posjeda prestaje protekom roka od trideset dana od dana kad je smetani saznao za čin smetanja i počinitelja, a najkasnije godinu dana od dana nastaloga smetanja.“.

Članak 71. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22.) propisuje:

„(1) Tužba za pobijanje može se podnijeti u roku od jedne godine za raspolaganje iz članka 67. stavka 1. ovoga Zakona, a za ostale slučajeve u roku od tri godine.“.

Dakle, postupak mirenja propisuje se kao obvezan, a neminovno je da će isti utjecati na prolongiranje trenutka kada su ispunjeni formalni uvjeti za pokretanje postupka, međutim za pojedine postupke zakonom su propisani rokovi u kojima je potrebno podnijeti tužbu (pod prijetnjom gubitka prava na pokretanje postupka) slijedom čega je upitan učinak propisivanja obveznosti postupka mirenja u kontekstu udovoljavanja prekluzivnim rokovima za pokretanje postupka, sve imajući u obzir da samo medijacija utječe na tijek zastarnih rokova i rokova za podnošenje tužbe.

Ad. 4.) Utjecaj na hitne postupke te nedovoljna preciziranost samog postupka mirenja i moguće poteškoće u primjeni

Propisivanjem postupka mirenja kao obveznog, kao što je prethodno navedeno, svakako se utječe na trenutak kada su ispunjeni formalni uvjeti za pokretanje postupka, odnosno neminovno je da će udovoljavanje obveznom pokušaju mirnog rješenja biti od značaja na trenutak kada će biti moguće pokrenuti sudski postupak. Međutim, pojedini postupci su zakonima propisani kao hitni, kao primjerice:

Člankom 13. Ovršnog zakona ("Narodne novine" br. 112/12., 25/13., 93/14., 55/16., 73/17., 131/20., 114/22.) propisano je:

„(1) U ovršnom postupku i postupku osiguranja sud je dužan postupati hitno.“.

Člankom 434. Zakona o parničnom postupku propisano je:

„U postupku u parnicama iz radnih odnosa, a osobito pri određivanju rokova i ročišta, sud će uvijek obraćati osobitu pažnju na potrebu hitnog rješavanja radnih sporova.“.

Člankom 440. Zakona o parničnom postupku propisano je:

„Pri određivanju rokova i ročišta po tužbama zbog smetanja posjeda sud će uvijek obraćati osobitu pažnju na potrebu hitnog rješavanja prema prirodi svakoga pojedinog slučaja.“.

Člankom 275. Zakona o parničnom postupku propisano je:

„Sud može u hitnim slučajevima odrediti da izvođenje dokaza započne i prije nego što se rješenje kojim se prihvata prijedlog za osiguranje dokaza dostavi protivniku.“.

Člankom 22. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima propisano je:

„(1) Posjednik kojemu je posjed samovlasno smetan ovlašten je svoj posjed štiti putem suda, zahtijevajući da se utvrdi čin smetanja njegova posjeda, naredi uspostava posjedovnoga stanja kakvo je bilo u času smetanja, te zabrani takvo ili slično smetanje ubuduće.“.

(2) Sud pruža ovu zaštitu

posjeda u posebnom, hitnom postupku (postupku za smetanje posjeda), prema posljednjem stanju posjeda i nastalom smetanju, bez obzira na pravo na posjed, pravni temelj posjeda, poštenje posjednika, kao i bez obzira na to koliko bi smetanje posjeda bilo u kakvu društvenom, javnom ili sličnom interesu.“.

Dakle, pojedinim je zakonima propisano hitno postupanje u određenim postupcima pa se nameće pitanje utjecaja obveznosti pokušaja mirnog rješenja na hitnost postupanja te svrsishodnost pokušaja mirnog rješenja spora u takvim situacijama.

Ujedno u kontekstu pojedinih postupaka, kao npr. postupaka radi osiguranja dokaza ili postupka zaustavljanja broda prema Pomorskom zakoniku ("Narodne novine" br. 181/04., 76/07., 146/08., 61/11., 56/13., 26/15., 17/19.) upitna je svrsishodnost obveznosti postupka mirnog rješenja budući da se radi o postupcima čija se svrha ostvaruje isključivo temeljem okolnosti da sud u istima radnje poduzima u roku od svega nekoliko dana od zaprimanja prijedloga.

Nadalje, iz Nacrta prijedloga Zakona nejasno je da li je nužno pokušati riješiti spor mirnim putem i u slučaju npr. pokretanja ovršnog postupka temeljem vjerodostojne isprave, osobito imajući u vidu da je formulacija iz članka 9. stavka 1. Nacrta prijedloga Zakona „postupci u kojima se odlučuje o spornim zahtjevima stranaka“ nejasna te su „sporni zahtjevi stranaka“ podložni različitim interpretacijama pa je upitno koje bi sve zahtjeve stranaka navedeno obuhvaćalo.

U tom smislu upitan je i odnos obveze pokušaja rješavanja spora mirnim putem sa pojedinim zakonima kao u slučajevima poput razvoda braka kad bračni drugovi imaju zajedničko maloljetno dijete budući da je navedeno regulirano člankom 54. Obiteljskog zakona ("Narodne novine" br. 103/15., 98/19., 47/20.) kojim je određeno:

„(1) Bračni drugovi koji imaju zajedničko maloljetno dijete dužni su prije pokretanja

sudskog postupka radi razvoda braka sudjelovati u obveznom savjetovanju sukladno odredbama članka 321. do 328. ovoga Zakona.

(2) Ako se bračni drugovi iz stavka 1. ovoga članka namjeravaju razvesti na temelju sporazuma, dužni su sastaviti plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi iz članka 106. ovoga Zakona.

(3) Ako ne sastave plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi do okončanja obveznog savjetovanja, bračni drugovi su dužni pristupiti prvom sastanku obiteljske medijacije, osim u slučajevima iz članka 332. ovoga Zakona.

(4) Bračni drug koji ne pristupi prvom sastanku obiteljske medijacije sukladno odredbi stavka 3. ovoga članka ne može podnijeti tužbu radi razvoda braka.“.

Daljnja nedovoljna preciziranost postupka mirenja prema Nacrtu prijedloga Zakona kao i moguće poteškoće u primjeni istog ogleda se i u potencijalnim poteškoćama u pogledu dostave.

U tom smislu ukazuje se kako je nejasna terminologija iz članka 9. stavka 4. Nacrta prijedloga Zakona gdje je predviđeno da dužnost da se pokuša riješiti spor mirnim putem ne postoji kad stranka koja postupak pokreće unatoč „poduzetim razumnim naporima“ nije saznala prebivalište ili boravište druge stranke budući da je upitno što bi bili razumni napori te kako bi se isti dokazivali.

Pored navedenog, daljnja moguća poteškoća u postupanju ogleda se i u mogućnosti da protivna stranka nakon primitka obavijesti predviđene člankom 9. stavkom 2. Nacrta prijedloga Zakona (obavijest drugoj stranci prije podnošenja tužbe o svojim zahtjevima i prigovorima, činjenicama na kojima ih temelje te dokazima kojima se utvrđuju te činjenice), u slučaju izostanka spremnosti da se spor riješi mirnim putem, poduzme radnje kako bi onemogućila dostavu tužbe, a time i vođenje sudskog postupka.

Nadalje, budući da je člankom 10. Nacrta prijedloga Zakona

predviđeno da će sud u parničnom postupku u slučaju da utvrdi da stranke nisu pokušale spor riješiti mirnim putem uoči pokretanja parničnog ili drugog postupka uputiti stranke da u roku od osam dana sudjeluju na prvom sastanku medijacije ili poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješenja spora, postoji mogućnost da će stranke podnositi tužbe bez prethodnog pokušaja mirnog rješenja spora u kojem slučaju će sud poduzimati radnje sukladno navedenom članku, a što će dodatno utjecati na odugovlačenje postupaka.

Ujedno, u pogledu navedenog članka 10. nejasno je koju bi drugu radnju pored medijacije stranke u tom slučaju bile ovlaštene poduzeti kako bi udovoljile predmetnom zahtjevu suda, odnosno navedeno je nedovoljno precizirano.

Također, ukazuje se kako je članak 8. Nacrta prijedloga Zakona, koji predviđa obveznost provođenja obuke za medijatore i procjenitelje i pribavu certifikata akreditirane institucije kao pretpostavke upisa u registar pri Centru za mirno rješavanje spora kao uvjeta za stjecanje svojstvo medijatora odnosno procjenitelja, u kontradiktornosti s člankom 4. Nacrta prijedloga zakona kojom je predviđeno da je medijator osoba koja na temelju sporazuma stranaka provodi postupak medijacije (a koji članak ne predviđa da bi predmetna osoba morala biti upisana pri bilo kakvom registru).

Navedeno je pritom nesvršishodno i u kontekstu zvanja i djelatnosti poput odvjetništva koje su regulirane i za koje postoje postupci upisa u odgovarajuće registre i imenike, gdje bi se odvjetnicima neosnovano nametala obveza dodatnog provođenja obuke pored procedure kojoj su isti morali udovoljiti da bi se upisali u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore.

Ad. 5.) Troškovi postupka mirenja u slučaju ne postizanja mirnog rješenja

Obzirom na formulaciju članka 26. stavka 2. Nacrta prijedloga Zakona. ukazuje se na moauće

			<p>nejasnoće u pogledu reguliranja troškova postupka mirenja.</p> <p>Naime, člankom 26. stavkom 2. Nacrta prijedloga Zakona određeno da troškovi postupka medijacije koja nije dovršena sklapanjem nagodbe ulaze u parnične troškove. Pritom je nejasno prema kojoj odredbi Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ br. 142/12., 103/14., 118/14., 107/15., 37/22., 126/22.) te koja bi se vrijednost predmeta spora uzimala kao mjerodavna za određivanje istih.</p> <p>U pogledu navedenog postavlja se pitanje što je sa troškovima drugih načina pokušaja mirnog rješenja spora, koji su Nacrtom prijedloga Zakona predviđeni kao mogući, budući da je člankom 26. Nacrta prijedloga Zakona određeno da samo troškovi postupka medijacije ulaze u parnične troškove. Dakle, Nacrtom prijedloga Zakona strankama se daje mogućnost izbora svakog sudskog ili izvansudskog postupka radi pokušaja mirnog rješenja spora (prema članku 4.), kao i mogućnost obavještanja druge strane o zahtjevima uz ostavljanje primjerenog roka (prema članku 9. stavku 2.) na koji se način udovoljava dužnosti pokušaja mirnog rješenja spora koja je predviđena u članku 9. stavku 1., a za što je izgledno da će generirati troškove, međutim nije predviđeno da bi troškovi takvih radnji, u slučaju da isti ne rezultiraju rješenjem spora, bili uključeni u parnične troškove. Na opisani se način stranke primorava da kao način pokušaja rješavanja spora mirnim putem koriste medijaciju čime se dodatno ograničava pravo na ostvarivanje pravne zaštite, ali i utječe na prolongiranje postupka budući da će navedeno rezultirati oprećenošću Centra za mirno rješavanje spora.</p>		
9	Sonja Majetić Pavlinić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>Zajedno s kolegicom Sanjom Tafrom kao odvjetnice u Zagrebu dajemo svoj komentar jer smatramo da Prijedlog ovog zakona nije dobar za provedbu u praksi, a iz sljedećih razloga:</p> <p>Potrebu donošenja novog Zakona o mirnom rješavanju sporova obrazlaže se sa dva osnovna razloga :</p>	Djelomično prihvaćen	U Nacrtu prijedloga zakona članak 9. stavak 1. je izmijenjen te je propisano da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem, dakle, sužen je opseg sporova u odnosu na koje se navedena dužnost propisuje. Propisivanjem obvezatnosti

1. Izmiritelji se ne bave profesionalno mirenjem

2. Medijacija nije dovoljno medijski eksponirana pa građani ne prepoznaju mirenje kao primarni način rješavanja sporova

I pri tome se ponajprije ističe namjera osnivanja Centra za mirno rješavanje sporova koji će poticati razvoj kulture mirnog rješavanja sporova, akreditirati institucije za mirno rješavanje sporova, akreditirati programe edukacije za pojedine vrste mirnog rješavanja sporova, provoditi samostalno ili u suradnji s akreditiranim institucijama stručno osposobljavanje i usavršavanje medijatora i procjenitelja, voditi Registar medijatora i procjenitelja i drugo.

Ponajprije, vrlo je upitno da li je uopće takav jedan koncept rješavanja sporova u praksi provediv, s obzirom da bi to značilo ogromnu promjenu u funkcioniranju pravnog sustava, uvode se potpuno novi načini rješavanja sporova s time da su financije navodno osigurane do 2025. godine, a ne zna se što će se dešavati nakon toga.

Osim toga, Zakon u biti predviđa osnivanje jednog novog državnog tijela, Centra za mirno rješavanje sporova, koji će povećati državni aparat, a sve u cilju da država ima pod svojom kontrolom mirno rješavanje sporova.

Ne vidimo u biti nikakve koristi od toga, odnosno ne vidimo mogućnost korisnih promjene od stanja koje sada postoji.

Uvode se i dva nova postupka: rana neutralna procjena i strukturirani pregovori

Apsolutno je nejasno i nedorečeno: tko će moći biti procjenitelj ili savjetnik u pregovorima, kako će se takvi postupci provoditi, koliko će oni utjecati na eventualne buduće sporove na sudu.

Osim toga, u biti je propisana obaveza pokušaja mirnog rješavanja spora prije pokretanja sudskog postupka. Time medijacija postaje prisilna i gubi se karakter dobrovoljnosti - ono što je strankama donosilo zadovoljstvo u dosadašnjim postupcima - nitko im nije

pokušaja mirnog rješenja ne utječe se na mogućnost podnošenja tužbe i pokretanja sudskog postupka. U sudskom postupku, sud će pod propisanim pretpostavkama uputiti stranke na sudjelovanje na informativnom sastanku o medijaciji. U tom dijelu, radi jasnijeg propisivanja izmijenjen je članak 10. stavak 1. Nacrta prijedloga zakona. S obzirom da je sud u upravljanju postupkom vezan odredbama zakona koji uređuje postupak koji provodi, a da se Nactrom prijedloga zakona na navedene odredbe ne utječe, smatra se da se navedenim propisivanjem upućivanja stranaka na informativni sastanak o medijaciji neće negativno utjecati na tijek postupka i ostvarivanje prava stranaka, a da će se, naprotiv, stranke potaknuti na sporazumno rješenje. Stoga se ne radi o potencijalnom provođenju postupka medijacije pod prisilom i bez dobrovoljnosti te kao nametnutom, već upravo suprotno, stranke se potiče da zajednički razmotre korištenje opcije koja za njih može biti i brža i jeftinija, dok sud nastavlja rad na predmetima koji uistinu traže sudsku ocjenu predmeta spora. U konačnici, stranke i nakon što ocjene da nema mjesta dogovoru, mogu nastaviti s provođenjem postupaka. Benefiti koji se mogu polučiti iz takvog prethodnog razmatranja predmeta, čak i da do postupka medijacije i nagodbe u konačnici i ne dođe, svakako postoje za daljnji tijek eventualnog sudskog postupka. Uloga i djelokrug Centra je Nactrom prijedloga zakona propisana, Centar se osniva kao javna ustanova u skladu s pozitivnim propisima koji uređuju navedeno. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene. U Nactru prijedloga zakona u članku 6. stavku 1. radi jasnijeg propisivanja izmijenjena je alineja 9. koja je sada alineja 10. te propisuje da Centar provodi informativni sastanak o medijaciji i medijaciju kada informativni sastanak o medijaciji i medijaciju ne može u

nametao postupak rješavanja problema. Iz dosadašnjeg iskustva smatramo da bi takav pristup mirnom rješavanju sporova samo stvorio još veći otpor prema medijaciji, jer upravo je načelo dobrovoljnosti do sada u znatnoj mjeri utjecalo na stranke da se odluče na medijaciju i da ustraju u tom postupku upravo zato što ga same žele.

Nažalost, građani su izgubili povjerenje u pravosuđe i upravo su zato sve više voljni na miran način rješavati sporove, ali kada im se nešto nametne kao prethodna faza sudskog spora, oni to više neće smatrati mirnim načinom rješavanja spora bez obzira na naziv, već fazom sudskog postupka i neće imati povjerenje u mirno rješenje, već će ga shvatiti kao prepreku u pravu na pristup sudu.

Uz to što bi mirni načini rješavanja sporova (a kako je to predloženo) u biti postali prisilni, čini nam se da bi to dovelo i do produljivanja postupka i njegovog poskupljivanja. Iz dosadašnjih iskustava (najviše se to očituje u medijacijama u kaznenom postupku) vidljivo je da stranke u situacijama kada moraju pokušati mirnim putem riješiti spor samo udovoljavaju zahtjevu Suda / Zakona, no nema iskrenosti i dobre vjere od strane stranaka u provođenju postupka, pa stoga smatramo da se nagodbe neće sklapati, i neće se steći pozitivna iskustva u vezi medijacije ili drugog postupka za mirno rješavanje spora.

Predloženi postupci mirnog rješavanja sporova doživljavat će se isključivo u svjetlu produljivanja i otežavanja puta do uspjeha u sporu, budući da bez dobrovoljnosti za mirno rješavanje sporova neće biti niti nagodbi u medijaciji i neutralnoj procjeni.

PRIMJEDBE PO ČLANCIMA

Čl. 4

već bi ovdje trebalo biti određeno što znači pojam "aktivno sudjelovanje" u medijaciji jer taj pojam ničim nije određen, a vrlo je bitan za pravne učinke medijacije na sudski ili drugi postupak (čl 10 st.3, čl.19 st.2) Za sada je taj pojam neodređen, te se javlja opasnost od različitog tumačenja i arbitrarnosti u ocjenama medijatora što nikako ne bi smjelo biti dopušteno

primjerenom roku i uz manje troškove provesti druga institucija za medijaciju. Također, Nacrt prijedloga zakona u članku 8. je izmijenjen na način da je brisana odredba stavka 3., međutim, u novoj odredbi stavka 4. propisuje se da je medijator dužan stalno stručno se usavršavati. Potreba stalnog usavršavanja je nužna radi kvalitetnog obavljanja obveza registriranog medijatora. U također izmijenjenom stavku 5. propisuje se da obvezu usavršavanja medijatora iz stavka 4. propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa. Također su brisane i odredbe o homologaciji nagodbi. Radi jasnijeg propisivanja izvršene su i izmjene u članku 13. koji uređuje početak medijacije. Početak medijacije zadržao je postojeće uređenje. Intervencije su radi jasnijeg propisivanja izvršene i u članku 19. gdje se u izmijenjenom stavku 2. propisuje da će medijator obavijestiti Centar o trajanju i načinu dovršetka medijacije.

čl. 6

S obzirom na sve prethodno navedeno, cijeli ovaj članak koji regulira osnivanje Centra za mirno rješavanje sporova je vrlo upitan!

Također, a budući da bi Centar imao samo tri podružnice ; Osijek, Rijeka i Split, pojavljuje se i problem pristupanja Centru za sve stranke i odvjetnike koji ne žive u blizini Centra i ovih podružnica.

Nadalje, Centar u Zagrebu bi imao potpuno kontrolu nad radom svih ostalih institucija za mirno rješavanje sporova, između ostalog i posredovanje u dodjeli predmeta na rješavanje institucijama za medijaciju i ranu neutralnu procjenu, te je pogotovo vrlo diskutabilno na koji način bi Centar odlučivao o tome koji predmet „nije prikladno dodijeliti na rješavanje instituciji za medijaciju ili ranu neutralnu procjenu“

čl. 7

određuje da su Institucije za medijaciju one koje su Zakonom ovlaštene ili koje su dobile suglasnost Centra, ali nigdje se ne propisuje kada, kome i pod kojim uvjetima bi Centar davao tu suglasnost, a što otvara put k arbitarnosti i omogućuje svojevrijednost u postupanju

čl. 8

propisuje se dužnost dostavljanja certifikata o dopunskoj obuci svake dvije godine, ali nema propisa što ako se isti ne dostavi, a niti je jasno određeno da li se treba dostaviti dokaz o sudjelovanju u obuci kao trener

čl. 9

Ovaj članak je vrlo diskutabilan – naime, opsežni uvjeti koji se nameću stranci koja ima zahtjev prema drugoj strani bi mogli potpuno „paralizirati“ sam parnični postupak!

Potpuno je nejasno što bi sve trebala sadržavati obavijest koja bi se upućivala drugoj strani, koje bi se sve činjenice trebale navesti, koji dokazi, kako će se kasnije u sudskom postupku utvrđivati da li je tužitelj postupio sukladno ovom članku, kako spriječiti da se tijekom parničnog postupka ne troši previše vremena na utvrđivanje da li je tužitelj postupio sukladno ovom članku, koje su obveze tuženaca (koi će dobiti sve

informacije prije samog sudskog postupka) jer on može, ali i ne mora, poduzeti zapravo ništa.

čl. 10

Potpuno je nejasno da li se ovo obavezno upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora u tijeku parničnog postupka provodi kao sankcija za nepridržavanje obaveze iz čl 9 ili ispravljanje pogreški u postupanju tužitelja !

U usporedbi s provođenjem prethodnog mirenja, ovaj put iz čl. 10 se čak čini procesno bržim, jednostavnijim i jeftinijim. No, nigdje se ne navodi ništa o tome koje su posljedice ako sud propusti ovu obavezu čl. 11 u svezi i sa čl. 20. st. 4 i st. 5

Odredbe u svezi homologacije nagodbi kod strukturiranih pregovora kao i kod medijacije određuju samo tko je ovlašten za podnošenje zahtjeva i tko će izdavati potvrde ovršnosti, no otvara se put za zloupotrebe, jer nije propisano niti tko potpisuje nagodbu, na koji način, niti kako Centar provjerava da li je nagodba koja se daje na homologaciju upravo ono što su se stranke nagodile da li je nagodba potpisana od stranaka i ovlaštenih osoba

čl. 13

Iako je naslovljen kao „početak postupka medijacije“ ovaj članak se u biti odnosi na Sporazum o medijaciji između stranaka, dok je potpuno nedefiniran početak postupka medijacije ; istog se ne veže uz sporazum stranaka nego uz pristanak medijatora.

Medijator daje posebnu pisanu izjavu kojom prihvaća sudjelovanje u medijaciji (pretpostavljamo sa obaveznom naznakom datuma) no nema obaveze tu izjavu predavati stranama u postupku ili Centru ili nekom trećem, tako da se u biti ne zna kada bi točno medijacija započela. Početak medijacije je pak vrlo bitan za računanje rokova iz ovog zakona.

čl. 14

Potpuno je nejasno kako bi se stranke sporazumjele o „pravilima“ za imenovanje medijatora, zapravo je i nepotrebno, pa je stoga i stavak (1) nepotreban

čl. 19

Ovaj je članak vrlo neprecizan ier ne daie odgovor na pitanja:

što se dešava ako je jedna stranka uputila samo drugim strankama ili samo jednoj od stranaka ili samo medijatoru pisanu izjavu o odustajanju od postupka medijacije, a ne svima da li to što su stranke uputile medijatoru pisanu izjavu o dovršetku postupka znači da je problem riješen ili da su suglasno odustali od medijacije

čl. 20

Ovaj članak - u svezi ovršnosti nagodbe - određuje između ostalog da je nagodba ovršna ako je homologirana (stavljena potvrda ovršnosti od strane Centra) – iste primjedbe kao uz čl.11

čl. 24

Apsolutno potvrđuje već unaprijed spomenutu potrebu točnog određivanja trenutka početka i dovršetka postupka medijacije koji nisu u zakonu jasno određeni

GLAVA III. - RANA NEUTRALNA PROCJENA

Ovaj način mirnog rješavanja sporova nam se čini nepotrebnim, te u Prijedlogu Zakona potpuno nedorečenim i nejasnim.

Odvjetnici u svojem poslu uvijek procjenjuju mogućnost uspjeha u postupku. Naravno da točnost procjene osim stručnosti odvjetnika ovisi i o saznanju o svim dokazima koji postoje i koji će se iznijeti na sudu kao i o osobi koja odluku donosi (njegovim osobnim stavovima koji utječu na ocjenu izvedenih, odnosno postojećih dokaza). U tome svjetlu ne vidimo razlog zašto bi neki odvjetnik ili stranka radije prepustili procjenu osobi čije kvalifikacije i stručnost im nisu poznati, a naročito nam se čini neprihvatljivim da bi takva procjena bila za stranke obvezujuća.

čl. 29

nije riješeno što će se desiti ako netko neopravdano izostane sa prvog sastanka

čl. 30

Uloga procjenitelja se opisuje kao donošenje procjene (bez odgovornosti za svoje mišljenje), uz obrazloženo izjašnjenje o činjeničnim i pravnim pitanjima, što nužno nameće pitanje stručnosti procjenitelja, njegove uoznatosti sa propisima i

			<p>praksom. Također nigdje nije propisana sankcija i kakav utjecaj ima ne iznošenje svih dokaza koje stranke posjeduju</p> <p>čl. 31 Ugovaranje obveze prihvaćanja procjene prije izrade iste je protivno osnovnim ustavnim načelima, s obzirom da se na taj način stranka u biti odriče prava na žalbu na odluku osobe koja je možda nedovoljno stručna, a kojoj se na ovaj način daju ovlasti veće i od onih koje imaju suci. Sve ovo je protivno i Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava.</p>		
10	Bojan Grahek	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>Poštovani,</p> <p>pridružujem se ranijem komentaru kojim je vrlo kvalitetno obrazloženo zašto je prijedlog obveznog mirenja na predloženi način pogrešan.</p> <p>Prijedlog zakona pokazuje nerazumijevanje predlagatelja o pravnim i ekonomskim učincima zakona i interakciji s drugim propisima.</p> <p>Prije svega, ovakav zakon će prouzročiti velike i potpuno nepotrebne troškove postupka te će znatno utjecati na produženje sudskih postupaka.</p> <p>Efekt nepotrebne komplikacije postupka vidljiv je na primjeru ZID Ovršnog zakona gdje je rezultat dodavanja inače potpuno bespotrebne radnje slanja prethodne obavijesti ovršeniku u pravilu udvostručio troškove javnog bilježnika u predmetima s manjim VPS-om i produžio vrijeme ishoda rješenja o ovrsi s nekoliko dana na u prosjeku 3 mjeseca.</p> <p>Tako će i obveza provođenja mirenja prije postupka, upućivanje stranaka na mirenje ako ono nije provedeno prije pokretanja postupka ili utvrđivanje da li postoje pretpostavke zbog kojih nije nužno provoditi mirenje produžiti sporove za barem 6 mjeseci te znatno uvećati troškove (osim ako će miritelji raditi besplatno).</p> <p>Dovoljno je samo zamisliti situaciju u kojoj sud da bi uopće smio raspravljati o tužbi ili prijedlogu za pokretanje bilo kojeg izvanparničnog postupka (čl. 9. "parničnog ili drugog postupka") prvo treba provesti dokaze na okolnost postojanja</p>	Djelomično prihvaćen	<p>U Nacrtu prijedloga zakona članak 9. stavak 1. je izmijenjen te je propisano da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem, dakle, sužen je opseg sporova u odnosu na koje se navedena dužnost propisuje. Također, Nacrt prijedloga zakona ne sadrži institut obveznog postupka medijacije već se radi o dužnosti pokušaja riješiti spor mirnim putem. Medijacija se uvijek provodi isključivo nakon što su se stranke sporazumjele o provođenju medijacije. Upravo u tom pokušaju stranke će biti usmjerene jedna na drugu u smislu da zajednički pokušaju razmotriti opravdanost ulaznja u sudski postupak, koji će u konačnici biti i dugotrajniji i puno skuplji od postupka u kojem će moći mirno riješiti spor. Komentar je koncipiran tako da je polazište stranaka u pravilu uvijek takvo da bilo kakvo razmatranje spora osim onog u sudskom postupku ne dolazi u obzir, pa se koncept Nacrta prijedloga zakona postavlja kao problematičan, a istovremeno se ne razmatraju dobrobiti koje ima postupak medijacije tako što stranke same razmatraju situaciju i pokušavaju pronaći rješenje izvan suda. Nacrt prijedloga zakona ne dovodi u pitanje pravo na zaštitu sudskim putem, ona je uvijek dostupna i osigurana. Svrha i cilj Nacrta prijedloga zakona nije da se stranke onemoguće u ostvarivanju prava na sudsku zaštitu i da im se stvore dodatni troškovi, već upravo suprotno.</p>

nasilja ili povijesti međusobnih odnosa (što god da taj pojam značio). Ili ako treba provesti dokaz na okolnost da li postoje opravdani razlozi zbog kojih jedna stranka odbija provođenje mirnog rješenja spora. To su minimalno dva ročišta (pripremno + ročište za provođenje dokaza) prije nego sud može provesti postupak koji se tiče merituma spora.

Određba da provođenje medijacije ne utječe na sudska ročišta (čl. 10. st. 5.) ukazuje na potpunu besmislenost obveznog mirenja jer uvodi paralelne postupke (kako je to slikovitim primjerom tunela opisao raniji komentator) pa u isto vrijeme postoji situacija da se održavaju sastanci u postupku medijacije i ročišta u sudskom postupku (koji se ne bi smio voditi ako je mirenje "obvezno"). To dovodi do nepotrebnog udvostručavanja troškova i stavljanja stranaka u kontradiktoran položaj (u isto vrijeme se mire i u sporu su), a izvjesno je da sudovi neće poduzimati radnje dok se ne dovrši postupak mirenja. Također, provođenje mirenja dovodi u pitanje mogućnost poštivanja sudskih rokova za postupanje koji su propisani posljednjim ZID ZPP.

Obveza prethodnog pokušaja mirenja nije suglasna s propisima koji uređuju materijalne ili postupovne rokove. Dužnost prethodnog pokušaja mirnog rješenja spora iz čl. 9. st. 2. ne prekida zastarne rokove, ne utječe na rok za posjedovnu zaštitu i sl., stoga obveza pokušaja mirnog rješenja spora prije podnošenja tužbe u takvim postupcima nema smisla i za stranke predstavlja samo ograničenje i trošak. Ono nema smisla niti u svim postupcima koji su po zakonu hitni (radni sporovi, sporovi radi smetanja posjeda) jer se provođenjem mirenja obezvrjeđuje njihova hitnost. Npr. netko stranci oduzme posjed nekretnine, stranka mora reagirati tužbom u roku od 30 dana i onda je sud uputi u mirenje s osobom koja joj je oduzela posjed ili se sud upusti u raspravljanje da li uopće postoji obveza mirenja. I onda nakon 6 mjeseci dođe na red rasprava o smetanju posjeda.

Zakon je nejasan i nedorečen i

U vezi s odnosom postupka medijacije u tijeku i samog sudskog postupka u tijeku, kao i do sad, sud je taj koji upravlja postupkom te će kod upravljanja postupkom određivati tijek postupka zakazivanjem ročišta uzimajući u obzir okolnost da je između stranaka u tijeku postupak medijacije. Kao i do sad, postupak medijacije nije obvezatan, ona se i do sad provodila i provodi se te je sud već upoznat s načinom na koji provodi postupak u tom slučaju.

U vezi s pitanjem zastarnih rokova, napominje se da pokušaj mirnog rješenja spora kako je to propisano izmijenjenim člankom 9. nije procesna pretpostavka za podnošenje tužbe. U odnosu na pitanje učinka na zastarne rokove i rokove za podnošenje tužbe u slučaju pokretanja postupka medijacije, u Nacrtu prijedloga zakona radi jasnijeg i kvalitetnijeg propisivanja izmijenjen je članak 24. koji u stavku 2. propisuje da zastara ne teče za vrijeme trajanja medijacije te je izmijenjen stavak 5. koji je sada novi stavak 3. kojim se propisuje da ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, taj rok ne teče dok medijacija traje.

U odnosu na hitne postupke, ali i na one koji kao takvi nisu propisani, napominje se da obilježje koje nose načini rješavanja sporova mirnim putem upravo doprinose njihovom bržem rješavanju, dok istovremeno, stranke zadržavaju pravo na sudsku zaštitu u već sada propisanom opsegu.

U izmijenjenom članku 10. stavku 1. sud ne upućuje stranke u postupak medijacije, već na informativni sastanak o medijaciji. Svrha sastanka je također navedena u Nacrtu prijedloga zakona.

Uloga i djelokrug Centra su propisani Nacrtom prijedloga zakona.

			<p>u smislu odluka koje sud donosi i mogućnosti pravnih lijekova. Na koji način sud odlučuje o postojanju opravdanog razloga iz čl. 9. st. 3. i st. 4.? Na koji način sud upućuje stranke u postupak mirenja (čl. 10. st. 1.)? Postoji li mogućnost žalbe? Tko određuje medijatora u sudskom postupku i kako će stranke uspjeti u roku od samo 8 dana pristupiti prvom sastanku medijacije? Koje su posljedice nepostupanja stranka? Čl. 9. propisuje: "stranke su dužne", a čl. 10. da će medijator obavijestiti Centar (zašto Centar ako se radi o sudskom postupku?) i sud jesu li stranke pristupile i aktivno sudjelovale na prvom sastanku medijacije. I što onda kad obavijesti sud da stranke nisu bile "dobre"?</p> <p>U svakom slučaju iz zakona treba izbaciti sve odredbe koje se tiču obveznog pokušaja mirnog rješenja spora. Zakon o parničnom postupku više nego u dovoljnoj mjeri predviđa mogućnosti mirnog rješenja spora i obvezu suda da nastoji da se spor riješi mirnim putem ili da stranke uputi na medijaciju. Predloženo rješenje nedorečeno je, nepotpuno, preširoko određeno (ne samo svi parnični postupci, već i "drugi" postupci - misli li tu predlagatelj i na ovršne postupke, izvanparnične kao što su razvrgnuća suvlasništva, oduzimanje poslovne sposobnosti, priznanja stranih isprava, ovrhe i sl.), dovest će do nepotrebnog povećanja troškova i znatnog produženja sudskog postupka, a bez realne procjene učinka i bez ikakvih vidljivih prednosti po stranke.</p>		
11	Hrvoje Vukić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>obvezatni postupak mirenja</p> <p>ovaj institut treba izbaciti jer je u suprotnosti sa samim postupkom medijacije (mirenja) kao dragovoljnim postupkom</p> <p>ako je medijacija postupak u kojem stranke mogu razgovarati / pregovarati kako bi riješile svoj problem izvan sudskog postupka tada to ne može biti postupak u kojeg stranke moraju ići kako bi riješile svoj problem prije sudskog postupka</p> <p>volja stranaka mora biti da pokušaju mirnim putem riješiti svoj problem (da pokušaju razgovarati) i stoga se ne smije i ne može nametati takva</p>	Djelomično prihvaćen	Ističe se da Nacrt prijedloga zakona ne sadrži institut obveznog postupka medijacije, već se radi o dužnosti pokušaja rješavanja spora mirnim putem. Provođenje samog postupka medijacije uvijek ovisi o sporazumu stranaka da se postupak provede te su komentari u tom smislu bespredmetni jer navedeno ne proizlazi iz Nacrta prijedloga zakona. U Nacrtu prijedloga zakona članak 9. stavak 1. je izmijenjen te je propisano da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem, dakle, sužen je opseg

procedura prije suda

takvo što se pogotvo ne smije nametati u situaciji u kojoj postoje troškovi takve medijacije koji se obračunavaju u sudske postupke, u kojima dolazi do prekida prekluzivnih (sic!) rokova i u kojoj se od stranaka očekuje da pokažu stvarnu volju za medijacijom

medijacija jednostavno ne smije biti nametnuta već samo predložena i moguća

troškovi mirenja

stvaranjem obvezujućeg postupka medijacije prije parničnog postupka se zapravo stvara paralelni sustav postupanja kojim se povećavaju troškovi ukupnog postupanja

naravno, kako nema mogućnosti sudske odluke dolazi se do aspuđne situacije da se strankama nameće postupak medijacije u kojem nastaju troškovi koji se obračunavaju u troškovima sudskog postupka

dakle, neuspjeli postupak obvezatne medijacije je zapravo skuplji za stranke nego što je to sudski parnični postupak jer nastaju troškovi obvezatne medijacije koji inače dosada ne bi postojali

također, uslijed toga je i postupak dugotrajniji za stranke jer, umjesto da se stranke odmah u sudskom postupku posvete zaštiti svojih prava, ovdje imaju obvezatni postupak medijacije koji, obzirom na nema mogućnosti donošenja nesporazumne odluke u takvom postupku, samo predstavlja nepotrebn gubitak vremena za ostvarivanje prava stranaka

procjenitelj

Ovo je nevjerojatno.. Procjenitelj uspjeha u eventualnom sudskom postupku; nešto poput vještaka za pravne predmete, prognozera budućih hipotetkih sudskih postupaka, pravnog vraća....

I to na temelju onoga što stranke iznesu na zajedničkom sastanku.... To je poput dijagnoze u medicini samo na temelju anamneze.

sporova u odnosu na koje se navedena dužnost propisuje.

U odnosu na pitanje troškova postupka, napominje se da stranke dobrovoljno pristupaju provođenju postupka medijacije te da, u slučaju da se postigne nagodba, navedeno znači da sudskih troškova neće biti. Time će spor u konačnici biti riješen jeftinije i brže. Što se tiče medijacije nakon podnošenja tužbe, ista se može provesti i na sudu, a u kojem slučaju je besplatna.

Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.

Baviti se pravom je ozbiljan posao. Baviti se rješavanjem spornih pitanja je još ozbiljniji posao. Za donijeti odluku je potrebno poznavati pravo i utvrditi činjenice te donijeti odluku na temelju analize činjenica nakon provedenih dokaza. To nije nagađanje, predviđanje niti procjena već utvrđivanje sa najvećim stupnjem vjerojatnosti.

Uvođenjem "procjenitelja" i cijelog ovog postupka obvezatnog mirenja se dolazi do apsurdne situacije da se stvara "parasudski" postupak u kojem se netko ("procjenitelj") bavi procjenom potencijalnog uspjeha u nečemu što je sporno?! Naravno da svatko tko se bavi pravom može, na temelju iskustva i određenih spoznaja, dati svoju procjenu, ali to raditi u spornim stvarima kao zamjenu za sudovanje?

Za to postoje sudovi, za to postoji sudski sustav. Taj sustav nije savršen jer ništa nikada nije savršeno, ali ako nešto treba popraviti tada se to ne radi tako da se radi novi, paralelni sustav. Zakrčeni tunel se ne rješava time da se napravi pola drugog tunela...a obvezatna medijacija nije ništa drugo već pola tunela iz kojeg, ako ne dođe do nagodbe, onaj tko je ušao opet mora ponovo, od početka, ići kroz "sudski" tunel.

Ono što treba učiniti je ne stvarati obvezatni sustav medijacije kao polualternativu sudskom postupku već:

ojačati status sudaca (poglavito prvostupanjskih) na način da se njihova primanja dovedu na pristojan, razuman nivo obzirom na školovanje i ozbiljnost posla kojeg rade (tako da NKV radnik u građevinarstvu ne zarađuje više od prvostupanjskog suca)

time ti suci neće imati jedinu motivaciju da budu jednog dana suci višeg stupnja već će raditi posao kojeg su odabrali i za to biti primjereno plaćeni

pokušati promijeniti svakodnevnu i neobjašnjivu neopravdanu hajku na suce i sudovanje koja se radi zbog dnevnopolitičkih interesa, prodaje novina ili zadovoljavanja javnosti koja traži skandale te

ukazati kako velika većina sudaca i savjesno i pošteno radi svoj posao, a da u sudskom postupku, kao i u životu, kao i sportu, nikada nisu svi zadovoljni te da sudovi niti u Engleskoj ne rješavaju predmete u razdoblju jedne epizode TV serije

osnažiti procesnu disciplinu na način na koji je to uređeno prethodnim postupkom u Zakonu o parničnom postupku - limitirati mogućnosti odugovlačenja i svesti postupak na najbržu moguću razinu, ali uzimajući u obzir ono što je bitno i čega treba biti svjestan - ne žele nužno sve strane da se predmet riješi brzo i nemaju svi istu želju da se sve utvrdi onako kako "stvarno" jest - zato i jesu u spornom postupku

prestati sa besmislenim svakogodišnjim izmjenama najbitnih zakona - Zakon o parničnom postupku, Obiteljski zakon, Ovršni zakon, Stečajni zakon kako bi se stvorili kratkoročna rješenja koja u konačnici predstavljaju samo veći problem (primjera ima previše, ne treba ih ni nabrajati)

pojednostaviti postupak u svakom mogućem obliku (e-komunikacija je primjer takvog postupanja)

Dakle, problem sudskog postupka nema rješenje u obvezatnoj medijaciji već u institutima kojima se taj postupak pojednostavnjuje (jako bitno) i time i ubrzava.

Medijacija je dobra i poželjna, ali nije i ne može biti zamjena za sudski postupak. Stog i ne smije biti obvezatna, a "procjenitelji" ne mogu i ne smiju biti zamjena za suce.

12	ĐURO SESSA	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O MIRNOM RJEŠAVANJU SPOROVA	<p>Ovaj Zakon može polučiti rezultate koji predlagač priželjkuje samo ako će paralelno s ovom Zakonom revidirati sustav na sudskih pristojbi tako da će ih povisiti i suziti krug osoba koje imaju pravo na oslobođanje od plaćanja pristojbi na vrlo uski krug fizičkih osoba iz kruga socijalno ugroženih osoba.</p> <p>Ovaj Zakon kao je koncipiran osim što predstavlja još jednu prepreku u pravu na pristup sudu pogoduje miriteljima kojih u RH ionako ima previše ali i institucijama koje , često iz lukrativnih razloga dodjeljuju "licence" za obavljanje mirenja. Pravilnim vrednovanjem i priznavanjem sucima truda oko postizanja sudskih nagodbi pokazalo bi se da u biti i nema velike potrebe za posebnim sustavom mirenja.</p>	Primljeno na znanje	<p>U odnosu na komentar u vezi s uređenjem sustava sudskih pristojbi, ističe se da navedeno nije predmet uređenja Nacrta prijedloga zakona. Nadalje, pravo pristupa sudu nije dovedeno u pitanje jer stranke ni na koji način nisu spriječene u ostvarivanju prava na podnošenje tužbe. Svi sporovi koji će biti riješeni mirnim putem prije pokretanja postupka pozitivno će utjecati na efikasnost i brzinu rada sudova u onim predmetima za koje se pokaže da doista zahtijevaju angažman suda. Pored koristi koja će se postići za efikasnost rada sudova, važna je i opća društvena korist koja će se na taj način ostvariti, a to je svakako osvještavanje građana i poslovnih subjekata o njihovoj aktivnoj ulozi u rješavanju vlastitih problema kao i pozitivna društvena i poslovna klima koja će se tako ostvariti. U odnosu na tijek i trajanje sudskog postupka u kontekstu dužnosti stranaka da prethodno pokušaju spor riješiti mirnim putem, ističe se kako je namjera povećati i potaknuti stranke na korištenje mirnih načina rješavanja sporova, ali istovremeno i osigurati brzo, kvalitetno i učinkovito ostvarivanje prava na sudsku zaštitu. Navedeno proizlazi i iz npr. odredbe kojom je propisano da trajanje medijacije ne smije biti od utjecaja na održavanje zakazanih ročišta.</p>
13	Porobija & Špoljarić d.o.o.	GLAVA I. - OPĆE ODREDBE, Definicije	<p>U stavku 3 propisuje se mogućnost sporazumijevanja o načinima i uvjetima provedbe nadležnog tijela u sporu koja je pravomoćna i ovršna. Obzirom da u nekim postupcima kao npr. parnici zbog smetanja posjeda postoji rok za pokretanje postupka ovrhe to je potrebno propisati da pokretanje postupka tih pregovora ima za učinak da za to vrijeme ne teče rok za pokretanje postupka izvršenja odluke.</p>	Nije prihvaćen	<p>S obzirom na sadržaj članka koji nosi naziv „Definicije“, komentar je nejasan.</p>

14	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	Definicije, Članak 4.	Budući da je propisano da će postupak rane neutralne procjene provoditi procjenitelj, a njih se definira kao svaku koja provodi postupak rane neutralne procjene, to proizlazi kako nije nužno da to bude pravnik, no smatramo kako će praksa otvarati pitanje tko može biti ta osoba, zbog čega je nužno da Zakon u tom sijelu bude određeniji.	Primljeno na znanje	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.
15	HGK	Definicije, Članak 4.	Smatramo kako nije nužno u Zakon uvoditi nove definicije i glave kao što su rana neutralna procjena, strukturirani pregovori, procjenitelj i institucija za ranu neutralnu procjenu jer bi navedeno moglo otežati postupak mirenja te se neće ojačati faktor povjerenja građana u mogućnost rješavanja sporova mirnim putem, već upravo suprotno. U skladu s time predlaže se brisati i Glavu III Nacrta u cijelosti. Definiciju „institucija za medijaciju“ predložimo izmijeniti na način da glasi: „-institucija za medijaciju je akreditirana pravna osoba, tijelo pravne osobe ili ustrojstvena jedinica pravne osobe koja samostalno organizira i provodi postupke medijacije“.	Djelomično prihvaćen	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene. Također, u Nacrtu prijedloga zakona izmijenjena je definicija „institucije za medijaciju“ te je sada definirana kao pravna osoba upisana u Registar institucija za medijaciju koja organizira medijaciju i druga pravna osoba za koju je posebnim propisom određeno da organizira medijaciju.
16	HOK	Definicije, Članak 4.	Prijedlog je brisati definicije: rana neutralna procjena, strukturirani pregovori, procjenitelj i institucija za ranu neutralnu procjenu u čl. 4. i svim ostalim dijelovima Zakona jer bez opravdanog razloga kompliciraju i nepotrebno formaliziraju postupak mirenja. Naime, neće se postići svrha donošenja Zakona nego će se građanima koji još nisu osvijestili niti osnovne pojmove kao što su mirenje (medijacija) i prednosti koje im donosi alternativno rješavanje sporova nametnuti niz postupaka i termina kojima se cijeli postupak birokratizira. Definiciju „institucija za medijaciju“ mijenjati na način da glasi: -institucija za medijaciju je akreditirana pravna osoba, tijelo pravne osobe ili ustrojstvena jedinica pravne osobe koja samostalno organizira i provodi postupke medijacije	Djelomično prihvaćen	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene. Također, u Nacrtu prijedloga zakona izmijenjena je definicija „institucije za medijaciju“ te je sada definirana kao pravna osoba upisana u Registar institucija za medijaciju koja organizira medijaciju i druga pravna osoba za koju je posebnim propisom određeno da organizira medijaciju. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.

17	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Definicije, Članak 4.	Mirno rješavanje sporova je definirano kao svaki izvansudski ili SUDSKI postupak kojim stranke nastoje sporazumno riješiti spor. Navedena definicija je proturječna sama sebi jer stranke pokreću sudski postupak upravo zato jer nisu sporazumno riješile spor te se postavlja se pitanje kako se može definirati da sudski postupak predstavlja mirno rješenje spora?	Primljeno na znanje	Navedenom definicijom medijacije naglašeno je da je postupak medijacije moguće voditi ne samo izvan suda nego i na sudu.
18	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Definicije, Članak 4.	Potrebno definirati tko može biti procjenitelj tj. koje kvalifikacije mora imati procjenitelj.	Primljeno na znanje	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.
19	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Definicije, Članak 4.	Predlaže se u cijelom tekstu prijedloga Zakona o mirnom rješavanju sporova riječ "nagodba" zamijeniti adekvatnijim terminom, ovisno o primjerenosti i kontekstu pojedine zakonske odredbe - primjerice "dogovor/sporazum", "isprava o postignutom dogovoru", odluka... Naime, navedeno posebice iz razloga što termin "nagodba" stranke automatski asocira na popuštanje i odustajanje od zahtjeva, i često je upravo to razlog tijekom poticanja na primjerice medijaciju iz kojeg stranke odbijaju pristupiti takvom postupku jer na prvu smatraju da se nečega moraju odreći; s druge strane takvim dogovorom u postupku mirnog rješavanja spora nesporno se mogu riješiti/urediti i drugi (nekad i budući) odnosi koji u početku nisu vidljivi niti pak stranke polaze i od takvih mogućnosti, slijedom čega svega smatramo da termin "nagodba" treba zamijeniti adekvatnijom riječju koja doista opisuje predmet rješavanja u postupcima mirnog rješavanja sporova; To se odnosi na sve članke u kojima se spominje nagodba.	Nije prihvaćen	Termin „nagodba“ već je prihvaćen i u važećem propisu koji uređuje postupak mirenja kao i u Zakonu o parničnom postupku te se smatra odgovarajućim.
20	Ured pučke pravobraniteljice	Centar za mirno rješavanje sporova, Članak 6.	U članku 6. definira se i propisuje djelokrug Centra za mirno rješavanje sporova (dalje u tekstu: Centar) način njegovog osnivanja, osnivač, nositelj osnivačkih prava, načela po kojima djeluje te njegove organizacijske jedinice. Stavkom 2. ovog članka Prijedloga Zakona definirano je da je Republika Hrvatska osnivač Centra. Slijedom okolnosti osnivača Centra, navedeno bi moglo potaknuti sumnju građana u	Djelomično prihvaćen	Osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske dužna se je prije podnošenja tužbe obratiti sa zahtjevom za mirno rješenje spora državnom odvjetništvu u skladu s člankom 186.a Zakona o parničnom postupku, odnosno, ne obraća se prema odredbama ovog Nacrta prijedloga zakona. Nadalje, sudovi donose odluke u ime Republike Hrvatske te su unatoč tome neovisni, pa će i Centri, koji ne donose odluke

postupak koji isti provodi, u onim slučajevima u kojima je jedna od stranaka postupka Republika Hrvatska (dalje u tekstu: RH). U tom bi slučaju, stranka postupka koja se nalazi u sporu sa RH, mogla isticati da se nalazi u neravnopravnom, subordiniranom položaju u postupku u kojem je nadležni Centar u sukobu interesa s vlastitim osnivačem te se kod građana može pojaviti sumnja u neovisnost i objektivnost Centra prilikom postupanja.

Navedena primjedba osobito bi se mogla isticati i iz razloga što se stavkom 3. predmetnog članka, ali i općenito bilo gdje u Prijedlogu Zakona, kao načelo postupanja u postupcima mirnog rješavanja sporova, ne navodi i načelo neovisnosti, već se navode samo načela kooperativnosti, supsidijarnosti, transparentnosti i djelotvornosti.

Stoga predlažemo da se u Prijedlog Zakona uvrste odredbe temeljem kojih je izričito propisano da u sporovima u kojima je jedna od stranaka Republika Hrvatska i/ili stranka koja je povezana s Republikom Hrvatskom (primjerice temeljem vlasničke strukture), druga stranka ili stranke imaju mogućnost zatražiti da se postupak mirenja provodi bez posredovanja Centra kao i da je u tim slučajevima isključena mogućnost organizacije provođenja postupka mirnog rješavanja sporova od strane Centra (koja mogućnost je navedena u članku 6. stavku 1. alineji 9. Prijedloga Zakona).

Nadalje, u članku 6. stavku 1. alineji 9. Prijedloga Zakona propisano je da Centar organizira provođenje postupka mirnog rješavanja sporova u slučajevima u kojima predmet upućen Centru nije prikladno dodijeliti na rješavanje instituciji za medijaciju ili neutralnu procjenu.

Iako smo svjesni nemogućnosti da zakonske odredbe propišu svaku situaciju u praksi glede ne-prikladnosti dodjele predmeta na rješavanje instituciji za medijaciju ili neutralnu procjenu, navedeno je ipak potrebno detaljnije pojasniti barem kroz obrazloženje navedene odredbe. U protivnome će ovakve situacije biti prepuštene

već pomažu strankama mirno riješiti spor, biti neovisni u svom postupanju. U članku 6. stavku 1. u izmijenjenom Nacrtu prijedloga zakona jasnije je propisana alineja 9. koja propisuje da Centar provodi informativni sastanak o medijaciji i medijaciju kada informativni sastanak o medijaciji i medijaciju ne može u primjerenom roku i uz manje troškove provesti druga institucija za medijaciju. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.

			<p>arbitrarnim procjenama, što može dovesti do neujednačene primjene ove odredbe te do sumnje stranaka u objektivnost i neovisnost postupanja Centra prilikom odluke o organiziranju postupka mirnog rješavanja sporova od strane Centra, umjesto dodjele predmeta drugoj instituciji. Navedeno nije u skladu s ciljem Prijedloga Zakona o poticanju i ohrabrivanju korištenja postupaka mirnog rješenja spora jer su preduvjeti ostvarenja toga cilja, između ostaloga, potpuna vjera u objektivnost, neovisnost i stručnost institucija koje provode mirno rješavanje sporova.</p>		
21	HGK	Centar za mirno rješavanje sporova, Članak 6.	<p>U odnosu na stavak 1., alineju 7., predlažemo iza zareza dodati tekst: "...osim kada su stranke u ugovorima ili općim uvjetima poslovanja već odredile instituciju za mirno rješavanje spora."</p> <p>Alineju 9. istoga stavka predlažemo brisati u cijelosti jer nije jasno koji bi bio razlog da predmet "nije prikladan" za dodjelu nekoj od institucija za medijaciju. Svrha Centra jest poticati razvoj kulture mirnog rješavanja sporova, a ne provoditi postupke mirnog rješavanja sporova za čije provođenje već postoje institucije koje isto godinama uspješno rade, koliko je to dopuštao zakonodavni okvir, a također imaju formirana i imenovana tijela (predsjednike, zamjenike, tajnike) te akte objavljene u Narodnim novinama.</p>	Djelomično prihvaćen	Prijedlog za dopunom članka 6. stavka 1. alineje 7. smatra se nesvrshodnim. U članku 6. stavku 1. u izmijenjenom Nacrtu prijedloga zakona jasnije je propisana alineja 9. koja propisuje da Centar provodi informativni sastanak o medijaciji i medijaciju kada informativni sastanak o medijaciji i medijaciju ne može u primjerenom roku i uz manje troškove provesti druga institucija za medijaciju. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.
22	HOK	Centar za mirno rješavanje sporova, Članak 6.	<p>Uz čl. 6. st. 1. al. 9. Prijedlog je brisati alineju u cijelosti jer nije jasno koji bi to razlog bio da predmet "nije prikladan" za dodjelu nekoj od institucija za medijaciju. Svrha Centra je poticati razvoj kulture mirnog rješavanja sporova, a ne provoditi postupke mirnog rješavanja sporova za koje provođenje već postoje institucije koje to godinama uspješno rade, koliko je to dopuštao zakonodavni okvir, a također imaju i imenovana tijela (predsjednike, zamjenike, tajnike) te akte objavljene u Narodnim novinama.</p>	Nije prihvaćen	U članku 6. stavku 1. u izmijenjenom Nacrtu prijedloga zakona jasnije je propisana alineja 9. koja propisuje da Centar provodi informativni sastanak o medijaciji i medijaciju kada informativni sastanak o medijaciji i medijaciju ne može u primjerenom roku i uz manje troškove provesti druga institucija za medijaciju. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.

23	HOK	Centar za mirno rješavanje sporova, Članak 6.	Uz čl. 6. st. 1. al. 7 Prijedlog je iza zarezova dodati : osim kada su stranke u ugovorima ili općim uvjetima poslovanja već odredile instituciju za mirno rješavanje spora.	Nije prihvaćen	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene. Centar će prilikom posredovanja u dodjeli predmeta na rješavanje institucijama za medijaciju voditi računa o interesima i eventualnom dogovoru stranaka.
24	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Centar za mirno rješavanje sporova, Članak 6.	Centar za mirno rješavanje sporova između ostalog "organizira provođenje postupaka mirnog rješavanja sporova u slučajevima u kojima predmet upućen Centru nije prikladno dodijeliti na rješavanje instituciji za medijaciju ili ranu neutralnu procjenu". Navedeni izričaj zakonske odredbe je pravno neutemeljen. Nejasno je koji su to predmeti u kojima nije prikladno dodijeliti iste na rješavanje instituciji za medijaciju i koji su kriteriji prikladnosti ili neprikladnosti.	Djelomično prihvaćen	U članku 6. stavku 1. u izmijenjenom Nacrtu prijedloga zakona jasnije je propisana alineja 9. koja propisuje da Centar provodi informativni sastanak o medijaciji i medijaciju kada informativni sastanak o medijaciji i medijaciju ne može u primjerenom roku i uz manje troškove provesti druga institucija za medijaciju. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.
25	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Centar za mirno rješavanje sporova, Članak 6.	Predviđeno je osnivanje Centra za mirno rješavanje sporova koji između ostalog akreditira institucije za mirno rješavanje sporova, ali nisu određeni uvjeti koje je institucija mora ispunjavati da bi dobila suglasnost Centra za rad.	Primljeno na znanje	Uvjeti koje institucija mora ispunjavati da bi dobila suglasnost Centra za rad bit će propisani pravilnikom.
26	HGK	Medijatori i procjenitelji, Članak 8.	Predlažemo brisati stavak 3. u cijelosti jer pripada sadržaju Pravilnika o registru izmiritelja i standardima za akreditiranje institucija za mirenje i izmiritelja („Narodne novine“, broj 59/11) . Ujedno, rok od 2 godine predlaže se povećati na 5 godina, pod uvjetom da izmiritelj nije u roku od 5 godina bio angažiran kao izmiritelj.	Djelomično prihvaćen	Nacrt prijedloga zakona u članku 8. je izmijenjen na način da je brisana odredba stavka 3., međutim, u novoj odredbi stavka 4. propisuje se da je medijator dužan stalno stručno se usavršavati. Potreba stalnog usavršavanja je nužna radi kvalitetnog obavljanja obveza registriranog medijatora. U također izmijenjenom stavku 5. propisuje se da obvezu usavršavanja medijatora iz stavka 4. propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.

27	HOK	Medijatori i procjenitelji, Članak 8.	Uz čl. 8. st. 3. Prijedlog je brisati st. 3 u cijelosti jer ne pripada sadržaju Zakona nego Pravilnika o načinu upisa u registar medijatora. Rok od 2 godine u Pravilniku predlaže se povećati na 5 godina, pod uvjetom da izmiritelj nije u roku od 5 godina bio angažiran kao izmiritelj pa je potrebno obnoviti stečena znanja i vještine.	Djelomično prihvaćen	Nacrt prijedloga zakona u članku 8. je izmijenjen na način da je brisana odredba stavka 3., međutim, u novoj odredbi stavka 4. propisuje se da je medijator dužan stalno stručno se usavršavati. Potreba stalnog usavršavanja je nužna radi kvalitetnog obavljanja obveza registriranog medijatora. U također izmijenjenom stavku 5. propisuje se da obvezu usavršavanja medijatora iz stavka 4. propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa. Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe zakona, brisane su odredbe kojima se uređuje institut rane neutralne procjene.
28	Ured pučke pravobraniteljice	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	<p>Odredbom st. 1. članka 9. Prijedloga Zakona, propisuje se dužnost stranaka da prije pokretanja parničnog ili drugog sudskog postupka pokušaju riješiti spor mirnim putem, dok se stavkom 3. određuje da se prijedlog provođenja postupka mirnog rješavanja spora može odbiti samo ako za to postoji opravdani razlog. Stavkom 4. zakonodavac propisuje iznimke od te dužnosti, primjerice, u postupcima nasilja ili kada nije razumno očekivati da će stranke postići mirno rješenje spora.</p> <p>Prvenstveno ukazujemo da je Prijedlogom Zakona potrebno pojasniti termin „opravdani razlog“ kako bi se jasnije definirano u kojim slučajevima neće postojati dužnost stranaka za pokušaj rješavanja spora mirnim putem. Navedeni termin moguće je pojasniti i kroz obrazloženje Prijedloga Zakona, kako bi se osigurala što ujednačenija primjena zakona. U protivnome, predloženom formulacijom omogućeno je arbitrarno tumačenje navedenog pojma, što narušava pravnu sigurnost stranaka. U slučaju neispunjavanja propisane „opravdanosti“ može se dalje prolongirati tijek postupka, a što je i predviđeno kroz čl. 10. u slučaju kada sud utvrdi da stranke nisu imale opravdani razlog te ih uputi da u roku osam dana sudjeluju na prvom sastanku medijacije ili poduzmu drugu radnju radi mirnog rješavanja spora.</p> <p>Stoga prvenstveno predlažemo u Prijedlogu Zakona i njegovom obrazloženju pojasniti koji su</p>	Nije prihvaćen	Iz članka 10. stavka 1. proizlazi da su opravdani razlozi određeni u članku 9. stavku 4. Također, Nacrt prijedloga zakona izmijenjen je radi jasnijeg propisivanja u članku 9. stavku 4. te se propisuje da dužnost pokušaja mirnog rješenja spora iz stavka 1. ne postoji u slučajevima kad zbog nasilja nije razumno očekivati da će stranke ispunjenjem te dužnosti postići mirno rješenje spora, ili kad stranka koja postupak pokreće nije saznala prebivalište odnosno boravište druge stranke iako se sukladno stavku 5. obratila Centru. Nadalje, smatra se da pravo pristupa sudu Nacrtom prijedloga zakona ni na koji način nije dovedeno u pitanje. Naime, Nacrt prijedloga zakona u članku 9. stavku 1. izmijenjen je na način da propisuje da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem te se ovdje radi o procesnoj dužnosti stranaka prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete, a ne o pretpostavci za podnošenje tužbe. Iz ranijeg stavka 5., sada stavka 4., jasno proizlazi da je pravo na pristup sudu zajamčeno, kao i da je zajamčena brža i efikasnija provedba sudskog postupka. Obraćanje protivnoj strani radi pokušaja mirnog rješenja spora ne smatra se suprotnim načelu dobrovoljnosti, već se navedenim potiče stranke da razmotre takvu opciju rješavanja svojih sporova.

kriteriji utvrđivanja opravdanosti razloga za neprovođenje postupka mirenja.

Nadalje, nametanje obveze strankama postupka da pokušaju spor riješiti mirnim putem nije u skladu s načelom dobrovoljnosti koje se navodi u članku 5. stavku 2. Prijedloga Zakona kao i s navodima iz Direktive 2008/52/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 21. svibnja 2008. godine o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim sporovima (dalje: Direktiva), u kojoj se navodi njezina primjena na postupke u kojima stranke pokušavaju same, na dobrovoljnoj osnovi, postići prijateljski dogovor o rješavanju njihovog spora, uz pomoć miritelja. Pritom, iako se u Direktivi također navodi da se njome ne bi trebalo dovoditi u pitanje nacionalno zakonodavstvo koje određuje da je upotreba mirenja obvezna ili povezana s poticajima ili sankcijama, navedeno je uvjetovano s time da takvo zakonodavstvo ne smije sprječavati stranke u ostvarivanju njihovog prava pristupa pravosudnom sustavu. Također je bitno da Direktiva sadrži širi krug iznimki sporova na koje se ne primjenjuje, nego je to navedeno u Prijedlogu Zakona.

Mišljenja smo kako nije za očekivati da će ovakva vrsta privole utjecati na volju stranaka za mirnim rješenjem spora jer da je volja za mirnim rješenjem spora postojala prije pokretanja parničnog ili drugog postupka, stranke bi to same inicirale. Prisiljavanjem stranaka da se prvo podvrgnu ovoj vrsti postupka, također može predstavljati prepreku građanima u pristupu sudu, kao sastavnici prava na pravično suđenje. Pritom, Europski sud za ljudska prava u predmetu *Esim protiv Turske* (br. zahtjeva 59601/09, presuda od 17. rujna 2013.) zauzeo je shvaćanje da je pravo na pristup sudu povrijeđeno ukoliko su procesna pravila prestala služiti ciljevima pravne sigurnosti i pravilnog djelovanja pravosudnog sustava te počnu predstavljati prepreku za odlučivanje o osnovanosti zahtjeva, a sve zbog pretjeranog pravnog formalizma.

Stoga, inicijativa i volja za mirnim rješavanjem spora treba

			<p>biti dobrovoljna, a što će se postići, između ostaloga, kroz veće i značajnije poticanje kulture mirnog rješenja spora, informiranje građana o mogućnostima i prednostima mirnog rješavanja sporova, stručno osposobljavanje i usavršavanje medijatora i procjenitelja te ukazivanje na prednosti i primjere dobre prakse ovakvog načina rješavanja sporova.</p>		
29	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	<p>Odredbom stavka 2. točke 2. ovog članka strankama se nalaže da prije podnošenja tužbe obavijeste drugu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima, činjenicama na kojima ih temelje te dokazima. Navedeni zahtjev smatramo previše formalnim, jer upućuje da se u sadržaju radi o tužbi, budući da se radi o svim elementima koje sadržava i tužba. Kako se tu radi o postupku mirnog rješavanja spora, a ne sudskom postupku, smatramo kako je potrebno i manje formalizma.</p> <p>Odredbom stavka 3. ovog članka propisuje se kako prijedlog za provođenje postupka mirenja jedna strana može odbiti samo ako ima za to opravdani razlog, no mišljenja smo kako je ovako napisana odredba nedovoljno precizna. Naime, opravdanost razloga ovisit će od slučaja do slučaja, a ako je cilj zakona učiniti postupak mirnog rješavanja sporova obveznim, onda je nužno biti dovoljno jasan koje su to okolnosti uslijed kojih jedna strana može odbiti prijedlog druge strane za mirnim rješavanjem sporova. Odredba stavka 4. jasno navodi koje su to okolnosti u kojima nije razumno očekivati da stranke svoj spor riješe mirnim putem, što, čitajući stavak 3. i 4. zajedno, ukazuje da su okolnosti iz stavka 4. apsolutno isključujuće u smislu obveze mirnog rješavanja spora, dok je u stavku 3. nužno biti precizniji u smislu dodatnih okolnosti koje mogu biti razlogom za isključenjem obveze.</p>	Nije prihvaćen	Obvezu iz članka 9. stavka 2. podstavka 2. Nacrta potrebno je razmatrati u kontekstu da se radi o radnji koja se poduzima prije pokretanja sudskog postupka. Nadalje, iz članka 10. stavka 1. Nacrta proizlazi da su opravdani razlozi određeni u članku 9. stavku 4. Nacrta.

30	HGK	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	<p>Predlažemo izmijeniti stavak 1. na način da glasi: „(1) Stranke su prije pokretanja parničnog ili drugog sudskog postupka u kojem se odlučuje o spornim zahtjevima stranaka dužne pokušati riješiti svoj spor mirnim putem pred nekom od institucija za mirno rješavanje sporova.“</p> <p>Stavak 2. alineju 2. predlažemo brisati u cijelosti jer stranke u praksi mogu odredbu zlorabiti s ciljem izbjegavanja aktivnog sudjelovanju u postupku mirnog rješavanja sporova pa se neće ispuniti razlog donošenja novog Zakona.</p> <p>Predlažemo brisati stavak 3. u cijelosti kako bi se otklonila mogućnost zbuoporabe i ekstenzivnog tumačenja standarda „opravdani razlog“, a u cilju stvarnog poticanja mirnog rješavanja sporova.</p>	Nije prihvaćen	Nacrt prijedloga zakona izmijenjen je u članku 9. stavku 1. tako što se propisuje da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem. Cilj je Nacrta prijedloga zakona potaknuti stranke na pokušaj mirnog rješavanja sporova te je ocjena da će propisivanje iz članka 9. stavka 2. alineje 2. doprinijeti navedenom cilju time što će se stranke međusobno obraćati već i prije samog podnošenja tužbe.
31	HOK	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	<p>Uz čl. 9. st. 1. Prijedlog je izmijeniti st. 1. na način da glasi: Stranke su prije pokretanja parničnog ili drugog sudskog postupka u kojem se odlučuje o spornim zahtjevima stranaka dužne pokušati riješiti svoj spor mirnim putem pred nekom od institucija za mirno rješavanje sporova.</p> <p>Uz čl. 9. st. 2. al. 2. Predlažemo brisati u cijelosti jer stranke u praksi mogu odredbu zlorabiti s ciljem izbjegavanja aktivnog sudjelovanju u postupku mirnog rješavanja sporova pa se neće ispuniti razlog donošenja novog Zakona.</p> <p>Uz čl. 9. st. 3. Predlažemo brisati u cijelosti kao bi se otklonila mogućnost zloporabe i ekstenzivnog tumačenja standarda „opravdani razlog“, a u cilju stvarnog poticanja mirnog rješavanja sporova.</p>	Nije prihvaćen	Nacrt prijedloga zakona izmijenjen je u članku 9. stavku 1. tako što se propisuje da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati riješiti spor mirnim putem. Cilj je Nacrta prijedloga zakona potaknuti stranke na pokušaj mirnog rješavanja sporova te je ocjena da će propisivanje iz članka 9. stavka 2. alineje 2. doprinijeti navedenom cilju time što će se stranke međusobno obraćati već i prije samog podnošenja tužbe.

32	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	stavak 3. Smatramo da je potrebno pojasniti koji bi to opravdani razlog bio.	Prihvaćen	Primjeri opravdanih razloga navedeni su u stavku 4. istog članka. U Nacrtu prijedloga zakona navedeni stavak 4. je radi jasnijeg propisivanja izmijenjen tako što propisuje da dužnost pokušaja mirnog rješenja spora iz stavka 1. ne postoji u slučajevima kad zbog nasilja nije razumno očekivati da će stranke ispunjenjem te dužnosti postići mirno rješenje spora, ili ad stranka koja postupak pokreće nije saznala prebivalište odnosno boravište druge stranke iako se sukladno stavku 5. obratila Centru.
33	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	stavak 1. Postupak mirenja po svojoj prirodi je dobrovoljan te zahtjeva spremnost stranaka da spor riješe na navedeni način, zbog čega uvođenje instituta obvezne medijacije prije pokretanja parničnog ili drugog sudskog postupka smatramo nelogičnim i nepotrebnim te je za očekivati da bi takva praksa još više usporila sudsko rješavanje sporova, a ne bi značajno pridonijela popularnosti mirenja.	Primljeno na znanje	Ističe se da Nacrt prijedloga zakona ne sadrži institut obveznog postupka medijacije, već se radi o dužnosti pokušaja rješavanja spora mirnim putem. Provođenje samog postupka medijacije uvijek ovisi o sporazumu stranaka da se postupak provede te su komentari u tom smislu bespredmetni jer navedeno ne proizlazi iz Nacrta prijedloga zakona.

34	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	Odredbom članka 2 propisuje se kao jedan od postupaka za mirno rješavanje spora i razmjena obavijesti koja svojim sadržajem odgovara sadržaju tužbe, no ne regulira se dostava obavijesti te se stoga predlaže da se doda u točki 2 stavka 2 slijedeći tekst: "/a koja obavijest je protivnoj strani dostavljena preporučenom poštom ili na drugi dokaziv način." s obzirom da se očekuje da će redovna pošta biti još sporija, a e pretinci se koristiti sve više. U odnosu na predloženi stavak 3. istog članka, predlažemo detaljnije regulirati "opravdani razlog" za odbijanje mirnog rješenja spora. Osim toga, koje su konačne pravne posljedice ukoliko se ipak pojedina stranka potpuno ogluši ili odbije pristupiti mirnom rješenju spora. Naime, temelj mirnog rješenja spora je po prirodi dobrovoljnost.	Djelomično prihvaćen	Nacrtr prijedloga zakona izmijenjen je u odnosu na članak 9. stavak 2. alineju 2. tako što se propisuje da ako posebnim propisom nije drukčije određeno, dužnost iz stavka 1. stranka će ispuniti ako je obavijestila drugu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima, činjenicama na kojima ih temelji te je pozvala suprotnu stranku na ispunjenje zahtjeva ili sudjelovanje u postupku mirnog rješavanja spora preporučenom poštanskom pošiljkom s povratnicom ili na drugi način kojim se potvrđuje primitak te obavijesti, a suprotna stranka je odbila takav prijedlog ili se nije očitovala u roku od 15 dana od dana primitka prijedloga. Detaljnije reguliranje pojma „opravdani razlog“ smatra se da ne bi doprinio jasnijem propisivanju, već upravo suprotno od navedenog. Obavijest ima svrhu potaknuti stranke da razmotre eventualno druge načine rješavanja spora osim onog putem suda. Dobrovoljnost ni na koji način nije dovedena u pitanje već samim time što upravo bez tog elementa niti može biti proveden bilo koji postupak u svrhu mirnog rješenja spora.
----	-----------------------------	--	---	----------------------	---

35	Bojan Grahek	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	<p>U vezi st. 2. al. 2. "-ako dokaže da je prije podnošenja tužbe obavijestila drugu stranku" Druga stranka npr. odbija primitak pismena. Kako će tužitelj/predlagatelj dokazati da ju je obavijestio kad može dokazati samo da ju je pokušao obavijestiti.</p> <p>U vezi st. 3. "Ako jedna stranka prije pokretanja parničnog postupka predloži provođenje postupka mirnog rješavanja spora, takav prijedlog druga stranka može odbiti samo ako za to postoji opravdani razlog." Vjerovnik predloži dužniku postupak mirnog rješenja spora. Dužnik to odbije bez opravdanog razloga. Koja je posljedica? Koji je smisao ove odredbe?</p> <p>U vezi st. 4. "zbog ... povijesti međusobnih odnosa" te "poduzetim razumnim naporima" Kako bi se izbjegle nejasnoće u primjeni predlažem dodati definiciju "povijesti međusobnih odnosa" i "razumne napore" u čl. 4. "Definicije" jer mi nije poznato da neki drugi propis definira te pojmove.</p> <p>U vezi st. 5. stranke se mogu obratiti Centru "radi pribavljanja adrese protivne stranke i pomoći u dostavi obavijesti i prijedloga". Nejasno je kakve podatke o adresama stranaka posjeduje Centar, kako ih pribavlja i temeljem čega ih smije (i kome) dostavljati. Nejasno je i što se podrazumijeva pod "pomoć u dostavi". Da li Centar obavlja poštanske/dostavne usluge za stranke i s kojim učinkom?</p>	Nije prihvaćen	Ako stranka dužnost obavijesti neće moći ispuniti sama, moći će se obratiti Centru radi pribavljanja adrese protivne stranke i pomoći u dostavi obavijesti i prijedloga. Posljedice odbijanja mirnog rješenja spora sud će ocjenjivati na temelju odredaba Zakona o parničnom postupku te navedena materija nije predmet ovog Zakona. U Nacrtu prijedloga zakona radi jasnijeg propisivanja izmijenjen je članak 9. stavak 4. te je propisano da dužnost pokušaja mirnog rješenja spora iz stavka 1. ne postoji u slučajevima kad zbog nasilja nije razumno očekivati da će stranke ispunjenjem te dužnosti postići mirno rješenje spora, ili kad stranka koja postupak pokreće nije saznala prebivalište odnosno boravište druge stranke iako se sukladno stavku 5. obratila Centru. Na pitanja vezana uz rad Centra primjenjuje se Zakon o ustanovama, a s obzirom da se i Centar osniva kao javna ustanova.
----	--------------	--	---	----------------	--

36	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka, Članak 9.	<p>U odnosu na zahtjev iz stavka (2) druge alineje ovog članka - ovo je pretjeran zahtjev u odnosu na stranku koja ima zahtjev prema drugoj strani. Ovako opsežni uvjet može dovesti do dva potencijalna problema:</p> <p>1. Postavlja se pitanje opsega takve obavijesti. Ako će se odredba tumačiti na način da je praktički potrebno drugoj strani unaprijed dostaviti nacrt tužbe i svih dokaza koji bi se koristili u postupku, tada bi se prethodni postupak u parnici mogao pretvoriti u raspravu oko toga da li je tužitelj zadovoljio sve uvjete ili nije jer npr. nije prethodno drugu stranu obavijestio baš o SVIM činjenicama i dokazima iz tužbe</p> <p>2. Ako se očekuje da samo jedna strana prethodno dostavlja drugoj strani sve informacije, to se u budućoj parnici pretvara u neravnan položaj stranaka, s obzirom da tuženik može ali ne mora poduzeti ništa, a ima zakonom propisano pravo da prije početka postupka dobije sve potrebne informacije o sporu koji će se eventualno pokrenuti protiv njega, te da onaj tuženik koji i inače postupa u zloj vjeri unaprijed poduzme sve radnje kako bi otežao ili onemogućio tužitelju da ostvari svoj zahtjev.</p> <p>Stoga predlažemo da tekst stavka (2) alineje druge, radi zaštite načela razmjernosti i eliminacije potencijalnog "spora u sporu", glasi kako slijedi: "- ako dokaže da je prije podnošenja tužbe obavijestila drugu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima, te joj je na razuman i jasan način ukratko prezentirala činjenice i opisala dokaze kojima bi se utvrdile te činjenice, te omogućila drugoj stranci da se u primjerenom roku o njenom zahtjevu i navodima izjasni ili dobrovoljno ispuni zahtjev"</p>	Nije prihvaćen	Ne smatra se pretjeranim zahtjev da stranka treba prije podnošenja tužbe obavijestiti drugu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima, činjenicama na kojima ih temelje te dokazima kojima se utvrđuju te činjenice. Naime, s obzirom da stranka raspolaže svim činjenicama i dokazima na kojima temelji svoj zahtjev, može o njima obavijestiti i drugu stranu. Također, činjenica da druga stranka zaprimi obavijesti koje bi zaprimila i podnošenjem tužbe ne dovodi stranke u neravnan položaj. Ovakvo je zakonsko uređenje nužno kako bi se drugoj strani omogućilo uvid u predmet spora, a što je nužno radi odluke o rješavanju spora mirnim putem.
37	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora, Članak 10.	Iz odredbe stavka 3. ovog članka proizlazi kako će medijator obavijestiti Centar jesu li stranke aktivno sudjelovale na prvom sastanku medijacije, no nije jasno kako će medijator procijeniti da su stranke aktivno sudjelovale u medijaciji.	Primljeno na znanje	Nacrt prijedloga zakona radi jasnijeg propisivanja izmijenjen je na način da je u članku 10. izmijenjen stavak 3. koji sada propisuje da će medijator obavijestiti Centar i sud jesu li stranke pristupile informativnom sastanku o medijaciji i jesu li prihvatile rješavanje spora medijacijom.

38	HGK	Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora , Članak 10.	U stavku 6.predložemo brisati dio odredbe koja glasi: „ili neki drugi postupak mirnog rješavanja spora.“	Nije prihvaćen	Navedenim stavkom 6. koji je u izmijenjenom Nacrtu prijedloga zakona stavak 5. radi jasnijeg propisivanja propisano je da sud pred kojim je u tijeku parnični ili drugi postupak može na ročištu ili izvan ročišta tijekom cijelog postupka rješenjem uputiti stranke da u određenom roku pokrenu medijaciju ili da poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješavanja spora. Naime, time je omogućen izbor sudu da uputi stranke da u određenom roku pokrenu medijaciju ili da poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješavanja spora.
39	HOK	Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora , Članak 10.	Uz čl. 10. st. 6. Predlaže se brisati dio odredbe koja glasi: „ili neki drugi postupak mirnog rješavanja spora.“	Nije prihvaćen	Navedenim stavkom 6. koji je u izmijenjenom Nacrtu prijedloga zakona stavak 5. radi jasnijeg propisivanja propisano je da sud pred kojim je u tijeku parnični ili drugi postupak može na ročištu ili izvan ročišta tijekom cijelog postupka rješenjem uputiti stranke da u određenom roku pokrenu medijaciju ili da poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješavanja spora. Naime, time je omogućen izbor sudu da uputi stranke da u određenom roku pokrenu medijaciju ili da poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješavanja spora.

40	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora , Članak 10.	stavak 6. Smatramo da bi se povećanje postotka rješavanja predmeta mirenjem trebalo postići na način sličan ovomu, a ne uvođenjem obveznog instituta mirenja prije svakog postupka. Naime, sudac koji sudi u konkretnom predmetu, a ne procjenitelj čija se funkcija određuje prijedlogom ovog zakona, je svakako u mogućnosti prepoznati jesu li predmet spora i stranke koje su u sporu adekvatni za pokušaj mirnog rješenja spora. Ako ocijeni da jesu te da bi mirenje u konkretnom slučaju moglo polučiti dobre rezultate sudac bi trebao moći stranke uputiti u obvezni pokušaj mirenja. Ovaj način bi svakako bio koristan jer prema našim saznanjima u praksi se događa sljedeća situacija: sudac prepozna da je određeni predmet „plodno tlo“ za postupak mirenja te strankama predlaže provođenje istoga, no odvjetnici se protive takvoj ideji te se stranke priklone mišljenju odvjetnika. Takvo mirenje bi se moglo provoditi pred sudskim izmiriteljima ili bi stranke mogle same imenovati izmiritelja s liste registriranih izmiritelja. Na taj način bi se vjerojatnije moglo doći do povećanja broja predmeta uspješno okončanih mirenjem, a bez nepotrebnog usporavanja pravosudnog sustava obveznim pokušajem mirenja prije pokretanja svakog postupka te osnivanjem još jednog tijela (Centar za mirenje) koje bi sudjelovalo u cjelokupnom postupku razrješenja spora.	Nije prihvaćen	Ističe se da Nacrt prijedloga zakona ne sadrži institut obveznog postupka medijacije, već se radi o dužnosti pokušaja rješavanja spora mirnim putem. Provođenje samog postupak postupka medijacije uvijek ovisi o sporazumu stranaka da se postupak provede, te su komentari u tom smislu bespredmetni jer navedeno ne proizlazi iz Nacrta prijedloga zakona. Suci će i dalje upućivati stranke da mirno riješe spor u predmetima, a to prema članku 186.d Zakona u paničnom postupku i prema stavku 6. ovoga članka mogu tijekom cijeloga parničnog postupka.
41	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora , Članak 10.	stavak 3. Trebalo bi dati detaljnije pojašnjenje aktivnog sudjelovanja na sastanku medijacije, mora li medijator zaista prepoznati strankinu želju da se spor riješi mirnim putem ili će biti dovoljno puko izvršavanje formalnosti, odnosno dolazak na sastanak i iznošenje svog stava. Svakako bi bilo protivno institutu mirenja od stranke zahtijevati da daje sve od sebe kako bi spor okončala mirenjem jer se takva želja stranci ne može nametnuti niti jednim propisom. Svakako je za očekivati da će institut obveznog mirenja strankama predstavljati samo još jednu formalnost koju je potrebno izvršiti kako bi dobile sudsku odluku o svom sporu.	Nije prihvaćen	Nacrt prijedloga zakona radi jasnijeg propisivanja izmijenjen je na način da je u članku 10. izmijenjen stavak 3. koji sada propisuje da će medijator obavijestiti Centar i sud jesu li stranke pristupile informativnom sastanku o medijaciji i jesu li prihvatile rješavanje spora medijacijom. Ističe se da Nacrt prijedloga zakona ne sadrži institut obveznog postupka medijacije, već se radi o dužnosti pokušaja rješavanja spora mirnim putem. Provođenje samog postupak postupka medijacije uvijek ovisi o sporazumu stranaka da se postupak provede, te su komentari u tom smislu bespredmetni jer navedeno ne proizlazi iz Nacrta prijedloga zakona.

42	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora ; Članak 10.	<p>U stavku 1 predlaže se nakon riječi "po primitku odgovora na tužbu" dodati slijedeći tekst: "i to u postupku pripremanja glavne rasprave". Nakon prve rečenice predlaže se dodati rečenica "Sud će u pozivu za dostavu odgovora na tužbu pozvati tuženika da se očituje da li je pokušano mirno rješavanje spora i da opiše na koji način je to pokušano, te će se isto očitovanje i zatražiti od tužitelja ukoliko on u tužbi već nije naveo i opisao da li je pokušano mirno rješavanje spora. U slučaju da su navodi stranaka proturječni, isto će se raspraviti na prvom ročištu prethodnog postupka." Naime na taj način se ne bi gubilo na dinamici parničnog postupka a opet bi se izbjeglo da se već održavanjem prethodnog postupka i na istome upućivanja na medijaciju ili drugi postupak mirnog rješavanja spora, a istovremeno na istom ročištu i donošenje plana upravljanja postupkom demotivira stranke da vode postupak mirenja odnosno da utječe na njihovo postupanje na način da samo ispunjavaju obavezu bez stvarne namjere da mirnim putem riješe spor budući da plan upravljanja postupkom sadrži čak i pravnu kvalifikaciju predmeta spora.</p> <p>U stavku 5 predlaže se dodati slijedeće a nakon riječi zakazanih ročišta: "ali samo u onim postupcima u kojima je potrebno da Sud hitno djeluje kako bi se otklonila opasnost po život i zdravlje ljudi kao i nastanak štete većih razmjera." Naime na pojedinim sudovima rad na predmetu je brz dok mirno rješavanje spora može i potrajati pa sam tijekom postupka parničnog postupka može utjecati na stranke da u tijeku postupka mirnog rješavanja spora promijene svoj stav o sporu.</p>	Nije prihvaćen	Iz Nacrta prijedloga zakona jasno proizlazi u kojoj fazi postupka sud utvrđuje jesu li stranke pokušale spor riješiti mirnim putem, kod tužitelja to je svakako već faza odmah po zaprimanju tužbe, a kod tuženika je to faza podnošenja odgovora na tužbu te se ne vidi kako bi predloženo više doprinijelo dinamici parničnog postupka u smislu bržeg postupanja. Također, svrha Nacrta prijedloga zakona nije samo omogućiti strankama da izbjegnu vođenje postupka uz rasterećenje sudova od provođenja postupaka gdje ima opravdanosti i mjesta za sporazumno rješavanje sporova, već omogućiti strankama da dođu do kvalitetnog rješenja međusobnih sporova kao temelj za očuvanje i budućih odnosa. Naime, predloženim se rješenjima nastoji utjecati ne samo na sudske postupke i sudski aparat u smislu isključivo poboljšanja brojki i statistika, već se pokušava ostvariti i šira društvena korist koja će pozitivno utjecati na povjerenje građana u pravosudni sustav i državne institucije.
----	-----------------------------	---	---	----------------	--

43	Bojan Grahek	Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora Članak 10.	<p>U vezi st. 1. - po primitku odgovora na tužbu sud će uputiti stranke da u roku od osam dana sudjeluju na prvom sastanku medijacije ili poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješavanja spora.</p> <p>Kako će sud utvrditi postojanje razloga iz čl. 9. st. 4. kad u trenutku primitka odgovora na tužbu stranke i dalje imaju pravo iznošenja novih činjenica i predlaganja dokaza (ZPP). Kako će sud utvrđivati da li postoje pretpostavke iz čl. 9. st. 4. kad dokazni postupak nije niti započeo. Kako će sud o tome odlučiti i postoji li pravo na žalbu? Što ako stranke ne mogu prisupiti u roku od 8 dana? Na koju "drugu radnju" ih sud može uputiti?</p> <p>U vezi st. 2. - stranke upućene na medijaciju dužne su pristupiti prvom sastanku medijacije. Što ako jedna stranka ne pristupi? Što ako niti jedna stranka ne pristupi? Zašto stranka mora ponovo iznositi zahtjeve, činjenice i dokaze kad je sve to već učinila u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu?</p> <p>U vezi st. 3. - Medijator će obavijestiti Centar i sud jesu li stranke pristupile i aktivno sudjelovale na prvom sastanku medijacije. Što će Centar i sud napraviti s tom obavijesti? Predlažem dodati u čl. 4. definiciju aktivnog sudjelovanja - da li je dovoljno da stranka pristupi i tako pokaže da je aktivna ili da bi bila "aktivna" stranka mora pregovarati o mirnom rješenju spora iako ga ne želi ili iako su očekivanja stranaka toliko različita da ne može doći do rješavanja spora.</p>	Nije prihvaćen	<p>Procesna prava stranaka koja proizlaze iz zakona koji uređuju sudske postupke ni na koji način nisu dovedena u pitanje te će stranke imati mogućnost iznošenja novih činjenica i dokaza sukladno odredbama zakona koji navedeno propisuju. Radi jasnijeg propisivanja izmijenjen je članak 10. stavak 1. tako što je propisano da će sud po primitku odgovora na tužbu uputiti stranke da u roku od petnaest dana sudjeluju na informativnom sastanku o medijaciji. Posljedice propuštanja sudjelovanja na informativnom sastanku o medijaciji sud će ocjenjivati na temelju odredaba zakona koji uređuje provođenje određenog sudskog postupka te navedena materija nije predmet ovog Zakona. Također, izmijenjen je i stavak 3. tako što je propisano da će medijator obavijestiti Centar i sud jesu li stranke pristupile informativnom sastanku o medijaciji i jesu li prihvatile rješavanje spora medijacijom. Time će Centar zaprimati obavijest radi sustavnog prikupljanja podataka o postupcima mirnog rješavanja spora, a sud radi daljnjeg postupanja. Ističe se kako informativni sastanak o medijaciji nije isto što i postupak medijacije jer je svrha tog sastanka da stranke odrede sporna pitanja te da im se pojasni prednost rješavanja spora medijacijom. Nadalje, sam postupak medijacije može biti proveden isključivo uz suglasnost stranaka.</p>
44	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	GLAVA I. - ODNOS MIRNOG RJEŠAVANJA SPORA I SUĐENJA PRED SUDOM, Provođenje strukturiranih pregovora	<p>Za strukturirane pregovore se samo propisuje da se provode u skladu sa sporazumom stranaka te da se posebnim zakonom može propisati kada ih je potrebno pokrenuti i provesti radi ispunjenja dužnosti pokušaja mirnog rješavanja spora pa nije do kraja jasno što se dodatno želi postići uvođenjem još jedne vrste postupka bez da se jasno odrede svrha i pravila tog postupka.</p>	Nije prihvaćen	<p>Strukturirani pregovori su zakonom propisani ili dogovoreni postupci mirnog rješavanja spora u kojem stranke neposredno nastoje nagodbom riješiti svoj spor. Navedenim se prijedlogom postiže veći izbor koji stoji pred strankama za mirno rješenje spora. Ne dovodeći u pitanje svrhu Zakona i propisivanje u vezi sa strukturiranim pregovorima, iz definicije strukturiranih pregovora brisane su riječi „ili uz pomoć savjetnika“.</p>

45	HGK	Provođenje strukturiranih pregovora , Članak 11.	Predlažemo članak brisati u cijelosti.	Nije prihvaćen	Strukturirani pregovori su zakonom propisani ili dogovoreni postupci mirnog rješavanja spora u kojem stranke neposredno nastoje nagodbom riješiti svoj spor. Navedenim se prijedlogom postiže veći izbor koji stoji pred strankama za mirno rješenje spora. Ne dovodeći u pitanje svrhu Zakona i propisivanje u vezi sa strukturiranim pregovorima, iz definicije strukturiranih pregovora brisane su riječi „ili uz pomoć savjetnika“.
46	HOK	Provođenje strukturiranih pregovora , Članak 11.	Uz čl. 11. Predlaže se brisati u cijelosti.	Nije prihvaćen	Strukturirani pregovori su zakonom propisani ili dogovoreni postupci mirnog rješavanja spora u kojem stranke neposredno nastoje nagodbom riješiti svoj spor. Navedenim se prijedlogom postiže veći izbor koji stoji pred strankama za mirno rješenje spora. Ne dovodeći u pitanje svrhu Zakona i propisivanje u vezi sa strukturiranim pregovorima, iz definicije strukturiranih pregovora brisane su riječi „ili uz pomoć savjetnika“.
47	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	GLAVA II. - MEDIJACIJA, Medijacija i drugi postupci o biti spora	Potrebno je preciznije odrediti pravila postupka, kao što su pitanja dodjele predmeta od strane Centra za mirno rješavanje sporova, koji su kriteriji za dodjelu predmeta ili se radi o mogućnosti arbitrnog postupanja Centra, pitanje mjesne nadležnosti podružnica Centra, izuzeće medijatora i sl., kako su uređena Zakonom o parničnom postupku.	Primljeno na znanje	Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa donijet će rješenje kojim se osniva Centar, dok će ministar nadležan za poslove pravosuđa donijeti pravilnike čije je donošenje predviđeno Nacrtom prijedloga zakona.
48	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Početak postupka medijacije, Članak 13.	U stavku 3 predlaže se dodati slijedeću rečenicu: "Prijedlog za provođenje medijacije jedna stranka upućuje drugoj stranci preporučenom poštom te rok za izjašnjavaње o prijedlogu za rješavanje spora medijacijom teče od dana dostave drugoj stranci."	Nije prihvaćen	S obzirom na prirodu i načela mirnih načina rješavanja sporova, ovakvo propisivanje smatra se nesvršishodnim.

49	Bojan Grahek	Imenovanje medijatora, Članak 14.	U vezi st. 3. - sud će po čl. 10. st. 1. uputiti stranke da u roku od osam dana sudjeluju na prvom sastanku medijacije. Stranke su u sporu i npr. ne žele se suglasiti o medijatoru. Kako će stranke u roku od 8 dana prisustvovati prvom sastanku medijacije ako prvo trebaju zatražiti da netko treći odredi medijatora?	Primljeno na znanje	Nacrt prijedloga zakona u članku 10. stavku 1. je radi jasnijeg propisivanja izmijenjen na način da sud pod propisanim uvjetima upućuje stranke da sudjeluju na informativnom sastanku o medijaciji. Informativni sastanak o medijaciji nije isto što i medijacija jer je svrha tog sastanka da se odrede sporna pitanja i pojasne im prednosti rješavanja spora medijacijom. Nadalje, sam postupak medijacije može biti proveden isključivo uz suglasnost stranaka te medijator može biti izabran i nakon prvog sastanka medijacije.
50	Bojan Grahek	Način provođenja medijacije, Članak 16.	Primjer - stranke je na medijaciju uputio sud sukladno čl. 10. st. 1. Na koji "način" se provodi medijacija ako se stranke o tome nisu i ne mogu sporazumjeti?	Primljeno na znanje	Ako se stranke ne mogu sporazumjeti o provođenju medijacije, medijacija se neće provoditi.
51	Savez samostalnih sindikata Hrvatske	Dovršetak postupka medijacije, Članak 19.	Iz odredbe stavka 2. ovog članka nije jasno kako će medijator procjenjivati jesu li stranke aktivno sudjelovale u medijaciji.	Primljeno na znanje	Radi jasnijeg propisivanja Nacrt prijedloga zakona u članku 19. stavku 2. je izmijenjen na način da sada propisuje da će medijator obavijestiti Centar o trajanju i načinu dovršetka medijacije.
52	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Dovršetak postupka medijacije, Članak 19.	Nepotrebno je propisivanje roka za dovršetak postupka medijacije, obzirom je medijacija po svojoj pravnoj prirodi prije svega dobrovoljni postupak i ovisi o dispozijama stranaka u postupku medijacije.	Nije prihvaćen	Propisivanje roka za dovršetak medijacije je nužno jer navedeno ima procesne učinke vezano uz eventualni sudski postupak kad spor nije riješen medijacijom.

53	HGK	Učinci nagodbe , Članak 20.	<p>Mišljenja smo kako učinak nagodbe odnosno svojstvo nagodbe sklopljene u postupku mirenja kao ovršne isprave nije potrebno uvjetovati stavljanjem potvrde ovršnosti od strane Centra za mirno rješavanje sporova, već od tijela koje je provelo postupak mirenja. Stoga se predlaže izmijeniti stavak 2. na način da glasi:</p> <p>„(2) Nagodba koja je sklopljena u postupku medijacije je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, ako sadrži izjavu obveznika o neposrednom dopuštenju ovrhe te na koju je institucija za medijaciju pred kojom je proveden postupak mirenja stavila potvrdu ovršnosti (klauzulu ovršnosti).“</p> <p>Nadalje, predlažemo izmijeniti stavak 4. na način da glasi: „(4) Stranka je ovlaštena zatražiti od institucije za medijaciju pred kojom je proveden postupak mirenja da izda potvrdu o ovršnosti nagodbe sklopljene u postupku mirnog rješenja spora (dalje: homologacija nagodbe).“</p>	Nije prihvaćen	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe Zakona, u Nacrtu prijedloga zakona brisane su odredbe u vezi s homologacijom sklopljenih nagodbi.
54	HOK	Učinci nagodbe , Članak 20.	<p>Uz čl. 20. st. 4. Prijedlog je izmijeniti st. 4. na način da glasi: Stranka je ovlaštena zatražiti od institucije za medijaciju pred kojom je proveden postupak mirenja da izda potvrdu o ovršnosti nagodbe sklopljene u postupku mirnog rješenja spora (dalje: homologacija nagodbe).</p>	Nije prihvaćen	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe Zakona, u Nacrtu prijedloga zakona brisane su odredbe u vezi s homologacijom sklopljenih nagodbi.
55	HOK	Učinci nagodbe , Članak 20.	<p>Uz čl. 20. st. 2. Prijedlog je izmijeniti st. 2. na način da glasi: Nagodba koja je sklopljena u postupku medijacije je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, ako sadrži izjavu obveznika o neposrednom dopuštenju ovrhe te na koju je institucija za medijaciju pred kojom je proveden postupak mirenja stavila potvrdu ovršnosti (klauzulu ovršnosti).</p>	Nije prihvaćen	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe Zakona, u Nacrtu prijedloga zakona brisane su odredbe u vezi s homologacijom sklopljenih nagodbi.

56	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Učinci nagodbe , Članak 20.	<p>U stavku 2 navodi se da Centar za mirenje stavlja potvrdu ovršnosti na nagodbu sklopljenu u postupku medijacije dok se propisuje da je nagodba ovršna isprava ako je u njoj utvrđena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i ako sadrži clausulu exequendi. Navedeno upućuje na regulaciju javnobilježničkog akta ili solemnizirane privatne isprave prema odredbama Ovršnog zakona no nedovoljno je jer je kod navedenih isprava potrebno pružiti dokaz da dužnik nije ispunio svoju obavezu. Dakle ako bi se radilo o obvezi na davanje i plaćanje potrebno je da protekne paricijski rok a za izračunavanje paricijskog roka potrebno je da se odredi od kada teče paricijski rok a isto tako može se raditi i o nekim činidbama koje su uvjetovane ispunjenjem uvjeta pa je potrebno i propisati da je dokazano ispunjenje uvjeta a sve kako bi se spriječilo pokretanje ovršnih postupaka prije isteka roka odnosno ispunjenja uvjeta za izvršenje neke druge činidbe.</p>	Primljeno na znanje	Ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe Zakona, u Nacrtu prijedloga zakona brisane su odredbe u vezi s homologacijom sklopljenih nagodbi.
57	Bojan Grahek	Učinci nagodbe , Članak 20.	<p>Predlažem da se propiše da se nagodbe sačinjavaju, a potvrde izdaju kao elektroničke isprave kako bi bile sukladne odredbama ZPP i omogućavale lakšu i sigurniju provedbu.</p> <p>Osim toga predlažem da se cijeli članak obriše i ponovo napiše.</p> <p>U članku se spominju dvije vrste nagodbe: - nagodba sklopljena u postupku medijacije (st. 1. i 2.) i - nagodba sklopljena u postupku mirnog rješenja spora (st. 4.), a vjerojatno se misli na nagodbu sklopljenu kao rezultat strukturiranih pregovora.</p> <p>Nagodba sklopljena u postupku medijacije (st. 1. i 2.) može biti ovršna isprava ako sadrži izjavu obveznika o neposrednom dopuštenju ovrhe te ako je Centar stavio potvrdu ovršnosti (klauzulu ovršnosti). U kojem slučaju, pod kojim uvjetima i gdje to točno Centar "stavlja" potvrdu ovršnosti nije propisano. Kakav sadržaj treba imati nagodba, tko je potpisuje i kako, nije propisano. No, propisano je da sud može odbiti ovrhu takve nagodbe u slučajevima iz st. 3.</p> <p>Postoji i nagodba sklopljena u</p>	Nije prihvaćen	Način kako će se nagodbe sačinjavati, a potvrde izdavati, kao i ostala pitanja vezana uz tehnička pitanja rada Centra, nije materija koja se propisuje ovim Zakonom. U ostalom dijelu su komentari primljeni na znanje. Također, ne dovodeći u pitanje ostvarenje svrhe Zakona, u Nacrtu prijedloga zakona brisane su odredbe u vezi s homologacijom sklopljenih nagodbi.

postupku mirnog rješenja spora (st. 4.) za koju Centar izdaje (za razliku od nagodbe iz st. 2 na koju stavlja) "potvrdu o ovršnosti" koja se dalje u tekstu naziva "homologacijom nagodbe", iako se pojam "homologacija nagodbe" ne spominje dalje u tekstu. Može se zaključiti da se misli na nagodbu koja je rezultat strukturiranih pregovora, iako se sad drugačije naziva.

Za tu vrstu nagodbe Centar izdaje "potvrdu o ovršnosti" (a ne "potvrdu ovršnosti" kao u st. 2.) ako nema zapreka iz st. 3. Za tu nagodbu očito nije potrebno da sadržava izjavu obveznika o dopuštenju ovrhe i u njoj valjda ne treba biti utvrđena određena obveza.

Inače se potvrda ovršnosti izdaje kad je isprava postala ovršna (protek roka za dobrovoljno ispunjenje) i ovo je vjerujem prvi put da se ovršnost ne veže za rok ispunjenja obveze. Koja su pravna sredstva ako Centar izda ili odbije izdati potvrdu nije propisano. Zašto se ta vrsta nagodbe homologira potvrdom o ovršnosti, a nagodba u postupku medijacije ne, ne može se zaključiti iz teksta zakona.

Ujedno je propisano da sud ne može odbiti ovrhu po "nagodbi sklopljenoj u postupku mirnog rješenja spora" jer je tu nagodbu "homologirao" Centar, a to nije nagodba iz st. 2. čiju ovrhu može odbiti.

Uglavnom u jedan članak su istovremeno ugrurani pojmovi "nagodbe sklopljene u postupku medijacije" i "nagodbe sklopljene u postupku mirnog rješenja spora" (koja se tako ne naziva u drugom članku), pojmovi "potvrda ovršnosti", "potvrda o ovršnosti", "klauzula ovršnosti" i "homologacija nagodbe". Nomotehnika u punom sjaju.

Općenito je nerazumljiva uloga Centra kad je samo sud ovlašten procjenjivati da li je neka nagodba valjana i sukladna zakonu ili nije. Ne postoji razlog zašto bi Centar "homologirao" nagodbe koje sud ionako mora cijiniti pri donošenju rješenja o ovrsi bez obzira kakva potvrda na njoj stajala. Ne postoji potreba

			izdavanja posebne potvrde ovršnosti jer sud može i mora iz teksta nagodbe utvrditi da li je ona ovršna, odnosno da li je protekao rok za dobrovoljno postupanje. Kakvog saznanja o ovršnosti ima Centar, a nema sud, da bi se opravdalo da baš Centar na nagdobe treba stavljati potvrdu ovršnosti?		
58	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Dopuštenost dokaza, Članak 22.	U odnosu na dopuštenost uporabe dokaza bilo bi oportuno preciznije i strože ograničiti uporabu kako bi se izbjegle eventualne manipulacije pribavljanja dokaza i iznošenje podataka.	Nije prihvaćen	Nacrt prijedloga zakona jasno i detaljno navodi kada u sudskom, arbitražnom ili drugom postupku nije dopušteno davati izjave, predlagati dokaze ili podnositi drugi dokaz u bilo kojem obliku, a vezano uz postupak medijacije.
59	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Nespojivost funkcije medijatora, Članak 23.	U stavku 1. se navodi da medijator ne može biti sudac ili arbitar u sporu koji je bio ili jest predmet postupka medijacije, ili u nekom drugom sporu koji je proizašao iz toga pravnog odnosa ili je s njim povezan - to je ista odredba kao i raniji čl. 6. Zakona o mirenju - tu bi osim suca ili arbitra trebalo svakako dodati i odvjetnike koji su zastupali jednu od strana koja sudjeluje u postupku medijacije te eventualno i svakog drugog medijatora (ranije izmiritelja) čija bi nepristranost mogla biti upitna;	Nije prihvaćen	Pitanje nepristranosti odvjetnika predmet je uređenja drugih propisa. Zbog uloge sudaca kao osoba koje obnašaju „javnu“ funkciju ovakvo propisivanje se smatra odgovarajućim.

60	Ured pučke pravobraniteljice	Učinak na zastarne rokove i rokove za podnošenje tužbe, Članak 24.	<p>Prijedlogom Zakona reguliran je učinak pokretanja postupka medijacije na tijek zastarnih i prekluzivnih rokova, kako stranke, u slučaju neuspješnog pokušaja mirenja, ne bi izgubile mogućnost podnošenja tužbe ili poduzimanja drugih radnji pred sudom ili drugim tijelima radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Međutim, pritom je potrebno voditi računa da li predložene odredbe predstavljaju nerazmjerno opterećenje strankama i sudovima vezano uz računanje rokova zastare te prekluzivnih rokova, koja ocjena i očekivani učinci nisu navedeni u Prijedlogu Zakona, odnosno njegovom obrazloženju, a što smatramo da bi bilo korisno dodat.</p> <p>Također, u slučaju da se mirenje okonča bez zaključenja nagodbe, a kako se to navodi stavkom 3., smatrat će se da prekida nije bilo. Izgledno je da će predložena odredba u nekim slučajevima predstavljati pritisak na stranke radi sklapanja nagodbe uvjetovanjem gubitka pojedinih prava istekom roka i daljnjim troškovima postupka, a čime se ne doprinosi učinkovitom rješavanju spornog odnosa među strankama već ih se dodatno u materijalno pravnom i procesno pravnom smislu komplicira. Pritom ukazujemo da je u Direktivi izrijekom navedeno da kako bi se potaknule stranke da koriste mirenje, države članice bi trebale osigurati da njihova pravila u vezi s rokovima zastare i prekluzivnim rokovima ne sprječavaju stranke da pristupe sudu ili arbitraži, ako njihov postupak mirenja ne uspije.</p>	Djelomično prihvaćen	Članak 24. Nacrta prijedloga zakona je izmijenjen na način da se u novom stavku 2. propisuje da zastara ne teče za vrijeme trajanja medijacije te je novim stavkom 3. propisano da ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, taj rok ne teče dok medijacija ne traje.
61	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Učinak na zastarne rokove i rokove za podnošenje tužbe, Članak 24.	Predlaže se u stavku 3 pojam "mirenje" zamijeniti pojmom medijacija, obzirom se taj termin koristi u cijelom zakonu;	Prihvaćen	Prihvaća se.

62	Ured pučke pravobraniteljice	Odnos medijacije i drugih postupaka o istom predmetu spora, Članak 25.	<p>Odredbom članka 25. Prijedloga Zakona regulirano je da ako su se stranke sporazumjele o provođenju medijacije i izrijekom obvezale da tijekom točno određenog razdoblja ili nastupanja određenog uvjeta neće pokretati ili nastavljati sudske, arbitražne ili druge postupke, takav sporazum ima obvezujući učinak. Također je propisano da će u tome slučaju sud, arbitri ili druga tijela kod kojih se pokrene postupak o istom predmetu spora, na zahtjev druge stranke, odbaciti tužbu ili drugi podnesak kojim se postupak pokreće ili nastavlja.</p> <p>Iako se navedenom odredbom poštuje volja stranaka vezano za regulaciju načina mirnog rješenja njihovog spora, radi pravne sigurnosti stranka u tim slučajevima, smatramo potrebnim izrijekom navesti da za vrijeme trajanja navedenog, točno određenog razdoblja ili nastupanja uvjeta, zastara se prekida, a kao što je to izrijekom propisano u članku 24. stavku 2. Prijedloga Zakona.</p>	Nije prihvaćen	Smatra se kako predloženo uređenje koje je na isti način uređeno i važećim propisom u dovoljnoj mjeri pruža pravnu sigurnost strankama.
----	------------------------------	--	--	----------------	---

63	Ured pučke pravobraniteljice	Troškovi, Članak 26.	<p>Nametanjem obveze strankama da prije pokretanja sudskog postupka pokušaju mirno riješiti svoje prijepore, osim što može produžiti sveukupno vrijeme trajanja postupka, ujedno uvećava i troškove. Naime, troškove stranke mogu snositi na način ili da svaka strana snosi svoje, na jednake dijelove, a u slučaju da postupak medijacije nije dovršen sklapanjem nagodbe, troškovi iste ulaze u parnične troškove.</p> <p>Potonji troškovi, u slučaju neuspjele medijacije bez sklapanja nagodbe, stvaraju dodatan financijski teret strankama koji inače nije postojao.</p> <p>Dakle, uz gubitak pojedinih prava u slučaju nesklapanja nagodbe, strankama se produljuje i vrijeme u kojem mogu očekivati rezoluciju svojih sporova, ali i povećavaju troškovi koje ionako percipiraju kao previsoke zbog čega je razvidno da bi navedene odredbe mogle dodatno poljuljati povjerenje građana u funkcioniranje sudbene vlasti. Navedeno predstavlja dodatni argument zašto bi pokušaj mirnog rješenja spora trebao biti reguliran na dobrovoljnoj bazi stranaka jer su u tome slučaju iste također spremne na dodatne troškove ukoliko mirenje ne uspije, umjesto da su im takvi troškovi nametnuti zbog obveze pokušaja mirnog rješenja spora.</p> <p>Slijedom navedenog, predlažemo da ovo mišljenje s primjedbama i prijedlozima uzmete u obzir u daljnjoj zakonskoj proceduri donošenja Zakona o mirnom rješavanju sporova.</p>	Nije prihvaćen	<p>Nacrt prijedloga zakona izmijenjen je u odnosu na dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka na način da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati spor riješiti mirnim putem. Također, u skladu s navedenom izmjenom, usklađena je i odredba članka 10. koja u stavku 1. propisuje da ako sud u parničnom postupku utvrdi da stranke spor iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona nisu pokušale riješiti mirnim putem prije pokretanja sudskog postupka, a da za to ne postoji opravdan razlog iz članka 9. stavka 4. ovoga Zakona, po primitku odgovora na tužbu uputit će stranke da u roku od petnaest dana sudjeluju na informativnom sastanku o medijaciji. Međutim, o tome hoće li pokrenuti postupak medijacije odlučuju same stranke. U slučaju da odluče provesti postupak medijacije, nastaju i dodatni troškovi na koje su stranke svojom odlukom pristale. Također, u slučaju da sud stranke uputi na pokretanje postupka medijacije, napominje se kako je medijacija koja se provodi na sudu besplatna.</p>
----	------------------------------	-------------------------	--	----------------	--

64	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Troškovi, Članak 26.	Troškovi medijacije koja nije završila sklapanjem nagodbe ulaze u parnične troškove, ali nije propisano na temelju čega će se ti troškovi odrediti. Stranke se sankcioniraju dodatnim troškovima u parničnom postupku zato što su pokrenule postupak medijacije i pokušale riješiti svoj spor mirnim putem.	Primljeno na znanje	Nacrt prijedloga zakona izmijenjen je u odnosu na dužnost pokušaja mirnog rješenja spora prije pokretanja sudskih postupaka na način da su stranke prije pokretanja parničnog postupka radi naknade štete dužne pokušati spor riješiti mirnim putem. Također, u skladu s navedenom izmjenom, usklađena je i odredba članka 10. koja u stavku 1. propisuje da ako sud u parničnom postupku utvrdi da stranke spor iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona nisu pokušale riješiti mirnim putem prije pokretanja sudskog postupka, a da za to ne postoji opravdan razlog iz članka 9. stavka 4. ovoga Zakona, po primitku odgovora na tužbu uputit će stranke da u roku od petnaest dana sudjeluju na informativnom sastanku o medijaciji. Međutim, o tome hoće li pokrenuti postupak medijacije odlučuju same stranke. U slučaju da odluče provesti postupak medijacije, nastaju i dodatni troškovi na koje su stranke svojom odlukom pristale. Također, u slučaju da sud stranke uputi na pokretanje postupka medijacije, napominje se kako je medijacija koja se provodi na sudu besplatna.
65	Bojan Grahek	Troškovi, Članak 26.	Tko snosi troškove medijacije na koju je stranke uputio sud (čl. 10. st. 1.), ako jedna ili obje stranke nisu pristupile sastanku ili ne žele aktivno sudjelovati? Kako se naplaćuju ti troškovi?	Primljeno na znanje	Sud u navedenoj odredbi ne upućuje stranke u postupak medijacije, već, u sada izmijenjenom Nacrtu prijedloga zakona upućuje ih da sudjeluju na informativnom sastanku o medijaciji. Također, Nacrt prijedloga zakona izmijenjen je i u članku 26. stavku 1. tako što je uz trošak medijacije propisan i trošak informativnog sastanka o medijaciji. Međutim, o tome hoće li pokrenuti postupak medijacije odlučuju same stranke, u kojem slučaju je pitanje snošenja troška propisano.
66	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Ovrha nagodbe postignute mirenjem izvan Republike Hrvatske, Članak 27.	U Naslovu ispred članka 27. kao i u stavku 1. čl. 27. predlaže se riječ "mirenjem" zamijeniti riječju "medijacijom"	Prihvaćen	Prihvaća se.
67	HOK	DIO DRUGI, GLAVA III. - RANA NEUTRALNA PROCJENA	Uz GLAVU III Predlaže se brisati u cijelosti.	Prihvaćen	Prihvaća se.

68	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Pokretanje postupka, Članak 28.	Nije jasno može li postupak rane neutralne procjene započeti neovisno o volji druge stranke s obzirom da je određeno da započinje kada procjenitelj prihvati sudjelovanje u tom postupku. Osim toga, postupak se može voditi neovisno o drugim postupcima pa se postavlja pitanje znači li to mogućnost paralelnog vođenja tri postupka – sudskog, medijacije i rane neutralne procjene?	Primljeno na znanje	Ne dovodeći u pitanje svrhu Zakona, brisane su odredbe u vezi s ranom neutralnom procjenom.
69	Porobija & Špoljarić d.o.o.	Pokretanje postupka, Članak 28.	Predlaže se unijeti stavak 3 koji glasi: "Procjenitelj može biti samo osoba koja je završila sveučilišni studij prava na Pravnom fakultetu u Republici Hrvatskoj i koja je položila pravosudni ispit u Republici Hrvatskoj. Ukoliko je radi razjašnjenja činjeničnih pitanja potrebno angažiranje vještaka, isti će se imenovati. Na imenovanje vještaka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o imenovanju medijatora."U stavku 3. bi trebalo dodati kod definiranja tko može biti procjenitelj, uz uvjet završenog studija prava i pravosudnog ispita i godine iskustva na pravnim poslovima npr. najmanje 10/15 godina.	Nije prihvaćen	Ne dovodeći u pitanje svrhu Zakona, brisane su odredbe u vezi s ranom neutralnom procjenom.

70	Borna Tafra	Način provođenja, Članak 29.	<p>Uvođenje osobe "procjenitelja", a za kojeg nije uopće jasno definirano tko to može biti, narušava se temeljno Ustavno pravo svake stranke iz članka 29. Ustava RH. Procjenitelj bi se tu našao u nezakonitoj poziciji suca koji bi davao ocjenu pravnih pitanja (iako nije određeno da isti uopće mora biti pravnik!) i to bez da su se proveli svi dokazi na način kako je to predviđeno ZPP-om. Dakle, radi se o prejudiciranju ishoda spora koji može negativno utjecati na prava svake stranke u sporu. Ovo tim više što se narušava temeljno načelo zakonitosti i narušava pravo svakog građanina da mu neovisni Sud odlučuje o njegovom uspjehu u sporu.</p> <p>Zaključno, na koji način se osigurava "neutralnost" procjene ili osobe procjenitelja? Što u slučaju ako je procjena kriva i protivna zakonu? U kojim slučajevima se može smatrati da je procjenitelj pristran? Takva osnovna pitanja nisu uređena zakonom, a što samo dokazuje kako su odredbe istog pisane paušalno, bez uzimanja u obzir praktičnih pitanja, primjene zakona u stvarnosti, kao i uzimajući u obzir osnovna načela i Ustavna prava svakog građanina.</p>	Primljeno na znanje	Ne dovodeći u pitanje svrhu Zakona, brisane su odredbe u vezi s ranom neutralnom procjenom.
71	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	Obvezujući učinak procjene, Članak 31.	<p>Čl.31.st.2. određeno je da se posebnim zakonom može se propisati da su činjenična i pravna utvrđenja u postupku rane neutralne procjene obvezujuća za jednu od stranaka kad se time otklanja očigledna neravnopravnost u pravima i obvezama stranaka. Znači li ta neravnopravnost onu u smislu odredbi Zakona o obveznim odnosima o tumačenju nejasnih ugovornih odredbi koja bi rezultirala situacijom da je prije pokretanja sudskog postupka zapravo utvrđeno primjerice obvezujuće tumačenje uvjeta osiguranja izvan sudskog postupka</p>	Primljeno na znanje	Ne dovodeći u pitanje svrhu Zakona, brisane su odredbe u vezi s ranom neutralnom procjenom.

**IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o mirnom rješavanju sporova

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2023. godinu.

Rok: I. kvartal 2023.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije

članak/članci članak 16., članak 43. stavak 2., članak 46., članak 50., članak 53. stavak 1., članak 67., članke 91., 100. i 114., članak 168. stavak 4., članak 169., članak 192. stavak 1. i članak 325. stavak 4.

Ugovor o osnivanju EURATOM

članak/članci članak 31.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128, 30.4.2014)

32014L0054

Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019.)

32019L1937

Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 136, 24.05.2008.)

32008L0052

c) Ostali izvori prava Europske unije

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

dr. sc. Ivan Malenica
23
ministar

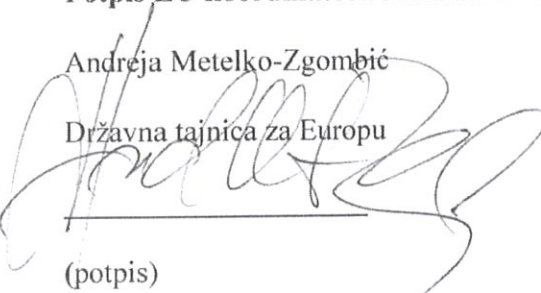
ZAGREB
(potpis)

2.3.2023.

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

6.3.2023.

(datum i pečat)


RM

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima mirenja u građanskim i trgovačkim stvarima

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o mirnom rješavanju sporova

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Cilj i područje primjene</p> <p>1. Cilj je ove Direktive da olakša pristup alternativnom rješavanju sporova i da promiče mirno rješavanje sporova potičući upotrebu mirenja i osiguravajući uravnoteženi odnos između mirenja i sudskih postupaka.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>U odnosu na točku 1. nije potrebno preuzimanje jer se uređuje cilj Direktive.</p>
<p>2. Ova se Direktiva primjenjuje u prekograničnim sporovima na građanske i trgovačke predmete, osim onih koji se tiču prava i obveza o kojima, prema odgovarajućem mjerodavnom pravu ne odlučuju stranke. Ona se, posebno, ne primjenjuje na porezne, carinske ili upravne stvari niti odgovornost države za činjenje ili propuštanje u provođenju državne ovlasti (acta iure imperi).</p>	<p>Točka 2.</p> <p>Medijacija u prekograničnim sporovima</p> <p>Članak 27.</p> <p>(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i u prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim predmetima.</p> <p>(2) Prekograničnim sporovima u smislu ovoga Zakona ne smatraju se porezni, carinski ili upravni sporovi ili oni sporovi koji se odnose na odgovornost države za radnje ili propuste u vršenju vlasti.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
<p>3. U ovoj Direktivi izraz „država članica” znači sve države članice osim Danske.</p>	<p>Točka 3.</p> <p>Medijacija u prekograničnim sporovima</p> <p>Članak 27.</p> <p>(5) Odredbe o prekograničnom sporu neće se primjenjivati u odnosu na Kraljevinu</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

	Dansku.		
<p>Članak 2.</p> <p>Prekogranični sporovi</p> <p>1. U smislu ove Direktive, prekogranični spor je spor u kojem najmanje jedna od stranaka ima domicil ili uobičajeno boravište u državi članici različitoj od one u kojoj domicil ili uobičajeno boravište ima bilo koja druga stranka, na dan:</p> <p>(a) kada se stranke, nakon nastanka spora, dogovore o mirenju;</p> <p>(b) kada sud odredi mirenje;</p> <p>(c) kada prema nacionalnom pravu nastane obveza upotrebe mirenja; ili</p> <p>(d) kada je u smislu članka 5. strankama izdan poziv.</p> <p>2. Neovisno o stavku 1., u smislu članaka 7. i 8. prekogranični spor je također spor u kojem su sudski postupak ili arbitražna nakon mirenja između stranaka pokrenuti u državi</p>	<p>Medijacija u prekograničnim sporovima</p> <p>Članak 27.</p> <p>(3) Prekogranični spor u smislu ovoga Zakona je spor u kojem jedna od stranaka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici Europske unije (dalje u tekstu: državi članici), a u kojoj ga druga stranka nema na dan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kad su se stranke sporazumjele o korištenju medijacije nakon što je došlo do spora – kad je sud odredio medijaciju – kad je po nacionalnom pravu nastala obveza primjene medijacije – kad je sud kojemu je podnesena tužba uputio stranke na medijaciju. <p>(4) Iznimno, u svrhu primjene članka 21. i 24. ovoga Zakona, prekogranični spor je i</p>	U potpunosti preuzeto	

<p>članici različitoj od one u kojoj su stranke imale domicil ili uobičajeno boravište na datum iz stavka 1. točke (a), (b) ili (c).</p> <p>3. U smislu stavaka 1. i 2. domicil se određuje u skladu s člancima 59. i 60. Uredbe (EZ) br. 44/2001.</p>	<p>onaj spor u kojem je sudski ili arbitražni postupak između stranaka započet u državi članici u kojoj stranke nisu imale prebivalište ili uobičajeno boravište na dan na koji upućuju prva tri podstavka iz stavka 3. ovoga članka.</p> <p>(6) Prebivalište, odnosno boravište određuje se u skladu s odredbama Poglavlja 5. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena) (SL L 351, 20. 12. 2012.).</p>		
<p>Članak 3.</p> <p>Definicije</p> <p>U smislu ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>(a) „mirenje” znači strukturirani postupak, ma kako se nazivao ili označavao, kojim dvije ili više stranaka u sporu nastoje same, na dobrovoljnoj bazi, postići dogovor o rješavanju spora uz pomoć miritelja. Ovaj postupak mogu započeti stranke ili ga može predložiti ili narediti sud ili može biti propisan pravom države članice.</p>	<p style="text-align: center;">Definicije</p> <p style="text-align: center;">Članak 4.</p> <p>(1) U smislu ovoga Zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mirno rješavanje spora je svaki izvansudski ili sudski postupak kojim stranke nastoje sporazumno riješiti spor, uključujući medijaciju i strukturirane pregovore – medijacija je svaki postupak, bez obzira na to provodi li se u sudu, instituciji za medijaciju ili izvan njih, u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor uz pomoć jednog ili više medijatora koji strankama 	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>On uključuje mirenje koje vodi sudac koji nije odgovoran ni za kakav sudski postupak povezan s predmetnim sporom. On isključuje nastojanja suca ili suda kojem je povjereno rješavanje spora u sudskom postupku koji se odnosi na predmetni spor.</p> <p>(b) „miritelj” znači bilo koja treća osoba od koje se traži vođenje mirenja na djelotvoran, nepristran i stručan način, bez obzira na naziv i zvanje te treće osobe u dotičnoj državi članici i bez obzira na način na koji je ta treća osoba imenovana ili na način na koji je od nje zatraženo vođenje mirenja.</p>	<p>pomažu postići nagodbu, bez ovlasti da im nametnu obvezujuće rješenje</p> <ul style="list-style-type: none"> – strukturirani pregovori su zakonom propisani ili dogovoreni postupci mirnog rješavanja spora u kojem stranke neposredno nastoje nagodbom riješiti svoj spor – medijator je osoba upisana u Registar izmiritelja koja na temelju sporazuma stranaka provodi medijaciju – institucija za medijaciju je pravna osoba upisana u Registar institucija za medijaciju koja organizira medijaciju i druga pravna osoba za koju je posebnim propisom određeno da organizira medijaciju. 		
<p>Članak 4.</p> <p>Osiguravanje kvalitete mirenja</p> <p>1. Države članice potiču, na bilo koji način koji smatraju prikladnim, razvijanje i poštovanje dobrovoljnih kodeksa ponašanja miritelja i organizacija koje pružaju usluge mirenja, kao i druge djelotvorne mehanizme kontrole kvalitete u odnosu na pružanje usluga mirenja.</p>	<p>Točka 1.</p> <p>Centar za mirno rješavanje sporova</p> <p>Članak 6.</p> <p>(1) Centar za mirno rješavanje sporova (dalje: Centar) je javna ustanova koja u cilju ostvarenja svrhe ovoga Zakona:</p> <p>potiče razvoj kulture mirnog rješavanja sporova i korištenje postupaka uređenih ovim zakonom</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>2. Države članice potiču početno i daljnje osposobljavanje miritelja kako bi osigurale da se mirenje vodi na djelotvoran, nepristran i stručan način u odnosu na stranke.</p>	<p>daje suglasnost institucijama za mirno rješavanje sporova</p> <p>daje suglasnost na programe edukacije za pojedine vrste mirnog rješavanja sporova</p> <p>provodi, samostalno ili u suradnji s institucijama za medijaciju, stručno osposobljavanje i usavršavanje medijatora</p>		
	<p>Točka 2.</p> <p>Centar za mirno rješavanje sporova</p> <p>Članak 6.</p> <p>(1) Centar za mirno rješavanje sporova (dalje: Centar) je javna ustanova koja u cilju ostvarenja svrhe ovoga Zakona:</p> <p>provodi, samostalno ili u suradnji s institucijama za medijaciju, stručno osposobljavanje i usavršavanje medijatora</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

Medijatori

Članak 8.

(1) Svojstvo medijatora stječe se upisom u Registar medijatora koji vodi Centar. Registar je javan i vodi se u elektroničkom obliku. Centar izdaje potvrdu iz Registra koja ima svojstvo javne isprave.

(2) U Registar iz stavka 1. ovoga članka može se upisati medijator koji je stekao potvrdu od institucije za medijaciju iz članka 7. ovoga Zakona o provedenoj osnovnoj obuci za medijatora.

(3) Centar o upisu u Registar iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu.

(4) Medijator je dužan stalno stručno se usavršavati.

(5) Način upisa u Registar iz stavka 1. ovoga članka, njegova vođenja i obvezu usavršavanja medijatora iz stavka 4. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

<p>Članak 5.</p> <p>Korištenje mirenja</p> <p>1. Sud kojem je podnesena tužba može, kada je to primjereno, i uvažavajući sve okolnosti slučaja, pozvati stranke da za rješavanje spora upotrijebe mirenje. Sud također može pozvati stranke da prisustvuju informativnom sastanku o upotrebi mirenja ako se takav sastanak održava i ako je lako dostupan.</p> <p>2. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje nacionalno zakonodavstvo prema kojem je prije ili nakon početka sudskog postupka upotreba mirenja obvezna ili je predmet poticaja ili sankcija, pod uvjetom da takvo zakonodavstvo ne sprečava stranke u ostvarivanju njihovog prava pristupa pravosudnom sustavu</p>	<p style="text-align: center;">Upućivanje na postupak mirnog rješavanja spora</p> <p style="text-align: center;">Članak 10.</p> <p>(1) Ako sud u parničnom postupku utvrdi da stranke spor iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona nisu pokušale riješiti mirnim putem prije pokretanja tog postupka, a da za to ne postoji opravdan razlog iz članka 9. stavak 4. ovoga Zakona, po primitku odgovora na tužbu uputit će stranke da u roku od petnaest dana sudjeluju na informativnom sastanku o medijaciji.</p> <p>(2) Ako su stranke upućene na informativni sastanak o medijaciji, dužne su istom pristupiti i u prisutnosti medijatora obavijestiti protivnu stranku o svojim zahtjevima i prigovorima te činjenicama na kojima ih temelje, a medijator će pomoći strankama da odrede sporna i nesporna pitanja te im pojasniti prednosti rješavanja spora medijacijom.</p> <p>(3) Medijator će obavijestiti Centar i sud jesu li stranke pristupile informativnom sastanku o medijaciji i jesu li prihvatile rješavanje spora medijacijom.</p> <p>(4) Medijacija iz stavaka 3. ovoga članka mora biti okončana u roku od šezdeset dana od početka medijacije, a u svakom slučaju ne</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

	<p>smije utjecati na održavanje zakazanih ročišta.</p> <p>(5) Neovisno o ovlaštenju iz stavka 1. ovoga članka, sud pred kojim je u tijeku parnični ili drugi postupak može na ročištu ili izvan ročišta tijekom cijelog postupka rješenjem uputiti stranke da u određenom roku pokrenu medijaciju ili da poduzmu neku drugu radnju radi mirnog rješavanja spora.</p> <p>(6) Na informativni sastanak o medijaciji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe glave IV. ogova Zakona kojima se uređuje imenovanje medijatora, obveze medijatora, način provođenja medijacije, sastanci medijatora i stranaka, povjerljivost, dopuštenost dokaza nespojivost funkcije medijatora i medijaciji o prekograničnim sporovima.</p>		
<p>Članak 6.</p> <p>Izvršnost sporazuma koji proizlaze iz mirenja</p> <p>1. Države članice osiguravaju da stranke ili jedna od stranaka uz izričiti pristanak ostalih mogu zatražiti da sadržaj pisanog sporazuma koji proizlazi iz mirenja bude izvršan. Sadržaj takvog sporazuma postaje</p>	<p>Točka 1.</p> <p>Učinci nagodbe</p> <p>Članak 20.</p> <p>(1) Nagodba sklopljena u medijaciji obvezuje stranke koje su ju sklopile. Ako su nagodbom stranke preuzele određene obveze, one su ih dužne pravodobno izvršiti.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>izvršan, osim ako je on u predmetnom slučaju u suprotnosti s pravom države članice u kojoj je zahtjev predan ili ako pravom te države članice nije predviđena njegova izvršnost.</p> <p>2. Sadržaj sporazuma može učiniti izvršnim sud ili drugo nadležno tijelo presudom, odlukom, ili javnom ispravom u skladu s pravom države članice u kojoj je zahtjev predan.</p> <p>3. Države članice obavješćuju Komisiju o sudovima ili drugim tijelima nadležnim za primanje zahtjeva u skladu sa stavcima 1. i 2.</p> <p>4. Ništa u ovom članku ne utječe na pravila koja se primjenjuju na priznavanje i izvršenje sporazuma, koji je bio proglašen izvršnim u skladu sa stavkom 1., u drugoj državi članici.</p>	<p>(2) Nagodba koja je sklopljena u medijaciji je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, ako sadrži izjavu obvezanika o neposrednom dopuštenju ovrhe (klauzula ovršnosti).</p> <p>(3) Klauzulom ovršnosti obvezanik izričito pristaje da se na temelju nagodbe radi ostvarenja dužne činidbe nakon dospelosti obveze može neposredno provesti prisilna ovrha. Klauzula ovršnosti može biti sadržana i u posebnoj ispravi.</p> <p>(4) Ovrha nagodbe iz stavka 2. ovoga članka će se odbiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ako sklapanje nagodbe nije dopušteno, - ako je nagodba suprotna javnom poretku, - ako je sadržaj nagodbe neprovediv ili nemoguć. <p>(5) Stranke se mogu sporazumjeti i da se nagodba sastavi u obliku javnobilježničkog akta, sudske nagodbe ili arbitražnog pravorijeka na temelju nagodbe.</p>		
--	---	--	--

		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na točku 2. nije potrebno preuzimanje jer nagodba postaje ovršna isprava i bez sudjelovanja suda ili drugog nadležnog tijela, ako je u nagodbi utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, ako sadrži izjavu obvezanika o neposrednom dopuštenju ovrhe (klauzulu ovršnosti).
		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na točku 3. nije potrebno preuzimanje jer nagodba postaje ovršna isprava i bez sudjelovanja suda ili drugog nadležnog tijela, ako je u nagodbi utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, ako sadrži izjavu obvezanika o neposrednom dopuštenju ovrhe (klauzulu ovršnosti).
	<p>Točka 4.</p> <p style="text-align: center;">Učinci nagodbe</p> <p style="text-align: center;">Članak 20.</p> <p>(1) Nagodba sklopljena u medijaciji obvezuje stranke koje su ju sklopile. Ako su</p>	U potpunosti preuzeto	

	<p>nagodbom stranke preuzele određene obveze, one su ih dužne pravodobno izvršiti.</p> <p>(2) Nagodba koja je sklopljena u medijaciji je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, ako sadrži izjavu obvezanika o neposrednom dopuštenju ovrhe (klauzula ovršnosti).</p> <p>(3) Klauzulom ovršnosti obvezanik izričito pristaje da se na temelju nagodbe radi ostvarenja dužne činidbe nakon dospelosti obveze može neposredno provesti prisilna ovrha. Klauzula ovršnosti može biti sadržana i u posebnoj ispravi.</p> <p>(4) Ovrha nagodbe iz stavka 2. ovoga članka će se odbiti:</p> <ul style="list-style-type: none">- ako sklapanje nagodbe nije dopušteno,- ako je nagodba suprotna javnom poretku,- ako je sadržaj nagodbe neprovediv ili nemoguć. <p>(5) Stranke se mogu sporazumjeti i da se nagodba sastavi u obliku javnobilježničkog akta, sudske nagodbe ili arbitražnog pravorijeka na temelju nagodbe.</p>		
--	--	--	--

<p>Članak 7.</p> <p>Tajnost mirenja</p> <p>1. Budući da je namjera da se mirenje vodi na način koji poštuje tajnost, države članice osiguravaju da niti miritelji, niti osobe uključene u provođenje postupka mirenja ne moraju, osim ako se stranke ne dogovore drukčije, svjedočiti u građanskim ili trgovačkim sudskim postupcima ili arbitraži u vezi s informacijama koje proizlaze iz ili koje su u vezi s postupkom mirenja, osim:</p> <p>(a) kada je to potrebno zbog važnih razloga javnog poretka dotične države članice, posebno kada je to potrebno za osiguravanje zaštite interesa djece ili za sprečavanje nanošenja štete fizičkom ili psihološkom integritetu osobe; ili</p> <p>(b) kada je otkrivanje sadržaja sporazuma koji proizlazi iz mirenja potrebno za provedbu ili izvršenje sporazuma.</p> <p>2. Ništa u stavku 1. ne sprečava države članice da donesu strože mjere za zaštitu tajnosti mirenja.</p>	<p style="text-align: center;">Dopuštenost dokaza</p> <p style="text-align: center;">Članak 22.</p> <p>(2) Ako se stranke nisu drugačije sporazumjele, medijator i osobe koje sudjeluju u postupku medijacije u bilo kojem svojstvu, ne mogu biti prisiljene svjedočiti u arbitražnom, sudskom ili bilo kojem drugom postupku vezano za informacije i podatke koji proizlaze iz postupka medijacije ili su s njim povezani.</p> <p>(3) U sudskom, arbitražnom ili drugom postupku dokazi iz stavka 1. ovoga članka odbacit će se kao nedopušteni. Iznimno, podaci i informacije iz stavka 1. ovoga članka se u postupku pred arbitražom, sudom ili drugim državnim tijelom mogu upotrijebiti u dokazne svrhe samo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pod uvjetima i u opsegu koji zahtijeva zakon, ako je to nužno zbog zaštite javnog poretka <p>ili</p> <ul style="list-style-type: none"> – ako je to potrebno za provedbu ili ovrhu nagodbe. <p>Napomena:</p> <p>Smatra se da je člankom 22. stavkom 3. Zakona prihvaćena stroža mjera za zaštitu tajnosti mirenja time što, za razliku od</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	---	------------------------------	--

	članka 7. točke 1. a) Direktive, kao iznimka nije naveden razlog odustajanja od tajnosti mirenja u slučaju potrebe osiguravanja zaštite interesa djece ili sprječavanje nanošenja štete fizičkom ili psihološkom integritetu osobe. Navedeno je zakonsko rješenje dopušteno sukladno odredbi članka 7. točke 1. Direktive.		
<p>Članak 8.</p> <p>Utjecaj mirenja na rokove zastare i prekluzivne rokove</p> <p>1. Države članice osiguravaju da stranke koje odaberu mirenje u pokušaju rješavanja spora nisu spriječene u započinjanju sudskog postupka i arbitraže u odnosu na taj spor, zbog isteka prekluzivnih rokova ili rokova zastare u postupku mirenja.</p> <p>2. Stavak 1. ne dovodi u pitanje odredbe o rokovima zastare i prekluzivnim rokovima u međunarodnim sporazumima kojima su države članice stranke.</p>	<p>Točka 1.</p> <p>Učinak na zastarne rokove i rokove za podnošenje tužbe</p> <p>Članak 24.</p> <p>(1) Stranke koje su u skladu s ovim Zakonom izabrale medijaciju radi pokušaja rješavanja spora ne gube zbog toga mogućnost pokretanja sudskog, arbitražnog ili drugog postupka zbog proteka zastarnog ili prekluzivnog roka.</p>	U potpunosti preuzeto	
		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na točku 2. nije potrebno preuzimanje jer je Ustavom Republike Hrvatske određeno da međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni u skladu s Ustavom i objavljeni, a koji su na snazi, čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske, a po pravnoj su snazi iznad zakona.

<p>Članak 9.</p> <p>Informacije za širu javnost</p> <p>Države članice potiču, na bilo koji način koji smatraju prikladnim, stavljanje široj javnosti na raspolaganje, posebno putem interneta, informacija o tome kako mogu stupiti u kontakt s miriteljima i organizacijama koje pružaju usluge mirenja.</p>	<p>Svrha zakona</p> <p>Članak 3.</p> <p>(4) U cilju ostvarenja svrhe ovoga Zakona poticat će se i ohrabrivati korištenje postupaka mirnog rješavanja sporova te edukacija medijatora i drugih osoba koje provode postupak mirnog rješavanja spora, a putem sredstava javnog priopćavanja, elektroničkih i drugih medija objavljivat će informacije o tim postupcima, uključujući informacije o institucijama i medijatorima.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>Članak 10.</p> <p>Informacije o nadležnim sudovima i tijelima</p> <p>Komisija na primjeren način omogućava javnu dostupnost informacija o nadležnim sudovima ili tijelima o kojima je dobila obavijest od država članica u skladu s člankom 6. stavkom 3.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>U odnosu na članak 10. nije potrebno preuzimanje jer se odredba odnosi na obveze Europske komisije.</p>
<p>Članak 11.</p> <p>Preispitivanje</p> <p>Najkasnije 21. svibnja 2016., Komisija Europskom parlamentu i Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni ove Direktive. U izvješću se razmatra razvoj mirenja u Europskoj uniji i utjecaj ove Direktive u državama članicama. Po potrebi, izvješću se prilažu prijedlozi za prilagodbu ove Direktive.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>U odnosu na članak 11. nije potrebno preuzimanje jer se odredba odnosi na obveze Europske komisije.</p>

<p>Članak 12.</p> <p>Prijenos</p> <p>1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 21. svibnja 2011., osim članka 10., s kojim se usklađenje mora završiti najkasnije do 21. studenoga 2010. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>	<p style="text-align: center;">Stupanje na snagu</p> <p style="text-align: center;">Članak 33.</p> <p>Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbi članka 7. i 8., članka 9. stavka 5., članka 10. stavaka 3. te članka 19. stavka 2., koje stupaju na snagu početkom rada Centra za mirno rješavanje sporova.</p> <p style="text-align: center;">Usklađenost s pravnim aktima Europske unije</p> <p style="text-align: center;">Članak 2.</p> <p>Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima medijacije u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 136/3), - Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8), 	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
--	--	------------------------------	--

	<p>- Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305/17).</p> <p>Napomena:</p> <p>U zakonodavstvo Republike Hrvatske Direktiva je preuzeta ranije, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirenju ("Narodne novine", broj 79/09) te Zakonom o mirenju ("Narodne novine", broj 18/11).</p>		
<p>Članak 13.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 13. nije potrebno preuzimanje jer se odredba odnosi na stupanje na snagu Direktive.
<p>Članak 14.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 14. nije potrebno preuzimanje jer se odredbom uređuju adresati Direktive.

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o mirnom rješavanju sporova

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Svrha</p> <p>Svrha je ove Direktive unaprijediti provedbu prava i politika Unije u specifičnim područjima utvrđivanjem zajedničkih minimalnih standarda kojima se pruža visoka razina zaštite osobama koje prijavljuju povrede prava Unije.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Materijalno područje primjene</p> <p>1. Ovom Direktivom utvrđuju se zajednički minimalni standardi za zaštitu osoba koje prijavljuju sljedeće povrede prava Unije:</p>			

<p>(a) povrede koje su obuhvaćene područjem primjene akata Unije navedenih u Prilogu koji se odnose na sljedeća područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. javnu nabavu; ii. financijske usluge, proizvode i tržišta te sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma; iii. sigurnost i sukladnost proizvoda; iv. sigurnost prometa; v. zaštitu okoliša; vi. zaštitu od zračenja i nuklearnu sigurnost; vii. sigurnost hrane i hrane za životinje, zdravlje i dobrobit životinja; viii. javno zdravlje; ix. zaštitu potrošača; x. zaštitu privatnosti i osobnih podataka te sigurnost mrežnih i informacijskih sustava; <p>(b) povrede koje utječu na financijske interese Unije kako je navedeno u članku 325. UFEU-a i dodatno utvrđeno u relevantnim mjerama Unije;</p> <p>(c) povrede koje se odnose na unutarnje tržište, kako je</p>			
--	--	--	--

<p>navedeno u članku 26. stavku 2. UFEU-a, uključujući povrede pravila Unije o tržišnom natjecanju i državnim potporama, kao i povrede koje se odnose na unutarnje tržište u odnosu na radnje kojima se krše pravila o porezu na dobit ili aranžmane čija je svrha ostvariti poreznu prednost koja je u suprotnosti s ciljem ili svrhom primjenjivog zakonodavstva o porezu na dobit.</p> <p>2. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje ovlast država članica da u okviru nacionalnog prava prošire zaštitu u pogledu područja ili radnji koji nisu obuhvaćeni stavkom 1.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Odnos prema drugim aktima Unije i nacionalnim odredbama</p> <p>1. Ako su u sektorskim aktima Unije navedenima u dijelu II. Priloga predviđena posebna pravila o prijavljivanju povreda, primjenjuju se ta</p>			

<p>pravila. Odredbe ove Direktive primjenjuju se u mjeri u kojoj pitanje nije obvezno uređeno u tim sektorskim aktima Unije.</p> <p>2. Ovom se Direktivom ne utječe na nadležnost država članica da jamče nacionalnu sigurnost ni na njihovu ovlast da štite svoje ključne sigurnosne interese. Ona se osobito ne primjenjuje na prijave povreda pravila javne nabave koja uključuje obrambene ili sigurnosne aspekte osim ako su obuhvaćena relevantnim aktima Unije.</p> <p>3. Ovom se Direktivom ne utječe na primjenu prava Unije ili nacionalnog prava koje se odnosi na bilo što od sljedećeg:</p> <p>(a) zaštitu klasificiranih podataka;</p> <p>(b) zaštitu obveze čuvanja odvijetničke tajne i medicinske privatnosti;</p> <p>(c) tajnost sudskih vijećanja;</p> <p>(d) pravila o kaznenom postupku.</p>			
---	--	--	--

<p>4. Ovom se Direktivom ne utječe na nacionalna pravila o ostvarivanju prava radnika na savjetovanje sa svojim predstavnicima ili sindikatima i o zaštiti od svake neopravdane štetne mjere uzrokovane takvim savjetovanjima te o autonomiji socijalnih partnera i njihovom pravu sklapanja kolektivnih ugovora. Time se ne dovodi u pitanje razina zaštite koja se pruža ovom Direktivom.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Osobno područje primjene</p> <p>1. Ova Direktiva primjenjuje se na prijavitelje koji su zaposleni u privatnom ili javnom sektoru i stekli su informacije o povredama u radnom okruženju, što uključuje najmanje sljedeće osobe:</p> <p>(a) osobe koje imaju status radnika u smislu članka 45. stavka 1. UFEU-a, uključujući službenike;</p>			

<p>(b) osobe koje imaju položaj samozaposlenih osoba u smislu članka 49. UFEU-a;</p> <p>(c) dioničare i osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela poduzeća, uključujući neizvršne članove, te volontere i plaćene ili neplaćene vježbenike;</p> <p>(d) osobe koje rade pod nadzorom i u skladu s uputama ugovaratelja, podugovaratelja i dobavljača.</p> <p>2. Ova se Direktiva primjenjuje na prijavitelje i ako prijave ili javno razotkriju informacije o povredama stečene u okviru obavljanja poslova koje je u međuvremenu prestalo.</p> <p>3. Ova Direktiva primjenjuje se i na prijavitelje čije obavljanje poslova tek treba početi u slučajevima u kojima je ta osoba stekla informacije o povredi tijekom postupka zapošljavanja ili tijekom pregovora prije sklapanja ugovora.</p>			
--	--	--	--

<p>4. Mjere za zaštitu prijavitelja navedene u poglavlju VI. prema potrebi se primjenjuju i na:</p> <p>(a) prijaviteljeve pomagače;</p> <p>(b) treće osobe povezane s prijaviteljima, a koje bi mogle pretrpjeti osvetu u radnom okruženju, kao što su kolege ili srodnici prijavitelja; i</p> <p>(c) pravne subjekte u vlasništvu prijavitelja, za koje prijavitelji rade ili s kojima su prijavitelji na drugi način povezani u radnom okruženju.</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „povrede” znači radnje ili propusti koji su:</p> <p>i. nezakoniti i odnose se na akte Unije i područja obuhvaćena materijalnim područjem primjene iz članka 2.; ili</p>			

<p>ii. u suprotnosti s ciljem i svrhom pravila iz akata Unije i područja obuhvaćenih materijalnim područjem primjene iz članka 2.;</p> <p>2. „informacije o povredama” znači informacije, uključujući opravdane sumnje, o stvarnim ili mogućim povredama koje su se dogodile ili su vrlo izgledne u organizaciji u kojoj prijavitelj radi ili je radio ili u drugoj organizaciji s kojom je prijavitelj u kontaktu ili bio u kontaktu tijekom obavljanja posla, te o pokušajima prikrivanja takvih povreda;</p> <p>3. „prijava” ili „prijaviti” znači usmeno ili pisano prenošenje informacija o povredama;</p> <p>4. „unutarnje prijavljivanje” znači usmeno ili pisano prenošenje informacija o povredama unutar pravnog subjekta u privatnom ili javnom sektoru;</p> <p>5. „vanjsko prijavljivanje” znači usmeno ili pisano prenošenje informacija o povredama nadležnim tijelima;</p> <p>6. „javno razotkrivanje” ili „javno razotkriti” znači</p>			
--	--	--	--

<p>stavljanje informacija o povredama na raspolaganje javnosti;</p> <p>7. „prijavitelj” znači fizička osoba koja prijavljuje ili javno razotkriva informacije o povredama stečene u okviru svojih aktivnosti povezanih s poslom;</p> <p>8. „prijaviteljev pomagač” znači fizička osoba koja pomaže prijavitelju u postupku prijavljivanja u radnom okruženju te čija bi pomoć trebala biti povjerljiva;</p> <p>9. „radno okruženje” znači trenutačne ili prethodne profesionalne aktivnosti u javnom ili privatnom sektoru u okviru kojih, neovisno o prirodi tih aktivnosti, osobe stječu informacije o povredama i u okviru kojih bi te osobe mogle doživjeti osvetu ako prijave takve informacije;</p> <p>10. „prijavljena osoba” znači fizička ili pravna osoba koja je u prijavi ili pri javnom razotkrivanju navedena kao osoba koja je počinila povredu ili s kojom je ta osoba povezana;</p>			
--	--	--	--

<p>11. „osveta” znači svaka izravna ili neizravna radnja ili propust u radnom okruženju potaknuta unutarnjim ili vanjskim prijavljivanjem ili javnim razotkrivanjem, a uzrokuje ili može uzrokovati neopravdanu štetu prijavitelju;</p> <p>12. „daljnje postupanje” znači svaka mjera koju je primatelj prijave ili bilo koje nadležno tijelo poduzeo radi procjene točnosti navoda iz prijave i, prema potrebi, radi rješavanja prijavljene povrede, među ostalim s pomoću mjera kao što su unutarnja istraga, istraga, progon, mjera za povrat sredstava ili zaključivanje postupka;</p> <p>13. „povratna informacija” znači pružanje informacija prijaviteljima u vezi s predviđenim ili poduzetim daljnjim postupanjima te o razlozima za takvo daljnje postupanje;</p> <p>14. „nadležno tijelo” znači svako nacionalno tijelo koje je imenovano za zaprimanje prijave u skladu s</p>			
---	--	--	--

<p>poglavljem III. i pružanje povratne informacije prijavitelju i/ili koje je imenovano za obavljanje dužnosti predviđenih ovom Direktivom, posebno u pogledu daljnjeg postupanja.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Uvjeti za zaštitu prijavitelja</p> <p>1. Prijavitelji imaju pravo na zaštitu na temelju ove Direktive pod uvjetom da su:</p> <p>(a) imali opravdan razlog vjerovati da su prijavljene informacije o povredama istinite u trenutku prijave i da su te informacije obuhvaćene područjem primjene ove Direktive; i</p> <p>(b) podnijeli prijavu unutarnjim kanalima u skladu s člankom 7. ili vanjskim kanalima u skladu s člankom 10., ili su javno razotkrili informacije u skladu s člankom 15.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje postojeće obveze za omogućivanje anonimnih</p>			

<p>prijava u skladu s pravom Unije, ovom Direktivom ne utječe se na ovlast država članica da odluče o tome jesu li pravni subjekti u privatnom ili javnom sektoru i nadležna tijela dužni prihvatiti anonimne prijave povreda i postupati dalje na temelju njih.</p> <p>3. Osobe koje su anonimno prijavile ili javno razotkrile informacije o povredama, a čiji je identitet naknadno utvrđen i koje trpe osvetu imaju neovisno o tome pravo na zaštitu predviđenu poglavljem VI., pod uvjetom da ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 1.</p> <p>4. Osobe koje povrede obuhvaćene područjem primjene ove Direktive prijavljuju nadležnim institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije imaju pravo na zaštitu utvrđenu ovom Direktivom pod istim uvjetima kao osobe koje podnose prijavu vanjskim kanalima.</p> <p>POGLAVLJE II.</p>			
---	--	--	--

<p>UNUTARNJE PRIJAVLJIVANJE I DALJNJE POSTUPANJE</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Podnošenje prijave kanalima za unutarnje prijavljivanje</p> <p>1. Kao opće načelo i ne dovodeći u pitanje članke 10. i 15., informacije o povredama mogu se prijaviti kanalima za unutarnje prijavljivanje i postupcima predviđenima u ovom poglavlju.</p> <p>2. Države članice potiču davanje prednosti podnošenju prijave kanalima za unutarnje prijavljivanje pred podnošenjem prijave kanalima za vanjsko prijavljivanje ako se povreda može učinkovito interno riješiti i ako prijavitelj smatra da nema rizika od osvete.</p> <p>3. Odgovarajuće informacije o upotrebi kanala za unutarnje</p>			

<p>prijavljivanje iz stavka 2. pružaju se u kontekstu informacija koje daju pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru na temelju članka 9. stavka 1. točke (g) i nadležna tijela na temelju članka 12. stavka 4. točke (a) i članka 13.</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Obveza uspostave kanala za unutarnje prijavljivanje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru uspostave kanale i postupke za unutarnje prijavljivanje i daljnje postupanje, nakon savjetovanja i u dogovoru sa socijalnim partnerima, ako je to predviđeno nacionalnim pravom.</p> <p>2. Kanalima i postupcima iz stavka 1. ovog članka radnicima subjekta omogućuje se prijavljivanje informacija o povredama. Njima se i drugim osobama iz članka 4. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) te članka 4. stavka 2. koje su u kontaktu s</p>			

<p>tim subjektom u okviru aktivnosti povezanih s poslom može omogućiti prijavljivanje informacija o povredama.</p> <p>3. Stavak 1. primjenjuje se na pravne subjekte u privatnom sektoru s 50 ili više radnika.</p> <p>4. Prag utvrđen u stavku 3. ne primjenjuje se na subjekte koji su obuhvaćeni područjem primjene akata Unije iz dijelova I.B i II. Priloga.</p> <p>5. Kanalima za prijavljivanje može interno upravljati osoba ili odjel koji su imenovani u tu svrhu ili ih eksterno može pružati treća osoba. Zaštitne mjere i zahtjevi iz članka 9. stavka 1. primjenjuju se i na treće osobe kojima je povjereno upravljanje kanalom za prijavljivanje pravnog subjekta u privatnom sektoru.</p> <p>6. Pravni subjekti u privatnom sektoru koji imaju između 50 i 249 radnika mogu dijeliti resurse u pogledu primitka prijava i svih istraga koje se trebaju provesti. Time se ne dovode u pitanje obveze</p>			
--	--	--	--

<p>čuvanja povjerljivosti, pružanja povratne informacije i rješavanja prijavljene povrede koje za takve subjekte proizlaze iz ove Direktive.</p> <p>7. Nakon odgovarajuće procjene rizika, uzimajući u obzir prirodu aktivnosti subjekata i posljedičnu razinu rizika, posebno za okoliš i javno zdravlje, države članice mogu zahtijevati od pravnih subjekata u privatnom sektoru s manje od 50 radnika da uspostave kanale i postupke za unutarnje prijavljivanje u skladu s poglavljem II.</p> <p>8. Države članice Komisiju obavješćuju o svakoj odluci koju donesu kako bi od pravnih subjekata u privatnom sektoru zahtijevale da uspostave kanale za unutarnje prijavljivanje na temelju stavka 7. Ta obavijest sadržava razloge za odluku i kriterije primijenjene u procjeni rizika iz stavka 7. Komisija o toj odluci obavješćuje druge države članice.</p>			
--	--	--	--

<p>9. Stavak 1. primjenjuje se na sve pravne subjekte u javnom sektoru, uključujući svaki subjekt koji je u vlasništvu ili pod kontrolom takvih subjekata.</p> <p>Države članice iz obveze iz stavka 1. mogu izuzeti općine s manje od 10 000 stanovnika ili manje od 50 radnika odnosno druge subjekte iz prvog podstavka ovog stavka s manje od 50 radnika.</p> <p>Države članice mogu predvidjeti da općine mogu dijeliti kanale za unutarnje prijavljivanje ili da tim kanalima upravljaju zajednička općinska tijela u skladu s nacionalnim pravom, pod uvjetom da su dijeljeni kanali za unutarnje prijavljivanje različiti i autonomni u odnosu na relevantne kanale za vanjsko prijavljivanje.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 9.</p> <p>Postupci za unutarnje prijavljivanje i daljnje postupanje</p> <p>1. Postupci za unutarnje prijavljivanje i daljnje postupanje iz članka 8. uključuju sljedeće:</p> <p>(a) kanale za zaprimanje prijave koji su oblikovani, uspostavljeni i djeluju na siguran način kojim se osigurava zaštita povjerljivosti identiteta prijavitelja i svake treće osobe koja se spominje u prijavi te sprječava pristup neovlaštenim članovima osoblja;</p> <p>(b) potvrdu o primitku prijave upućenu prijavitelju u roku od sedam dana od tog primitka;</p> <p>(c) imenovanje nepristrane osobe ili odjela nadležnih za daljnje postupanje na temelju prijave, što može biti ista osoba ili odjel koji zaprimaju prijave, i koji će održavati komunikaciju s prijaviteljem i, prema</p>			
--	--	--	--

<p>potrebi, tražiti od njega dodatne informacije i pružiti mu povratnu informaciju;</p> <p>(d) savjesno daljnje postupanje imenovane osobe ili odjela iz točke (c);</p> <p>(e) savjesno daljnje postupanje, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, u slučaju anonimnih prijava;</p> <p>(f) razuman rok za pružanje povratne informacije, koji nije dulji od tri mjeseca od potvrde o primitku prijave ili, ako potvrda nije poslana prijavitelju, tri mjeseca od isteka sedmodnevnog razdoblja nakon podnošenja prijave;</p> <p>(g) pružanje jasnih i lako dostupnih informacija o postupcima za podnošenje prijave vanjskim kanalima nadležnim tijelima na temelju članka 10. i, prema potrebi, institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije.</p> <p>2. Kanalima iz stavka 1. točke (a) omogućuje se podnošenje prijave u pisanom ili usmenom obliku ili na oba načina. Usmeno prijavljivanje moguće</p>			
--	--	--	--

<p>je telefonom ili drugim sustavima glasovnih poruka te, na zahtjev prijavitelja, fizičkim sastankom u razumnom roku.</p> <p>POGLAVLJE III.</p> <p>VANJSKO PRIJAVLJIVANJE I DALJNJE POSTUPANJE</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Podnošenje prijave kanalima za vanjsko prijavljivanje</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 15. stavak 1. točku (b), prijavitelji prijavljuju informacije o povredama upotrebom kanala i postupaka iz članka 11. i 12., nakon što su prvo prijavili kanalima za unutarnje prijavljivanje, ili izravnom prijavom kanalima za vanjsko prijavljivanje.</p>			

<p>Članak 11.</p> <p>Obveza uspostave kanala za vanjsko prijavljivanje i daljnjeg postupanja na temelju prijave</p> <p>1. Države članice imenuju tijela koja su nadležna za zaprimanje prijave, pružanje povratne informacije u vezi s njima i daljnje postupanje na temelju njih te im osiguravaju odgovarajuće resurse.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela:</p> <p>(a) uspostave neovisne i autonomne kanale za vanjsko prijavljivanje te za zaprimanje i postupanje s informacijama o povredama;</p> <p>(b) bez odgode, a u svakom slučaju unutar sedam dana od primitka prijave, potvrde taj primitak, osim ako je prijavitelj izričito zatražio suprotno ili ako nadležno tijelo opravdano vjeruje da bi se potvrdom primitka prijave ugrozila zaštita identiteta prijavitelja;</p>			
---	--	--	--

<p>(c) savjesno provode daljnja postupanja na temelju prijava;</p> <p>(d) u razumnom roku, koji nije dulji od tri mjeseca ili šest mjeseci u valjano opravdanim slučajevima, prijavitelju pruže povratnu informaciju;</p> <p>(e) obavješćuju prijavitelja o konačnom ishodu istraga potaknutih prijavom, u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom;</p> <p>(f) prema potrebi, nadležnim institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije pravodobno prosljeđuju informacije iz prijave radi provođenja daljnje istrage, ako je tako predviđeno pravom Unije ili nacionalnim pravom.</p> <p>3. Države članice mogu predvidjeti da nadležna tijela nakon pomne procjene mogu odlučiti da je prijavljena povreda očito neznatna te da ne zahtijeva daljnje postupanje na temelju ove Direktive, osim zaključivanja postupka. Time se ne utječe na druge obveze ili</p>			
--	--	--	--

<p>druge primjenjive postupke za rješavanje prijavljene povrede ni na zaštitu koja se pruža ovom Direktivom u vezi s unutarnjim ili vanjskim prijavljivanjem. U takvom slučaju nadležna tijela obavješćuju prijavitelja o svojoj odluci i razlozima za nju.</p> <p>4. Države članice mogu predvidjeti da nadležna tijela mogu odlučiti zaključiti postupke u vezi s repetitivnim prijavama koje ne sadržavaju značajne nove informacije o povredama u odnosu na prethodnu prijavu u vezi s kojom su relevantni postupci zaključeni, osim ako je drukčije daljnje postupanje opravdano novim pravnim ili činjeničnim okolnostima. U takvom slučaju nadležna tijela obavješćuju prijavitelja o svojoj odluci i razlozima za nju.</p> <p>5. Države članice mogu predvidjeti da u slučaju velikog priljeva prijava nadležna tijela prednost mogu dati prijavama o teškim povredama ili o povredama ključnih odredaba obuhvaćenih područjem</p>			
--	--	--	--

<p>primjene ove Direktive, ne dovodeći u pitanje rok iz stavka 2. točke (d).</p> <p>6. Države članice osiguravaju da svako tijelo koje je zaprimilo prijavu, ali nije nadležno za rješavanje prijavljene povrede proslijedi tu prijavu nadležnom tijelu u razumnom roku i na siguran način te da je prijavitelj bez odgode obaviješten o takvom prosljeđivanju.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Oblikovanje kanala za vanjsko prijavljivanje</p> <p>1. Kanali za vanjsko prijavljivanje smatraju se neovisnima i autonomnima ako ispunjavaju sve sljedeće kriterije:</p> <p>(a) oblikovani su, uspostavljeni i funkcioniraju tako da se osigurava potpunost, cjelovitost i povjerljivost informacija te sprječava pristup neovlaštenim članovima osoblja nadležnog tijela;</p>			

<p>(b)omogućuju čuvanje informacija u trajnom obliku u skladu s člankom 18. kako bi se omogućilo provođenje daljnjih istraga.</p> <p>2. Kanalima za vanjsko prijavljivanje omogućuje se podnošenje prijava u pisanom i usmenom obliku. Usmeno prijavljivanje moguće je telefonom ili drugim sustavima glasovnih poruka te, na zahtjev prijavitelja, fizičkim sastankom u razumnom roku.</p> <p>3. Ako je prijava zaprimljena kanalima koji nisu kanali za prijavljivanje iz stavaka 1. ili 2. ili ako su je zaprimili članovi osoblja koji nisu odgovorni za postupanje s prijavama, nadležna tijela osiguravaju da je članovima osoblja koji su zaprimili prijavu zabranjeno otkriti informacije kojima bi se mogao utvrditi identitet prijavitelja ili prijavljene osobe te da ti članovi osoblja bez odgode i bez izmjena prosljede prijavu članovima osoblja koji su odgovorni za postupanje s prijavama.</p>			
---	--	--	--

<p>4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imenuju članove osoblja odgovorne za postupanje s prijavama, a osobito za:</p> <p>(a) pružanje informacija o postupcima podnošenja prijava svim zainteresiranim osobama;</p> <p>(b) zaprimanje prijava i daljnje postupanje na temelju prijava;</p> <p>(c) održavanje kontakta s prijaviteljem u svrhu pružanja povratne informacije i traženja dodatnih informacija, ako su potrebne.</p> <p>5. Članovi osoblja iz stavka 4. sudjeluju u posebnom osposobljavanju za postupanje s prijavama.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Informacije o primitku prijava i daljnjem postupanju na temelju njih</p> <p>Države članice osiguravaju da nadležna tijela na svojim</p>			

<p>internetskim stranicama u zasebnom, lako prepoznatljivom i lako dostupnom odjeljku objavljuju barem sljedeće informacije:</p> <p>(a) uvjete pod kojima se ostvaruje pravo na zaštitu u skladu s ovom Direktivom;</p> <p>(b) podatke za kontakt za kanale za vanjsko prijavljivanje kako je predviđeno člankom 12., posebno adresu e-pošte i poštansku adresu te brojeve telefona takvih kanala, uz napomenu snimaju li se telefonski razgovori;</p> <p>(c) postupke koji se primjenjuju na prijavu povreda, uključujući način na koji nadležno tijelo može od prijavitelja zatražiti da pojasni prijavljene informacije ili pruži dodatne informacije, rok za pružanje povratne informacije te vrstu i sadržaj takve povratne informacije.</p> <p>(d) režim povjerljivosti koji se primjenjuje na prijave, a posebno na informacije u vezi s obradom osobnih podataka u skladu s</p>			
---	--	--	--

<p>člankom 17. ove Direktive, člancima 5. i 13. Uredbe (EU) 2016/679, člankom 13. Direktive (EU) 2016/680 i člankom 15. Uredbe (EU) 2018/1725, prema potrebi;</p> <p>(e) vrstu potrebnog daljnjeg postupanja na temelju prijava;</p> <p>(f) pravna sredstva i postupke za zaštitu od osвете te mogućnosti dobivanja povjerljivih savjeta za osobe koje razmatraju podnošenje prijave;</p> <p>(g) izjavu u kojoj se jasno objašnjavaju uvjeti pod kojima su osobe koje podnose prijavu nadležnom tijelu zaštićene od snošenja odgovornosti za povredu povjerljivosti na temelju članka 21. stavka 2.; i</p> <p>(h) podatke za kontakt informacijskog centra ili jedinstvenog neovisnog upravnog tijela, kako je predviđeno člankom 20. stavkom 3., ako je primjenjivo.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 14.</p> <p>Preispitivanje postupaka od strane nadležnih tijela</p> <p>Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela redovito, a najmanje jedanput u tri godine preispituju svoje postupke za zaprimanje prijava i daljnje postupanje na temelju njih. Pri preispitivanju takvih postupaka nadležna tijela uzimaju u obzir svoje iskustvo i iskustvo drugih nadležnih tijela i sukladno tome prilagođavaju svoje postupke.</p> <p>POGLAVLJE IV.</p> <p>JAVNA RAZOTKRIVANJA</p>			
<p>Članak 15.</p> <p>Javna razotkrivanja</p> <p>1. Osoba koja javno razotkriva informacije ima pravo na zaštitu u skladu s ovom Direktivom ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:</p> <p>(a) osoba je prvo podnijela prijavu unutarnjim i</p>			

<p>vanjskim kanalima, ili izravno vanjskim kanalima u skladu s poglavljima II. i III., ali u roku iz članka 9. stavka 1. točke (f) ili članka 11. stavka 2. točke (d) nisu poduzete odgovarajuće mjere kao odgovor na prijavu; ili</p> <p>(b) osoba je ima opravdan razlog vjerovati da:</p> <p>i. povreda može predstavljati neposrednu ili očitu opasnost za javni interes, kao u slučaju krizne situacije ili rizika od nepopravljive štete; ili</p> <p>ii. u slučaju vanjskog prijavljivanja postoji rizik od osvete ili su izgledi da će se povreda djelotvorno ukloniti niski zbog posebnih okolnosti slučaja, primjerice ako bi dokazi mogli biti skriveni ili uništeni ili ako bi tijelo moglo biti u dosluhu s počiniteljem povrede odnosno sudjelovati u povredi.</p> <p>2. Ovaj se članak ne primjenjuje na slučajeve u</p>			
--	--	--	--

<p>kojima osoba izravno otkrije informacije medijima na temelju posebnih nacionalnih odredaba kojima se uspostavlja sustav zaštite u pogledu slobode izražavanja i informiranja.</p> <p>POGLAVLJE V.</p> <p>ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA UNUTARNJE I VANJSKE PRIJAVE</p>			
<p>Članak 16.</p> <p>Dužnost povjerljivosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se identitet prijavitelja bez izričitog pristanka te osobe ne otkriva nikome tko nije ovlašteni član osoblja nadležan za zaprimanje prijava ili daljnje postupanje na temelju njih. To se primjenjuje i na sve druge informacije iz kojih se izravno ili neizravno može utvrditi identitet prijavitelja.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1., identitet prijavitelja i sve ostale informacije iz stavka 1. mogu se otkriti samo ako je to nužna</p>			

<p>i razmjerna obveza koja se nalaže pravom Unije ili nacionalnim pravom u kontekstu istraga nacionalnih tijela ili u okviru sudskog postupka, među ostalim radi zaštite pravâ na obranu prijavljene osobe.</p> <p>3. Otkrivanja izvršena na temelju odstupanja predviđenog u stavku 2. podliježu odgovarajućim zaštitnim mjerama na temelju primjenjivih pravila Unije i nacionalnih pravila. Osobito se prijavitelji obavješćuju prije otkrivanja njihovog identiteta, osim ako bi se takvom informacijom ugrozile povezane istrage ili sudski postupci. Prilikom obavješćivanja nadležna tijela prijaviteljima šalju pisano objašnjenje s razlozima za otkrivanje dotičnih povjerljivih podataka.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela koja zaprime informacije o povredama koje uključuju poslovne tajne ne iskorištavaju i ne otkrivaju te poslovne tajne za svrhe koje</p>			
---	--	--	--

<p>prelaze ono što je potrebno za ispravno daljnje postupanje.</p>			
<p>Članak 17.</p> <p>Obrada osobnih podataka</p> <p>Svaka obrada osobnih podataka u skladu s ovom Direktivom, uključujući razmjenu ili prijenos osobnih podataka nadležnim tijelima, obavlja se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom (EU) 2016/680. Institucije, tijela, uredi ili agencije Unije obavljaju sve razmjene ili prijenos informacija u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725.</p> <p>Osobni podaci koji očito nisu relevantni za postupanje s određenom prijavom ne prikupljaju se ili se, ako se slučajno prikupe, brišu bez nepotrebne odgode.</p>			

Članak 18.

Vođenje evidencije o prijavama

1. Države članice osiguravaju da pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela vode evidenciju o svakoj zaprimljenoj prijavi, u skladu sa zahtjevima u pogledu povjerljivosti predviđenima u članku 16. Prijave se čuvaju samo onoliko dugo koliko je potrebno i razmjerno radi ispunjavanja zahtjeva koji se nameću ovom Direktivom ili drugih zahtjeva koji se nameću pravom Unije ili nacionalnim pravom.

2. Ako se za podnošenje prijave upotrebljava telefonska linija na kojoj je moguće napraviti zvučni zapis ili drugi sustav glasovnih poruka na kojem je moguće napraviti zvučni zapis, pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela imaju pravo evidentirati usmenu prijavu, uz suglasnost prijavitelja, na jedan od sljedećih načina:

<p>(a)zvučnim zapisom razgovora u trajnom i dostupnom obliku; ili</p> <p>(b)potpunim i točnim prijepisom razgovora koji izrađuju članovi osoblja koji su odgovorni za postupanje s prijavom.</p> <p>Pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela nude prijavitelju mogućnost da provjeri i ispravi prijepis poziva te da ga ovjeri potpisom.</p> <p>3. Ako se za podnošenje prijave upotrebljava telefonska linija na kojoj nije moguće napraviti zvučni zapis ili drugi sustav glasovnih poruka na kojem nije moguće napraviti zvučni zapis, pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela imaju pravo evidentirati usmenu prijavu u obliku točnog zapisnika razgovora koji zapisuje član osoblja odgovoran za postupanje s prijavom. Pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela nude prijavitelju mogućnost da provjeri i ispravi zapisnik</p>			
---	--	--	--

<p>razgovora te da ga ovjeri potpisom.</p> <p>4. Ako osoba zatraži sastanak s članovima osoblja pravnih subjekata u privatnom i javnom sektoru ili nadležnih tijela u svrhu podnošenja prijave u skladu s člankom 9. stavkom 2. i člankom 12. stavkom 2., pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela osiguravaju, uz suglasnost prijavitelja, vođenje potpune i točne evidencije sa sastanka u trajnom i dostupnom obliku.</p> <p>Pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna tijela imaju pravo evidentirati sastanak na jedan od sljedećih načina:</p> <p>(a) zvučnim zapisom razgovora u trajnom i dostupnom obliku; ili</p> <p>(b) točnim zapisnikom sa sastanka koji izrađuju članovi osoblja odgovorni za postupanje s prijavom.</p> <p>Pravni subjekti u privatnom i javnom sektoru i nadležna</p>			
---	--	--	--

<p>tijela nude prijavitelju mogućnost da provjeri i ispravi zapisnik sa sastanka te da ga ovjeri potpisom.</p> <p>POGLAVLJE VI.</p> <p>MJERE ZAŠTITE</p>			
<p>Članak 19.</p> <p>Zabrana osvete</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere za zabranu svih oblika osvete nad osobama iz članka 4., uključujući prijetnje osvetom i pokušaje osvete, među ostalim posebno onih u obliku:</p> <p>(a) privremenog udaljavanja, otpuštanja, razrješenja ili jednakovrijednih mjera;</p> <p>(b) nazadovanja ili uskraćivanja mogućnosti za napredovanje;</p> <p>(c) prijenosa dužnosti, promjene mjesta rada, smanjenja plaće, promjene radnog vremena;</p> <p>(d) uskraćivanja mogućnosti za osposobljavanje;</p>			

<p>(e) negativne ocjene rada ili preporuke za zapošljavanje;</p> <p>(f) nametanja ili određivanja stegovne mjere, prijekora ili druge sankcije, uključujući financijsku sankciju;</p> <p>(g) prisile, zastrašivanja, uznemiravanja ili izoliranja;</p> <p>(h) diskriminacije, stavljanja u nepovoljni položaj ili nepravednog tretmana;</p> <p>(i) nepretvaranja ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme ako je radnik imao legitimno očekivanje da će mu se ponuditi stalno zaposlenje;</p> <p>(j) neproduženja ugovora o radu na određeno vrijeme ili njegova prijevremenog raskida;</p> <p>(k) štete, uključujući štetu za ugled osobe, osobito na društvenim mrežama, ili financijskog gubitka, uključujući gubitak poslovanja i gubitak prihoda;</p> <p>(l) stavljanja na crnu listu na temelju neformalnog ili formalnog sektorskog sporazuma ili sporazuma koji se primjenjuje na cijelu</p>			
---	--	--	--

<p>industriju, što može značiti da osoba u budućnosti neće moći naći posao u tom sektoru ili industriji;</p> <p>(m) prijevremenog raskida ugovora o nabavi robe ili usluga ili njegova poništavanja;</p> <p>(n) poništavanja licencije ili dozvole;</p> <p>(o) psihijatrijskih ili liječničkih upućivanja.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Mjere potpore</p> <p>1. Države članice osiguravaju da osobe iz članka 4. imaju, prema potrebi, pristup mjerama potpore, što se osobito odnosi na sljedeće:</p> <p>(a) sveobuhvatne i neovisne informacije i savjete koji su lako dostupni javnosti i besplatni, a odnose se na dostupne postupke i pravna sredstva za zaštitu od osвете te prava prijavljene osobe;</p> <p>(b) učinkovitu pomoć nadležnih tijela pred bilo kojim relevantnim tijelom koje sudjeluje u njihovoj zaštiti</p>	<p>Točka 1.</p> <p>Usklađenost s pravnim aktima Europske unije</p> <p>Članak 2.</p> <p>Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi:</p> <p>Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o nekim aspektima medijacije u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 136/3)</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>od osvete uključujući, ako je tako predviđeno nacionalnim pravom, potvrdu činjenice da imaju pravo na zaštitu u skladu s ovom Direktivom; i</p> <p>(c) pravnu pomoć u kaznenim i prekograničnim građanskim postupcima u skladu s Direktivom (EU) 2016/1919 i Direktivom 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (48) te, u skladu s nacionalnim pravom, pravnu pomoć u daljnjim postupcima i pravno savjetovanje ili drugu pravnu pomoć.</p> <p>2. Države članice mogu u okviru sudskog postupka predvidjeti financijsku pomoć i mjere potpore za prijavitelje, uključujući psihološku potporu.</p> <p>3. Mjere potpore iz ovog članka može, prema potrebi, pružati informacijski centar ili jedinstveno i jasno utvrđeno neovisno upravno tijelo.</p>	<p style="text-align: center;">Definicije</p> <p style="text-align: center;">Članak 4.</p> <p>(1) U smislu ovoga Zakona:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mirno rješavanje spora je svaki izvansudski ili sudski postupak kojim stranke nastoje sporazumno riješiti spor, uključujući medijaciju i strukturirane pregovore – medijacija je svaki postupak, bez obzira na to provodi li se u sudu, instituciji za medijaciju ili izvan njih, u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor uz pomoć jednog ili više medijatora koji strankama pomažu postići nagodbu, bez ovlasti da im nametnu obvezujuće rješenje – strukturirani pregovori su zakonom propisani ili dogovoreni postupci mirnog rješavanja spora u kojem stranke neposredno nastoje nagodbom riješiti svoj spor – medijator je osoba upisana u Registar izmiritelja koja na temelju sporazuma stranaka provodi medijaciju – institucija za medijaciju je pravna osoba upisana u Registar institucija za medijaciju koja organizira medijaciju i druga pravna osoba za koju je posebnim propisom određeno da organizira medijaciju. <p style="text-align: center;">Centar za mirno rješavanje sporova</p> <p style="text-align: center;">Članak 6.</p>		
--	--	--	--

	<p>(1) Centar za mirno rješavanje sporova (dalje: Centar) je javna ustanova koja u cilju ostvarenja svrhe ovoga Zakona:</p> <p>potiče razvoj kulture mirnog rješavanja sporova i korištenje postupaka uređenih ovim zakonom</p> <p>osigurava djelotvornu suradnju s tijelima sudbene vlasti i institucijama za mirno rješavanje sporova</p> <p>imenuje, na zahtjev stranaka, osobe koje provode postupak mirnog rješavanja spora</p> <p style="text-align: right;">Medijacija</p> <p>u prekograničnim sporovima</p> <p style="text-align: center;">Članak 27.</p> <p>(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i u prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim predmetima.</p> <p>(3) Prekogranični spor u smislu ovoga Zakona je spor u kojem jedna od stranaka ima prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici Europske unije (dalje u tekstu: državi članici), a u kojoj ga druga stranka nema na dan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kad su se stranke sporazumjele o korištenju medijacije nakon što je došlo do spora - kad je sud odredio medijaciju 		
--	--	--	--

	<p>– kad je po nacionalnom pravu nastala obveza primjene medijacije</p> <p>– kad je sud kojemu je podnesena tužba uputio stranke na medijaciju.</p>		
<p>Članak 21.</p> <p>Mjere za zaštitu od osvete</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su osobe iz članka 4. zaštićene od osvete. Takve mjere uključuju, posebno, one iz stavaka od 2. do 8. ovog članka.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavke 2. i 3., ako osobe prijave informacije o povredama ili javno razotkriju informacije u skladu s ovom Direktivom, ne smatra se da su prekršile bilo kakvo ograničenje u vezi s otkrivanjem informacija te ni na koji način ne snose odgovornost u pogledu takve</p>			

<p>prijave ili javnog razotkrivanja pod uvjetom da su imale opravdan razlog vjerovati da su prijava ili javno razotkrivanje tih informacija bili nužni radi razotkrivanja povrede na temelju ove Direktive.</p> <p>3. Prijavitelji ne snose odgovornost u pogledu stjecanja prijavljenih ili javno razotkrivenih informacija ili pristupa njima, pod uvjetom da takvo stjecanje ili pristup nisu sami po sebi činili kazneno djelo. U slučaju da stjecanje ili pristup sami po sebi čine kazneno djelo kaznena odgovornost ostaje uređena primjenjivim nacionalnim pravom.</p> <p>4. Svaka druga potencijalna odgovornost prijavitelja proizišla iz radnji ili propusta koji su nepovezani s podnošenjem prijave ili javnim razotkrivanjem ili koji nisu potrebni za razotkrivanje povrede na temelju ove Direktive i dalje je uređena primjenjivim pravom Unije ili</p>			
--	--	--	--

<p>primjenjivim nacionalnim pravom.</p> <p>5. U postupcima pred sudom ili drugim tijelom zbog štete koju je pretrpio prijavitelj te pod uvjetom da je ta osoba dokazala da je podnijela prijavu ili javno razotkrila informacije i zbog toga pretrpjela štetu, pretpostavlja se da je šteta nanesena iz osvete zbog prijave ili javnog razotkrivanja. U takvim slučajevima osoba koja je poduzela štetnu mjeru mora dokazati da je ta mjera bila utemeljena na valjano opravdanim razlozima.</p> <p>6. Osobe iz članka 4. imaju, prema potrebi, pristup korektivnim mjerama protiv osvete, uključujući privremenu pomoć do okončanja sudskog postupka, u skladu s nacionalnim pravom.</p> <p>7. U sudskim postupcima, uključujući postupke zbog klevete, povrede autorskog prava, povrede tajnosti, povrede pravila o zaštiti podataka, otkrivanja poslovne</p>			
---	--	--	--

<p>tajne ili zahtjeva za naknadu na temelju privatnog, javnog ili kolektivnog radnog prava, osobe iz članka 4. ne snose nikakvu odgovornost zbog prijava ili javnih razotkrivanja na temelju ove Direktive. Te osobe imaju pravo na temelju te prijave ili javnog razotkrivanja zatražiti odbacivanje predmeta, pod uvjetom da su imale opravdan razlog vjerovati da su prijava ili javno razotkrivanje bili nužni radi razotkrivanja povrede na temelju ove Direktive.</p> <p>Ako osoba podnese prijavu ili javno razotkrije informacije o povredama koje su obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, a te informacije uključuju poslovne tajne, te ako ta osoba ispunjava uvjete iz ove Direktive, takva prijava ili javno razotkrivanje smatraju se zakonitima u skladu s uvjetima iz članka 3. stavka 2. Direktive (EU) 2016/943.</p> <p>8. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale pravna sredstva i potpunu naknadu pretrpljene</p>			
--	--	--	--

<p>štete osobama iz članka 4. u skladu s nacionalnim pravom.</p>			
<p>Članak 22.</p> <p>Mjere za zaštitu prijavljenih osoba</p> <p>1. Države članice osiguravaju da prijavljene osobe, u skladu s Poveljom, imaju potpuno pravo na djelotvoran pravni lijek i pošteno suđenje te na pretpostavku nedužnosti i prava na obranu, uključujući pravo na saslušanje i pravo na pristup svojem predmetu.</p> <p>2. Nadležna tijela u skladu s nacionalnim pravom osiguravaju zaštitu identiteta prijavljenih osoba tijekom trajanja istraga potaknutih prijavom ili javnim razotkrivanjem.</p> <p>3. Pravila utvrđena u člancima 12., 17. i 18. u vezi sa zaštitom identiteta prijavitelja</p>			

<p>primjenjuju se i na zaštitu identiteta prijavljenih osoba.</p>			
<p>Članak 23.</p> <p>Sankcije</p> <p>1. Države članice predviđaju učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije za fizičke ili pravne osobe koje:</p> <p>(a) sprječavaju ili pokušavaju spriječiti podnošenje prijave;</p> <p>(b) se osvećuju protiv osoba iz članka 4.;</p> <p>(c) pokreću zlonamjerne postupke protiv osoba iz članka 4.;</p> <p>(d) krše dužnost čuvanja povjerljivosti identiteta prijavitelja, kako je navedeno u članku 16.</p> <p>2. Države članice predviđaju učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije za prijavitelje za koje je utvrđeno</p>			

<p>da su svjesno prijavili ili javno razotkrili lažne informacije. Države članice također predviđaju mjere za naknadu štete proizišle iz takvih prijava ili javnih razotkrivanja u skladu s nacionalnim pravom.</p>			
<p>Članak 24.</p> <p>Nemogućnost odstupanja od prava i pravnih sredstava</p> <p>Države članice osiguravaju da bilo kojim sporazumom, politikom, oblikom ili uvjetom zapošljavanja, uključujući arbitražne postupke prije spora, ne može doći do odstupanja ili ograničavanja prava i pravnih sredstava predviđenih ovom Direktivom.</p> <p>POGLAVLJE VII.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p>			

<p>Članak 25.</p> <p>Povoljniji tretman i klauzula o neregresiji</p> <p>1. Države članice mogu uvesti ili zadržati odredbe koje su povoljnije za prava prijavitelja od onih utvrđenih u ovoj Direktivi, ne dovodeći u pitanje članak 22. i članak 23. stavak 2.</p> <p>2. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne predstavlja osnovu za smanjenje razine zaštite koju države članice već pružaju u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom.</p>			
<p>Članak 26.</p> <p>Prenošenje i prijelazno razdoblje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 17. prosinca 2021.</p> <p>2. Odstupajući od stavka 1., u pogledu pravnih subjekata u</p>			

<p>privatnom sektoru koji imaju između 50 i 249 radnika, države članice do 17. prosinca 2023. stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s obvezom uspostave kanala za unutarnje prijavljivanje na temelju članka 8. stavka 3.</p> <p>3. Kada države članice donose odredbe iz stavaka 1. i 2., te odredbe sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p>			
<p>Članak 27.</p> <p>Izvješćivanje, ocjenjivanje i preispitivanje</p> <p>1. Države članice dostavljaju Komisiji sve relevantne informacije o provedbi i primjeni ove Direktive. Komisija na temelju dostavljenih informacija do 17. prosinca 2023. Europskom</p>			

<p>parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi i primjeni ove Direktive.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje obveze izvješćivanja utvrđene u drugim pravnim aktima Unije, države članice svake godine Komisiji, po mogućnosti u agregiranom obliku, podnose sljedeće statističke podatke o prijavama iz poglavlja III., ako su dostupni na središnjoj razini u dotičnoj državi članici:</p> <p>(a) broj prijava koje su zaprimila nadležna tijela;</p> <p>(b) broj istraga i postupaka pokrenutih na temelju takvih prijava i njihov ishod;</p> <p>i</p> <p>(c) ako su utvrđeni, procijenjenu financijsku štetu i vraćene iznose nakon istraga i postupaka u vezi s prijavljenim povredama.</p> <p>3. Uzimajući u obzir svoje izvješće podneseno u skladu sa stavkom 1. i statističke podatke država članica dostavljene u skladu sa stavkom 2., Komisija do 17. prosinca 2025. Europskom parlamentu i</p>			
--	--	--	--

<p>Vijeću podnosi izvješće o procjeni učinka nacionalnih propisa kojima se prenosi ova Direktiva. U izvješću se ocjenjuje način funkcioniranja ove Direktive i razmatra potreba za dodatnim mjerama uključujući, prema potrebi, za izmjenama s ciljem proširenja područja primjene ove Direktive na druge akte Unije ili područja, posebno na poboljšanje radnog okruženja radi zaštite zdravlja i sigurnosti radnika te radnih uvjeta.</p> <p>Pored ocjenjivanja iz prvog podstavka, u izvješću se ocjenjuje kako su države članice iskoristile postojeće mehanizme suradnje u sklopu svojih obveza daljnjeg postupanja na temelju podnesenih prijava o povredama obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive te, općenitije, kako surađuju u slučajevima povreda s prekograničnom dimenzijom.</p>			
---	--	--	--

<p>4. Komisija objavljuje izvješća iz stavaka 1. i 3. i osigurava jednostavan pristup njima.</p>			
<p>Članak 28.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>			

<p>PRILOG</p> <p>Dio I.</p> <p>A. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka i. – javna nabava:</p> <p>1.Pravila postupka za javnu nabavu i dodjelu koncesija, za dodjelu ugovora u području obrane i sigurnosti te za dodjelu ugovora subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetske i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i svakog drugog ugovora, kako su utvrđena:</p> <p>i.Direktivom 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovora o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.);</p> <p>ii.Direktivom 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.);</p> <p>iii.Direktivom 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji</p>			
---	--	--	--

<p>djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.);</p> <p>iv. Direktivom 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76.).</p> <p>2. Postupci preispitivanja uređeni sljedećim:</p> <p>i. Direktivom Vijeća 92/13/EEZ od 25. veljače 1992. o usklađivanju zakona i drugih propisa o primjeni pravila Zajednice u postupcima nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnoga gospodarstva, energetskom,</p>			
--	--	--	--

<p>prometnom i telekomunikacijskom sektoru (SL L 76, 23.3.1992., str. 14.);</p> <p>ii. Direktivom Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na primjenu postupaka kontrole na sklapanje ugovora o javnoj nabavi robe i javnim radovima (SL L 395, 30.12.1989., str. 33.).</p> <p>B. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka ii. – financijske usluge, proizvodi i tržišta te sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma:</p> <p>Pravila kojima se utvrđuju regulatorni i nadzorni okvir te zaštita potrošača i ulagača u području financijskih usluga i tržišta kapitala, bankarstva i kreditiranja, ulaganja, osiguranja i reosiguranja, strukovnih i osobnih mirovinskih proizvoda, vrijednosnih papira, investicijskih fondova i platnih usluga u Uniji te djelatnosti iz Priloga I. Direktivi</p>			
--	--	--	--

<p>2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338), kako su utvrđena:</p> <p>i. Direktivom 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.);</p> <p>ii. Direktivom 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i</p>			
--	--	--	--

<p>(EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.);</p> <p>iii.Uredbom (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24.3.2012., str. 1.);</p> <p>iv.Uredbom (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima poduzetničkog kapitala (SL L 115, 25.4.2013., str. 1.);</p> <p>v.Uredbom (EU) br. 346/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima za socijalno poduzetništvo (SL L 115, 25.4.2013., str. 18.);</p> <p>vi.Direktivom 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 60, 28.2.2014., str. 34.);</p>			
---	--	--	--

<p>vii.Uredbom (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EZ (SL L 158, 27.5.2014., str. 77.);</p> <p>viii.Uredbom (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.);</p> <p>ix.Direktivom (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.);</p> <p>x.Direktivom 2004/25/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o ponudama za preuzimanje</p>			
--	--	--	--

[\(SL L 142, 30.4.2004., str. 12.\);](#)

xi. Direktivom 2007/36/EZ
Europskog parlamenta i
Vijeća od 11. srpnja 2007. o
izvršavanju pojedinih prava
dioničara trgovačkih
društava uvrštenih na burzu
[\(SL L 184, 14.7.2007., str. 17.\);](#)

xii. Direktivom 2004/109/EZ
Europskog parlamenta i
Vijeća od 15. prosinca 2004.
o usklađivanju zahtjeva za
transparentnošću u vezi s
informacijama o
izdavateljima čiji su
vrijednosni papiri uvršteni
za trgovanje na uređenom
tržištu i o izmjeni Direktive
2001/34/EZ [\(SL L 390,
31.12.2004., str. 38.\);](#)

xiii. Uredbom (EU) br.
648/2012 Europskog
parlamenta i Vijeća od 4.
srpnja 2012. o OTC
izvedenicama, središnjoj
drugoj ugovornoj strani i
trgovinskom repozitoriju
[\(SL L 201, 27.7.2012., str. 1.\);](#)

xiv. Uredbom (EU) 2016/1011
Europskog parlamenta i
Vijeća od 8. lipnja 2016. o

<p>indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 (SL L 171, 29.6.2016., str. 1.);</p> <p>xv. Direktivom 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.);</p> <p>xvi. Direktivom 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br.</p>			
---	--	--	--

<p>1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.);</p> <p>xvii. Direktivom 2002/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o dodatnom nadzoru kreditnih institucija, društava za osiguranje i investicijskih društava u financijskom konglomeratu i o izmjeni direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 79/267/EEZ, 92/49/EEZ, 92/96/EEZ, 93/6/EEZ i 93/22/EEZ i direktiva 98/78/EZ i 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 35, 11.2.2003., str. 1.);</p> <p>xviii. Direktivom 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL L 173, 12.6.2014., str. 149.);</p> <p>xix. Direktivom 97/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. ožujka 1997. o sustavima naknada štete za investitore (SL L 84, 26.3.1997., str. 22.);</p>			
---	--	--	--

xx.Uredbom (EU) br. 575/2013
Europskog parlamenta i
Vijeća od 26. lipnja 2013. o
bonitetnim zahtjevima za
kreditne institucije i
investicijska društva i o
izmjeni Uredbe (EU) br.
648/2012 ([SL L 176,
27.6.2013., str. 1.](#)).

C. Članak 2. stavak 1. točka (a)
podtočka iii. – sigurnost i
sukladnost proizvoda:

1.Zahtjevi za sigurnost i
sukladnost proizvoda koji se
stavljaju na tržište Unije,
kako su definirani i uređeni:
i.Direktivom 2001/95/EZ
Europskog parlamenta i
Vijeća od 3. prosinca 2001. o
općoj sigurnosti proizvoda
([SL L 11. 15.1.2002., str. 4.](#));
ii.zakonodavstvom Unije o
usklađivanju izrađenih
proizvoda, uključujući
zahtjeve za označivanje,
osim hrane i hrane za
životinje, lijekova za
humanu i veterinarsku
primjenu, živih biljaka i
životinja, proizvoda
ljudskog porijekla i
proizvoda biljaka i životinja

<p>koji su u izravnoj vezi s njihovom daljnjom reprodukcijom, kako je navedeno u priložima I. i II. Uredbi (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.);</p> <p>iii. Direktivom 2007/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. rujna 2007. o uspostavi okvira za homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica te sustava, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila (Okvirna direktiva) (SL L 263, 9.10.2007., str. 1.).</p> <p>2. Pravila o stavljanju na tržište i uporabi osjetljivih i opasnih proizvoda, kako su utvrđena:</p> <p>i. Direktivom 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta</p>			
---	--	--	--

<p>za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146, 10.6.2009., str. 1.);</p> <p>ii. Direktivom Vijeća 91/477/EEZ od 18. lipnja 1991. o nadzoru nabave i posjedovanja oružja (SL L 256, 13.9.1991., str. 51.);</p> <p>iii. Uredbom (EU) br. 98/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o stavljanju na tržište i uporabi prekursora eksploziva (SL L 39, 9.2.2013., str. 1.).</p> <p>D. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka iv. – sigurnost prometa:</p> <p>1. Sigurnosni zahtjevi u sektoru željezničkog prometa, kako su uređeni Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (SL L 138, 26.5.2016., str. 102.).</p> <p>2. Sigurnosni zahtjevi u sektoru civilnog zrakoplovstva, kako su uređeni Uredbom (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20.</p>			
--	--	--	--

<p>listopada 2010. o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ (SL L 295, 12.11.2010., str. 35.).</p> <p>3. Sigurnosni zahtjevi u sektoru cestovnog prometa, kako su uređeni:</p> <p>i. Direktivom 2008/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture (SL L 319, 29.11.2008., str. 59.);</p> <p>ii. Direktivom 2004/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele u transeuropskoj cestovnoj mreži (SL L 167, 30.4.2004., str. 39.);</p> <p>iii. Uredbom (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage</p>			
--	--	--	--

Direktive Vijeća 96/26/EZ,
([SL L 300, 14.11.2009., str. 51.](#)).

4. Sigurnosni zahtjevi u sektoru pomorskog prometa, kako su uređeni:

i. Uredbom (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova ([SL L 131, 28.5.2009., str. 11.](#));

ii. Uredbom (EZ) br. 392/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o odgovornosti prijevoznika u prijevozu putnika morem u slučaju nesreća ([SL L 131, 28.5.2009., str. 24.](#));

iii. Direktivom 2014/90/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o pomorskoj opremi i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/98/EZ ([SL L 257, 28.8.2014., str. 146.](#));

iv. Direktivom 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o određivanju temeljnih

<p>načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i o izmjeni Direktive Vijeća 1999/35/EZ i Direktive 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 131, 28.5.2009., str. 114.);</p> <p>v. Direktivom 2008/106/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o minimalnoj razini osposobljavanja pomoraca (SL L 323, 3.12.2008., str. 33.);</p> <p>vi. Direktivom Vijeća 98/41/EZ od 18. lipnja 1998. o upisu osoba koje putuju putničkim brodovima koji plove prema lukama ili iz luka država članica Zajednice (SL L 188, 2.7.1998., str. 35.);</p> <p>vii. Direktivom 2001/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. prosinca 2001. o utvrđivanju usklađenih zahtjeva i postupaka za siguran ukrcaj i iskrcaj brodova za rasuti teret (SL L 13, 16.1.2002., str. 9.).</p> <p>5. Sigurnosni zahtjevi, kako su uređeni Direktivom</p>			
---	--	--	--

2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari ([SL L 260, 30.9.2008., str. 13.](#)).

E. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka v. – zaštita okoliša:

1.Svako kazneno djelo protiv zaštite okoliša kako je uređeno Direktivom 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava ([SL L 328, 6.12.2008., str. 28.](#)) ili bilo kakvo nezakonito ponašanje kojim se krši zakonodavstvo iz prilogâ Direktivi 2008/99/EZ.

2.Pravila o okolišu i klimi, kako su utvrđena:

i.Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ ([SL L 275, 25.10.2003., str. 32.](#));

<p>ii. Direktivom 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.);</p> <p>iii. Direktivom 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.);</p> <p>iv. Uredbom (EU) br. 525/2013 Europskog parlamentu i Vijeća od 21. svibnja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama na nacionalnoj razini i razini Unije te stavljanju</p>			
---	--	--	--

<p>izvan snage Odluke br. 280/2004/EZ (SL L 165, 18.6.2013., str. 13.);</p> <p>v. Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).</p> <p>3. Pravila o održivom razvoju i gospodarenju otpadom, kako su utvrđena:</p> <p>i. Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.);</p> <p>ii. Uredbom (EU) br. 1257/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o recikliranju brodova i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1013/2006 i Direktive 2009/16/EZ (SL L 330, 10.12.2013., str. 1.);</p> <p>iii. Uredbom (EU) br. 649/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izvozu i</p>			
---	--	--	--

<p>uvozu opasnih kemikalija (SL L 201, 27.7.2012., str. 60.).</p> <p>4.Pravila o onečišćenju mora i zraka te onečišćenju bukom, kako su utvrđena:</p> <p>i.Direktivom 1999/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o dostupnosti podataka za potrošače o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisijama CO2 u vezi s prodajom novih osobnih automobila (SL L 12, 18.1.2000., str. 16.);</p> <p>ii.Direktivom 2001/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o nacionalnim gornjim granicama emisije za određene onečišćujuće tvari (SL L 309, 27.11.2001., str. 22.);</p> <p>iii.Direktivom 2002/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. lipnja 2002. o procjeni i upravljanju bukom iz okoliša (SL L 189, 18.7.2002., str. 12.);</p> <p>iv.Uredbom (EZ) br. 782/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. travnja 2003. o zabrani organokositrenih spojeva</p>			
---	--	--	--

<p>na brodovima (SL L 115, 9.5.2003., str. 1.);</p> <p>v. Direktivom 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.);</p> <p>vi. Direktivom 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 255, 30.9.2005., str. 11.);</p> <p>vii. Uredbom (EZ) br. 166/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o uspostavi Europskog registra ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari i o izmjeni i dopuni direktiva Vijeća 91/689/EEZ i 96/61/EZ (SL L 33, 4.2.2006., str. 1.);</p> <p>viii. Direktivom 2009/33/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju čistih i energetski učinkovitih vozila u cestovnom</p>			
--	--	--	--

<p>prijevozu (SL L 120, 15.5.2009., str. 5.);</p> <p>ix.Uredbom (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice smanjenju emisija CO2 iz lakih vozila (SL L 140, 5.6.2009., str. 1.);</p> <p>x.Uredbom (EZ) br. 1005/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (SL L 286, 31.10.2009., str. 1.);</p> <p>xi.Direktivom 2009/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o fazi II. rekuperacije benzinskih para tijekom punjenja motornih vozila gorivom na benzinskim postajama (SL L 285, 31.10.2009., str. 36.);</p> <p>xii.Uredbom (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o utvrđivanju standardnih</p>			
---	--	--	--

<p>vrijednosti emisija za nova laka gospodarska vozila kao dio integriranog pristupa Unije s ciljem smanjivanja emisija CO2 iz osobnih i lakih gospodarskih vozila (SL L 145, 31.5.2011., str. 1);</p> <p>xiii. Direktivom 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (SL L 307, 28.10.2014., str. 1);</p> <p>xiv. Uredbom (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o praćenju emisija ugljikova dioksida iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji te o izmjeni Direktive 2009/16/EZ (SL L 123, 19.5.2015., str. 55);</p> <p>xv. Direktivom (EU) 2015/2193 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o ograničenju emisija određenih onečišćujućih tvari u zrak iz srednjih</p>			
--	--	--	--

<p>uređaja za loženje (SL L 313, 28.11.2015., str. 1.).</p> <p>5.Pravila o zaštiti voda i tla i gospodarenju njima, kako su utvrđena:</p> <p>i.Direktivom 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava (SL L 288, 6.11.2007., str. 27.);</p> <p>ii.Direktivom 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 348, 24.12.2008., str. 84.);</p> <p>iii.Direktivom 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na</p>			
---	--	--	--

<p>okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).</p> <p>6.Pravila o zaštiti prirode i biološke raznolikosti, kako su utvrđena:</p> <p>i.Uredbom Vijeća (EZ) br. 1936/2001 od 27. rujna 2001. o utvrđivanju mjera nadzora ribolova određenih stokova vrlo migratornih riba (SL L 263, 3.10.2001., str. 1.);</p> <p>ii.Uredbom Vijeća (EZ) br. 812/2004 od 26. travnja 2004. o utvrđivanju mjera koje se odnose na slučajni ulov kitova i dupina pri ribolovu i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 88/98 (SL L 150, 30.4.2004., str. 12.);</p> <p>iii.Uredbom (EZ) br. 1007/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o trgovini proizvodima od tuljana (SL L 286, 31.10.2009., str. 36.);</p> <p>iv.Uredbom Vijeća (EZ) br. 734/2008 od 15. srpnja 2008. o zaštiti osjetljivih morskih ekosustava na otvorenome moru od štetnih utjecaja alata za</p>			
--	--	--	--

<p>pridneni ribolov (SL L 201, 30.7.2008., str. 8.);</p> <p>v. Direktivom 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.);</p> <p>vi. Uredbom (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva (SL L 295, 12.11.2010., str. 23.);</p> <p>vii. Uredbom (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta (SL L 317, 4.11.2014., str. 35.).</p> <p>7. Pravila o kemijskim tvarima, kako su utvrđena Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju</p>			
---	--	--	--

<p>kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).</p> <p>8. Pravila o ekološkim proizvodima, kako su utvrđena Uredbom (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1.).</p> <p>F. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka vi. – zaštita od zračenja i nuklearna sigurnost</p> <p>Pravila o nuklearnoj sigurnosti, kako su utvrđena:</p>			
--	--	--	--

<p>i. Direktivom Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2.7.2009., str. 18.).</p> <p>ii. Direktivom Vijeća 2013/51/Euratom od 22. listopada 2013. o utvrđivanju zahtjeva za zaštitu zdravlja stanovništva od radioaktivnih tvari u vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju (SL L 296, 7.11.2013., str. 12.);</p> <p>iii. Direktivom Vijeća 2013/59/Euratom od 5. prosinca 2013. o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju, i o stavljanju izvan snage direktiva 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (SL L 13, 17.1.2014., str. 1.);</p> <p>iv. Direktivom Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za</p>			
---	--	--	--

<p>odgovorno i sigurno zbrinjavanje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada (SL L 199, 2.8.2011., str. 48.);</p> <p>v. Direktivom Vijeća 2006/117/Euratom od 20. studenoga 2006. o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada i istrošenoga goriva (SL L 337, 5.12.2006., str. 21.);</p> <p>vi. Uredbom Vijeća (Euratom) 2016/52 od 15. siječnja 2016. o utvrđivanju najviših dopuštenih razina radioaktivnog onečišćenja hrane i hrane za životinje nakon nuklearne nesreće ili bilo kojeg drugog slučaja radiološke opasnosti i o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) br. 3954/87 i uredaba Komisije (Euratom) br. 944/89 i (Euratom) br. 770/90 (SL L 13, 20.1.2016., str. 2.);</p> <p>vii. Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1493/93 od 8. lipnja 1993. o pošiljkama radioaktivnih tvari između država članica (SL L 148, 19.6.1993., str. 1.).</p>			
---	--	--	--

G. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka vii. – sigurnost hrane i hrane za životinje, zdravlje i dobrobit životinja:

1. Zakonodavstvo Unije o hrani i hrani za životinje uređeno općim načelima i zahtjevima kako su definirani Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane ([SL L 31, 1.2.2002., str. 1.](#)).

2. Zdravlje životinja, kako je uređeno:

i. Uredbom (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) ([SL L 84, 31.3.2016., str. 1.](#));

ii. Uredbom (EZ) br. 1069/2009 Europskog

<p>parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).</p> <p>3. Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ)</p>			
--	--	--	--

<p>br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).</p> <p>4.Pravila i standardi o zaštiti i dobrobiti životinja, kako su utvrđena:</p> <p>i.Direktivom Vijeća 98/58/EZ od 20. srpnja 1998. o zaštiti životinja koje se drže u svrhu proizvodnje (SL L 221, 8.8.1998., str. 23.);</p> <p>ii.Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2005 od 22. prosinca 2004. o zaštiti životinja tijekom prijevoza i s prijevozom povezanih postupaka i o izmjeni direktiva 64/432/EEZ i 93/119/EZ i Uredbe (EZ) br. 1255/97 (SL L 3, 5.1.2005., str. 1.);</p>			
---	--	--	--

<p>iii.Uredbom Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u trenutku usmrćivanja (SL L 303, 18.11.2009., str. 1.);</p> <p>iv.Direktivom Vijeća 1999/22/EZ od 29. ožujka 1999. o držanju divljih životinja u zoološkim vrtovima (SL L 94, 9.4.1999., str. 24.);</p> <p>v.Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe (SL L 276, 20.10.2010., str. 33.).</p> <p>H. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka viii. – javno zdravlje:</p> <p>1.Mjere kojima se utvrđuju visoki standardi kvalitete i sigurnosti organa i tvari ljudskog podrijetla, kako je uređeno:</p> <p>i.Direktivom 2002/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. siječnja 2003. o utvrđivanju standarda kvalitete i sigurnosti za prikupljanje, ispitivanje, preradu, čuvanje i promet</p>			
--	--	--	--

<p>ljudske krvi i krvnih sastojaka i o izmjeni Direktive 2001/83/EZ (SL L 33, 8.2.2003., str. 30.);</p> <p>ii. Direktivom 2004/23/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o utvrđivanju standarda kvalitete i sigurnosti za postupke darivanja, prikupljanja, testiranja, obrade, čuvanja, skladištenja i distribucije tkiva i stanica (SL L 102, 7.4.2004., str. 48.);</p> <p>iii. Direktivom 2010/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o standardima kvalitete i sigurnosti ljudskih organa namijenjenih transplantaciji (SL L 207, 6.8.2010., str. 14.).</p> <p>2. Mjere kojima se utvrđuju visoki standardi kvalitete i sigurnosti lijekova i medicinskih proizvoda, kako je uređeno:</p> <p>i. Uredbom (EZ) br. 141/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1999. o lijekovima za rijetke bolesti (SL L 18, 22.1.2000., str. 1.);</p>			
--	--	--	--

<p>ii. Direktivom 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL L 311, 28.11.2001., str. 67.);</p> <p>iii. Uredbom (EU) 2019/6 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o veterinarsko-medicinskim proizvodima i stavljanju izvan snage Direktive 2001/82/EZ (SL L 4, 7.1.2019., str. 43.);</p> <p>iv. Uredbom (EZ) br. 726/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o utvrđivanju postupaka odobravanja primjene i postupaka nadzora nad primjenom lijekova koji se rabe u humanoj i veterinarskoj medicini, te uspostavi Europske agencije za lijekove (SL L 136, 30.4.2004., str. 1.);</p> <p>v. Uredbom (EZ) br. 1901/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o lijekovima za pedijatrijsku upotrebu i izmjeni Uredbe (EEZ) br.</p>			
---	--	--	--

<p>1768/92, Direktive 2001/20/EZ, Direktive 2001/83/EZ i Uredbe (EZ) br. 726/2004 (SL L 378, 27.12.2006., str. 1.);</p> <p>vi.Uredbom (EZ) br. 1394/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o lijekovima za naprednu terapiju i o izmjeni Direktive 2001/83/EZ i Uredbe (EZ) br. 726/2004 (SL L 324, 10.12.2007., str. 121.);</p> <p>vii.Uredbom (EU) br. 536/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kliničkim ispitivanjima lijekova za primjenu kod ljudi te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/20/EZ (SL L 158, 27.5.2014., str. 1.).</p> <p>3.Prava pacijenata, kako su uređena Direktivom 2011/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi (SL L 88, 4.4.2011., str. 45.).</p>			
--	--	--	--

<p>4. Proizvodnja, predstavljanje i prodaja duhanskih i srodnih proizvoda, kako su uređeni Direktivom 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda i o stavljanju izvan snage Direktive 2001/37/EZ (SL L 127, 29.4.2014., str. 1.).</p> <p>I. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka ix. – zaštita potrošača:</p> <p>Prava potrošača i zaštita potrošača, kako su uređeni:</p> <p>i. Direktivom 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o zaštiti potrošača prilikom isticanja cijena proizvoda ponuđenih potrošačima (SL L 80, 18.3.1998., str. 27.);</p> <p>ii. Direktivom (EU) 2019/770 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog</p>			
--	--	--	--

<p>sadržaja i digitalnih usluga (SL L 136, 22.5.2019., str. 1.);</p> <p>iii. Direktivom (EU) 2019/771 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o određenim aspektima ugovora o kupoprodaji robe, izmjeni Uredbe (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 1999/44/EZ (SL L 136, 22.5.2019., str. 28.);</p> <p>iv. Direktivom 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu (SL L 171, 7.7.1999., str. 12.);</p> <p>v. Direktivom 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima i o izmjeni Direktive Vijeća 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ (SL L 271, 9.10.2002., str. 16.);</p> <p>vi. Direktivom 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o</p>			
--	--	--	--

<p>nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”) (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.);</p> <p>vii. Direktivom 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.);</p> <p>viii. Direktivom 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive</p>			
--	--	--	--

<p>97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.);</p> <p>ix. Direktivom 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014., str. 214.).</p> <p>J. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka x. – zaštita privatnosti i osobnih podataka te sigurnost mrežnih i informacijskih sustava:</p> <p>i. Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.);</p> <p>ii. Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s</p>			
--	--	--	--

<p>obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.);</p> <p>iii. Direktiva (EU) 2016/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (SL L 194, 19.7.2016., str. 1.).</p> <p>Dio II.</p> <p>U članku 3. stavku 1. upućuje se na sljedeće zakonodavstvo Unije:</p> <p>A. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka ii. – financijske usluge, proizvodi i tržišta te sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma:</p> <p>1. Financijske usluge:</p> <p>i. Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na</p>			
---	--	--	--

<p>subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.);</p> <p>ii. Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354, 23.12.2016., str. 37.);</p> <p>iii. Direktiva 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ (SL L 157, 9.6.2006., str. 87.);</p> <p>iv. Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive</p>			
--	--	--	--

<p>2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.);</p> <p>v. Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.);</p> <p>vi. Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.);</p> <p>vii. Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire</p>			
--	--	--	--

<p>vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.);</p> <p>viii.Uredba (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) (SL L 352, 9.12.2014., str. 1.);</p> <p>ix.Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1.);</p> <p>x.Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016.</p>			
--	--	--	--

<p>o distribuciji osiguranja (SL L 26, 2.2.2016., str. 19.);</p> <p>xi.Uredba (EU) 2017/1129 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu te stavljanju izvan snage Direktive 2003/71/EZ (SL L 168, 30.6.2017., str. 12.).</p> <p>2.Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma:</p> <p>i.Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.);</p> <p>ii.Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i</p>			
--	--	--	--

Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006 ([SL L 141, 5.6.2015., str. 1.](#)).

B. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka iv. – sigurnost prometa:

i. Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 ([SL L 122, 24.4.2014., str. 18.](#));

ii. Direktiva 2013/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o nekim nadležnostima države zastave za usklađivanje s Konvencijom o

<p>radu pomoraca i njezinu provedbu, 2006. (SL L 329, 10.12.2013., str. 1.);</p> <p>iii. Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (SL L 131, 28.5.2009., str. 57.).</p> <p>C. Članak 2. stavak 1. točka (a) podtočka v. – zaštita okoliša:</p> <p>i. Direktiva 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (SL L 178, 28.6.2013., str. 66.).</p>			
---	--	--	--

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o mirnom rješavanju sporova

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom Direktivom utvrđuju se odredbe koje olakšavaju ujednačenu primjenu i provedbu u praksi prava zajamčenih člankom 45. UFEU-a i člancima od 1. do 10. Uredbe (EU) br. 492/2011. Ova Direktiva primjenjuje se na građane Unije koji ostvaruju ta prava i članove njihovih obitelji („radnici Unije i članovi njihovih obitelji”).</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Područje primjene</p> <p>1. Ova se Direktiva primjenjuje na sljedeća pitanja, kako je navedeno u člancima od 1. do 10. Uredbe (EU) br. 492/2011, u području slobode kretanja radnika:</p> <p>(a) pristup zaposlenju;</p> <p>(b) uvjete zapošljavanja i rada, posebno s obzirom na primitke od rada, otpuštanje, zdravlje i sigurnost na radu te, ako radnici Unije postanu nezaposleni, vraćanje na posao ili ponovno zapošljavanje;</p> <p>(c) pristup socijalnim i poreznim povlasticama;</p>			

<p>(d) članstvo u sindikatima i pravo biti izabran u predstavnička tijela radnika;</p> <p>(e) pristup osposobljavanju;</p> <p>(f) pristup stanovanju;</p> <p>(g) pristup obrazovanju, naukovanju i strukovnom osposobljavanju za djecu radnika Unije;</p> <p>(h) pomoć koju pružaju uredi za zapošljavanje.</p> <p>2. Područje primjene ove Direktive istovjetno je području primjene Uredbe (EU) br. 492/2011.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Zaštita prava</p> <p>1. Države članice osiguravaju da, nakon mogućeg obraćanja drugim nadležnim tijelima, uključujući, kada to smatraju prikladnim, postupke mirenja, sudski postupci za ispunjavanje obveza na temelju članka 45. UFEU-a i članaka od 1. do 10. Uredbe (EU) br. 492/2011 budu dostupni svim radnicima Unije i članovima njihovih obitelji koji smatraju da su trpjeli ili trpe zbog neopravdanih ograničenja svojeg prava na slobodno kretanje ili prepreka tom pravu ili koji se smatraju oštećenima zbog neprimjene načela jednakog postupanja u odnosu na njih, čak i nakon što je prestao odnos u</p>	<p>Točke 1. i 5.</p> <p>Učinak na zastarne rokove i rokove za podnošenje tužbe</p> <p>Članak 24.</p> <p>(1) Stranke koje su u skladu s ovim Zakonom izabrale medijaciju radi pokušaja mirnog rješavanja spora ne gube zbog toga mogućnost pokretanja sudskog, arbitražnog ili drugog postupka zbog protoka zastarnog ili prekluzivnog roka.</p> <p>(2) Zastara ne teče za vrijeme trajanja medijacije.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>kojem je navodno postojalo ograničenje i prepreka ili diskriminacija.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da udruženja, organizacije, uključujući socijalne partnere, ili drugi pravni subjekti, koji, u skladu s kriterijima utvrđenima u njihovu nacionalnom pravu, praksi ili kolektivnim ugovorima, imaju legitimni interes u osiguravanju usklađenosti s ovom Direktivom, mogu sudjelovati, bilo u ime ili kao potpora radnicima Unije i članovima njihovih obitelji, uz njihov pristanak, u svim sudskim i/ili upravnim postupcima predviđenima radi ostvarivanja prava iz članka 1.</p> <p>3. Stavak 2. primjenjuje se ne dovodeći u pitanje druge nadležnosti i kolektivna prava socijalnih partnera, predstavnika radnika i poslodavaca, prema potrebi, uključujući pravo na poduzimanje radnji u ime kolektivnog interesa, u okviru nacionalnog prava ili prakse.</p> <p>4. Stavak 2. primjenjuje se ne dovodeći u pitanje nacionalna postupovna pravila u vezi sa zastupanjem i obranom u sudskim postupcima.</p> <p>5. Stavci 1. i 2. ovog članka primjenjuju se ne dovodeći u pitanje nacionalna pravila o rokovima za ostvarivanje prava</p>	<p>(3) Ako je posebnim propisom određen rok za podnošenje tužbe, taj rok ne teče dok medijacija traje.</p>		
--	--	--	--

<p>iz članka 1. Međutim, ti nacionalni rokovi ne smiju ostvarivanje tih prava učiniti praktički nemogućim ili iznimno teškim.</p> <p>6. Države članice u svoje nacionalne pravne sustave uvode mjere koje su potrebne za zaštitu radnika Unije od svakog nepovoljnog postupanja ili nepovoljnih posljedica koji su reakcija na pritužbu ili postupak čiji je cilj osiguranje poštovanja prava iz članka 1.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Tijela za promicanje jednakog postupanja i potporu radnicima Unije i članovima njihovih obitelji</p> <p>1. Svaka država članica imenuje jednu ili više struktura ili tijela („tijela”) za promicanje, analizu, praćenje i potporu jednakog postupanja prema radnicima Unije i članovima njihovih obitelji bez diskriminacije na temelju državljanstva, neopravdanih ograničenja ili prepreka njihovu pravu na slobodno kretanje te poduzima potrebne mjere za pravilno funkcioniranje takvih tijela. Ta tijela mogu biti dio postojećih tijela na nacionalnoj razini koja imaju slične ciljeve.</p>			

<p>2. Države članice osiguravaju da nadležnosti tih tijela uključuju:</p> <p>(a) pružanje ili osiguravanje pružanja neovisne pravne i/ili druge pomoći radnicima Unije i članovima njihovih obitelji, ne dovodeći u pitanje njihova prava te prava udruženja, organizacija i drugih pravnih subjekata iz članka 3.;</p> <p>(b) djelovanje kao kontaktna točka s odgovarajućim kontaktnim točkama u drugim državama članicama radi suradnje i razmjene relevantnih informacija;</p> <p>(c) provođenje ili naručivanje nezavisnih istraživanja i analiza u vezi s neopravdanim ograničenjima i preprekama pravu na slobodno kretanje, ili diskriminacijom na temelju državljanstva, radnika Unije i članova njihovih obitelji;</p> <p>(d) osiguravanje objavljivanja nezavisnih izvješća i izrada preporuka o bilo kojem pitanju u vezi s takvim ograničenjima i preprekama ili diskriminacijom;</p> <p>(e) objavljivanje relevantnih informacija o primjeni pravila Unije o slobodnom kretanju radnika na nacionalnoj razini.</p> <p>U odnosu prema prvom podstavku točki (a), u slučaju kada tijela pružaju pomoć u pravnim postupcima, ta je pomoć besplatna za osobe koje nemaju dovoljno</p>			
---	--	--	--

<p>sredstava, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom.</p> <p>3. Države članice Komisiji dostavljaju nazive i kontaktne podatke kontaktnih točaka i sve ažurirane informacije ili promjene u vezi s njima. Komisija vodi popis svih kontaktnih točaka i stavlja ga na raspolaganje državama članicama.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da su postojeća ili novoosnovana tijela svjesna dostupnosti postojećih službi informiranja i potpore na razini Unije, kao što su Vaša Europa, SOLVIT, EURES, mreža „Enterprise Europe Network” i jedinstvene kontaktne točke, da ih mogu iskoristiti i surađivati s njima.</p> <p>5. Kad se zadaće iz stavka 2. ne dodjeljuju samo jednom tijelu nego više njih, države članice osiguravaju da te zadaće budu primjereno koordinirane.</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Dijalog</p> <p>Države članice promiču dijalog sa socijalnim partnerima i odgovarajućim nevladinim organizacijama koje, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, imaju legitiman interes u doprinosu borbi protiv neopravdanih ograničenja prava</p>			

<p>na slobodno kretanje i prepreka tom pravu, i diskriminacije na temelju državljanstva, radnika Unije i članova njihovih obitelji s ciljem promicanja načela jednakog postupanja.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Pristup informacijama i njihovo širenje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se zainteresirane osobe diljem njihovog državnog područja, a posebno radnici i poslodavci u Uniji, na sve odgovarajuće načine upoznaju s odredbama donesenima u skladu s ovom Direktivom i u skladu s člancima od 1. do 10. Uredbe (EU) br. 492/2011.</p> <p>2. Države članice osiguravaju, na više od jednog službenog jezika institucija Unije, jasne, besplatne, lako dostupne, sveobuhvatne i aktualne informacije o pravima zajamčenima pravom Unije u vezi sa slobodnim kretanjem radnika. Te bi informacije također trebale biti lako dostupne putem službi Vaša Europa i EURES.</p>			

<p>Članak 7.</p> <p>Minimalni zahtjevi</p> <p>1. Države članice mogu uvesti ili nastaviti provoditi odredbe koje su s obzirom na zaštitu načela jednakog postupanja povoljnije od odredaba utvrđenih u ovoj Direktivi.</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da nadležnosti tijela iz članka 4. ove Direktive za promicanje, analizu, praćenje i potporu jednakom postupanju prema radnicima Unije i članovima njihovih obitelji bez diskriminacije na temelju državljanstva obuhvaćaju i pravo na jednako postupanje bez diskriminacije na temelju državljanstva svih građana Unije koji ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje i članova njihovih obitelji, u skladu s člankom 21. UFEU-a i Direktivom 2004/38/EZ.</p> <p>3. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne smije biti dovoljan razlog za smanjenje razine zaštite radnika Unije i članova njihovih obitelji u područjima na koja se ona primjenjuje, ne dovodeći u pitanje pravo država članica da na promjene stanja odgovore donošenjem zakona i drugih propisa različitih od onih koji su na snazi 20. svibnja 2014., pod</p>			
---	--	--	--

<p>uvjetom da se pritom poštuje ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 21. svibnja 2016. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.</p> <p>Kada države članice donose ove mjere, te mjere sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se prilikom njihove službene objave uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			

<p>Članak 9.</p> <p>Izvješće</p> <p>Komisija do 21. studenoga 2018. podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru o provedbi ove Direktive, prema potrebi s ciljem predlaganja potrebnih izmjena.</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>			